

Tobias Engberg och Henrik Franzon, Analysstaben.

Resultat från de årliga attitydundersökningarna 2017

Förord

Skatteverket gör regelbundet mätningar av privatpersoners och företagens syn på skattesystemet, skattefusket, skattekontrollen och upplevelserna i kontakterna med Skatteverket.

Undersökningarna har till syfte att:

- ge underlag för en bedömning av hur inställningen till skattesystemet och Skatteverket utvecklas,
- ge underlag för en bedömning av hur medborgare och företag ser på Skatteverkets service, olika former av fusk och kontrollens effekter,
- ge underlag för bedömning av hur målen uppfylls och som underlag i verksamhetsplaneringen

Sedan 2010 har Skatteverket genomfört årliga undersökningar, med liknande frågor, till privatpersoner och företag. Resultaten från dessa undersökningar används framför allt som underlag för bedömning av verksamhetens resultat i Skatteverkets årsredovisningar. Undersökningarna sker sedan 2015 i form av pappersenkäter med möjlighet att även svara via webbenkät.

Fältarbetet för 2017 års undersökningar genomfördes under september – november av undersökningsföretaget Kantar Sifo. Rapporten har tagits fram vid Skatteverkets analysstab av Tobias Engberg och Henrik Franzon.

Solna i februari 2018

Eva Samakovlis

Chef för Analysstaben

Innehållsförteckning

Förord	2
Innehållsförteckning.....	3
Sammanfattning	5
1 Om undersökningen	10
1.1 Telefonintervjuer 2010-2015	10
1.2 Pappers-/webbenkäter 2015-2017	11
1.3 Om bortfall och undersökningars tillförlitlighet.....	12
1.3.1 Kraftig ökning av bortfall vid telefonintervjuer	12
1.3.2 Allmänt om urvalsundersökningars tillförlitlighet	13
1.4 Presentation av resultat i rapporten	13
1.4.1 Telefonintervjuerna 2014-2015 ingår inte i presentationen.....	13
1.4.2 Redovisning av resultat	13
1.5 Rapportens disposition.....	14
2 Förutsättningar att göra rätt	15
2.1 Kontakter med Skatteverket.....	15
2.2 Bemötandet från Skatteverket.....	15
2.3 Skatteverkets webbplats	17
2.3.1 Enkelt att hitta på Skatteverkets webbplats	17
2.3.2 Information på webbplatsen tillräcklig	18
2.4 Information från Skatteverket.....	20
2.5 Enkelt att deklarerera / lämna uppgifter till Skatteverket	21
2.6 Fullgörandekostnader	23
3 Upptäcktsrisk och felutrymme	25
3.1 Upplevd risk för upptäckt.....	25
3.2 Möjligheter till fusk	26
3.2.1 Privatpersoner.....	26
3.2.2 Företag.....	28
4 Syn på Skatteverkets kontroll.....	29
4.1 Bekämpning av skattefusk	29
4.2 Rättvis behandling.....	31
5 Attityd till skattefusk.....	33
5.1 Egen skattemoral.....	33
5.2 Hur man upplever att omgivningen skulle uppfatta eget fusk	34
5.3 Inställning till fusk hos andra	35
5.3.1 Skattefusk.....	35
5.3.2 Otillåtna avdrag	37
5.3.3 Svartarbete	39
6 Kännedom om fusk hos andra	40
6.1 Skattefusk.....	40
6.1.1 Illojal konkurrens	41
6.2 Svartarbete	42

7	Tillit och förtroende	45
7.1	Tillit till andra	45
7.2	Förtroende för myndigheter i allmänhet.....	45
7.3	Förtroendet för Skatteverkets sätt att sköta sin uppgift.....	47
7.4	Förtroende för att vända sig till Skatteverket.....	48
7.5	Förtroende för Skatteverkets förmåga att ta in skatt.....	50
8	Könsuppdelad statistik	52
8.1	Förutsättningar att göra rätt	52
8.2	Upptäcktsrisk och felutrymme.....	55
8.3	Syn på Skatteverkets kontroll.....	58
8.4	Attityd till skattefusk.....	59
8.5	Kännedom om fusk hos andra	64
8.6	Tillit och förtroende.....	67
	Bilaga 1. Förtroende och kundnöjdhet i undersökningar initierade av externa aktörer. .	71
	Bilaga 2. Demoskop-panelen.....	72
	Bilaga 3: Världsekonomiskt Forums GCI.....	74
	Bilaga 4. Svaresformulär 2017 års undersökning, privatpersoner.	77
	Bilaga 5. Svaresformulär 2017 års undersökning, företag	82
	Bilaga 6. Resultat från pappers-/webbenkäter 2015-2017, privatpersoner	87
	Bilaga 7. Resultat från pappers-/webbenkäter 2015-2017, företag.....	96
	Bilaga 8. Resultat från pappers-/webbenkäter 2015, privatpersoner. Könsuppdelad statistik.	104
	Bilaga 9. Resultat från pappers-/webbenkäter 2016, privatpersoner. Könsuppdelad statistik.	110
	Bilaga 10. Resultat från pappers-/webbenkäter 2017, privatpersoner. Könsuppdelad statistik.	116

Sammanfattning

Skatteverket har genomfört årliga attitydundersökningar till privatpersoner och svenska aktiva företag sedan 2010.

Under 2015–2017 har detta gjorts genom en pappersenkät i brevutskick, med länk till en webbenkät i ett följebrev som alternativ svarsmetod.

Skatteverket genomförde under 2010–2015 årliga attitydundersökningar i form av telefonintervjuer, men på grund av en kraftigt sjunkande svarsfrekvens skedde ett byte till pappers- och webbenkäter. Den första enkätundersökningen genomfördes 2015, parallellt med den sista undersökningen med telefonintervjuer.

Summering av utvecklingen mellan 2010 och 2017

Detta är de tydliga trenderna mellan 2010 och 2017.

Inställningen till påståendet ”Skatteverket är bra på att bekämpa skattefusket” har förbättrats, men också blivit mer polariserad bland privatpersoner. Sedan 2010 har andelen privatpersoner och företag som instämmer i påståendet ökat stadigt. Under 2015 och 2016 ökade även andelen privatpersoner som inte instämde i påståendet, men denna andel minskade något 2017. Det bör dock nämnas att detta är det påstående som privatpersoner och företag har svårast att ta ställning till, omkring hälften saknar uppfattning.

Kännedomen om fusk minskade från 2010 och flera år framåt, men utvecklingen har avstannat. När det gäller andelen privatpersoner som känner någon som arbetat eller anlitat svart, var kännedomen som lägst i 2014 års undersökning.

Förtroendet för Skatteverket ökade mellan 2010 och 2015 bland företagen. För både privatpersoner och företag försämrades resultatet något mellan 2015 och 2016 och är i stort sett oförändrat mellan 2016 och 2017. Företagens förtroende är dock fortfarande högre än 2010-2013.

Summering av utvecklingen mellan 2015 och 2017 (pappers-/webbenkäterna)

Undersökningen till privatpersoner

I undersökningen till privatpersoner är skillnaden mellan 2016 och 2017 statistiskt signifikant för fyra påståenden:

- ”Informationen på webbplatsen var tillräcklig för att lösa mina ärenden”
(minskad instämmandegrad – ofördelaktig trend)
- ”Det är troligt att Skatteverket skulle upptäcka om jag skattefuskade”
(minskad instämmandegrad – ofördelaktig trend)
- ”För min egen del är det OK att folk skattefuskar om de har möjlighet till det”
(minskad instämmandegrad – fördelaktig trend)
- ”Jag litar på de flesta människor”
(minskad instämmandegrad – ofördelaktig trend)

Resultatet från 2016 avviker dock från både 2015 och 2017 för alla dessa fyra påståenden. Det förefaller ganska troligt att 2016 års resultat var slumpmässiga avvikelser och att det därmed inte finns några tydliga trender i undersökningen till privatpersoner.

Undersökningen till företag

I undersökningen till företag är resultatet 2017 statistiskt signifikant skiljt från antingen 2015 eller 2016 för tre påståenden (alla i fördelaktig riktning), men för förtroendepåståendet finns det ingen tydlig indikation på att någon förändring faktiskt har skett under perioden 2015-2017:

- ”Informationen på webbplatsen var tillräcklig för att lösa mina ärenden”
Instämmandegraden har ökat successivt mellan 2015 och 2017. Skillnaden mellan 2015 och 2017 är statistiskt säkerställd.
- ”Det är enkelt för företag att lämna uppgifter om olika skatter”
Instämmandegraden har ökat jämfört med både 2015 och 2016. Skillnaden är statistiskt säkerställd mot 2015 och nästan statistiskt säkerställd mot 2016.
- ”Jag har förtroende för Skatteverkets förmåga att ta in skatt från företag”
Instämmandegraden har ökat mellan 2016 och 2017. Skillnaden är statistiskt säkerställd, men resultatet från 2016 avviker från både 2015 och 2017. Resultatet 2016 kan vara en slumpmässig/tillfällig avvikelse.

Det finns även resultat i företagsundersökningen som går i ofördelaktig riktning. Andelen som inte instämmer i påståendet ”Skatteverket behandlar alla företag på ett rättvist sätt” har ökat två år i rad och skillnaden mellan 2015 och 2017 är nästan statistiskt säkerställd. Resultatet ger anledning till viss oro, eftersom den upplevda rättvisan kan antas påverka viljan att göra rätt.

Övergripande utveckling 2015-2017

För att få en övergripande uppfattning om attitydriktningar mellan 2015 och 2017 är fördelaktiga eller inte för Skatteverket, har vi beräknat sammanvägda genomsnitt av standardiserade medelvärden¹ för privatpersoner respektive företag, uppdelat på rapportens olika avsnitt.

Tabellerna nedan visar att resultatet är i stort sett oförändrat totalt sett bland både privatpersoner och företag. På områdesnivå kan vi bland företagen se en fördelaktig trend för området förutsättningar att göra rätt. I övrigt är det små förändringar även på områdesnivå bland både privatpersoner och företag, 2017 års resultat är likvärdiga med åtminstone ett av de två föregående åren.

Undersökningen till privatpersoner. Utvecklingen av det standardiserade medelvärdet*. Sammanvägt per avsnitt i rapporten.

Vid tolkningen av siffrorna gäller att ju högre värde desto bättre är resultatet

Område/Avsnitt i rapporten	Antal frågor	Utveckling 2015-2017 (genomsnittligt medelvärde)		
		2015	2016	2017
Förutsättningar att göra rätt	4**	3,98	4,02	3,96
Upptäcktsrisk och felutrymme	3	4,26	4,33	4,23
Syn på Skatteverkets kontroll	2	3,25	3,15	3,24
Attityd till skattefusk	4	4,38	4,34	4,41
Kännedom om fusk hos andra	3	4,00	4,08	4,09
Tillit och förtroende	5	3,76	3,73	3,73
Totalt alla frågor	21	3,98	3,98	3,98

* Se fotnot på föregående sida

** Inkluderar inte bemötandefrågan som är ställd som en ja/nej-fråga, samt frågor kring vad som anses vara skattefusk som ställts för första gången 2017.

¹ De av undersökningens påståenden som är riktade direkt mot skattefelet är negativt ställda, dvs. det önskade resultatet är att företagen inte instämmer i påståendet (t.ex. *Jag känner personligen någon eller några som skattefuskar*). För dessa påståenden har ett "standardiserat medelvärde" beräknats, så att ett för Skatteverket och skattesystemet fördelaktigt resultat motsvaras av ett högt medelvärde för samtliga frågor i rapporten. Det standardiserade medelvärdet har beräknats som 6 minus det ursprungliga medelvärdet om frågan är negativt formulerad.

Undersökningen till företag. Utvecklingen av det standardiserade medelvärdet*.

Sammanvägt per avsnitt i rapporten.

Vid tolkningen av siffrorna gäller att ju högre värde desto bättre är resultatet

Område/Avsnitt i rapporten	Antal frågor	Utveckling 2015-2017 (genomsnittligt medelvärde)		
		2015	2016	2017
Förutsättningar att göra rätt	4**	3,72	3,77	3,83
Upptäcktsrisk och felutrymme	2	4,02	4,01	4,00
Syn på Skatteverkets kontroll	2	3,36	3,32	3,32
Attityd till skattefusk	2	4,79	4,80	4,82
Kännedom om fusk hos andra	2	4,24	4,19	4,18
Tillit och förtroende	4	3,89	3,84	3,88
Totalt alla frågor	16	3,95	3,94	3,97

* Se fotnot på föregående sida

** Inkluderar inte bemötandefrågan som är ställd som en ja/nej-fråga och inte påståendet ”De kostnader och den tid det tar för ett företag att göra rätt för sig med skatterna är rimliga” som enbart ställts 2016 och 2017, samt nya frågor kring vad som anses vara skattefusk som ställts för första gången 2017.

I sammanställningarna av de standardiserade medelvärdena ingår inte bemötandefrågan, eftersom den sedan 2013 är formulerad som en ja/nej-fråga och inte passar in i sammanställningen av medelvärden. Andelen som svarat att bemötandet från Skatteverkets tjänstemän är bra minskade något mellan 2016 och 2017, men ligger kvar på en fortsatt mycket hög nivå (privatpersoner 94 procent; företag 95 procent).

Svaren på enkätfrågorna uppdelat på kvinnor och män

I avsnitt 8 har vi sammanställt hur kvinnor respektive män svarat på frågorna i de årliga undersökningarna riktade till privatpersoner. Det generella mönstret är att kvinnornas svar är mer fördelaktiga för Skatteverket än männens.

- Kvinnor har i mindre utsträckning än män en omgivning där det förekommer skattefusk/svartarbete och som i högre grad anser att svartarbete är fel.
- Kvinnor upplever i högre utsträckning än män att personer i omgivningen skulle tycka att det vore fel om de arbetade svart.
- En lägre andel kvinnor än män ser möjligheter till att undanhålla inkomster eller göra felaktiga avdrag. Detta kan sannolikt – åtminstone till en del – förklaras av att män generellt har högre inkomster och mer komplicerade inkomstförhållanden.
- Kvinnor känner i högre grad än män en moralisk plikt att hålla sig till skattereglerna.
- Kvinnor tycker i lägre grad än män att det är ok att folk skattefuskar om de har möjlighet till det.

- Kvinnor tycker i högre grad än män att Skatteverket behandlar alla skattebetalare på ett orättvist sätt.
- Det är fler män än kvinnor som inte anser det troligt att Skatteverket skulle upptäcka om de skattefuskade.
- Kvinnor har högre förtroende än män för Skatteverkets förmåga att ta in skatt från medborgare och företag.

Förtroende och kundnöjdhet i undersökningar på initiativ av andra aktörer

Undersökningar från 2017 som har gjorts på initiativ av andra än Skatteverket visar att Skatteverket hör till de myndigheter som flest privatpersoner och företag har förtroende för. Resultatet är på det hela taget oförändrat jämfört med tidigare år i de olika mätningarna. Se bilaga 1 för mer information.

DemoskopPanelen

Demoskop har nästan varje år sedan 2002 ställt tre frågor som kopplar till egna normer kring att anlita svart arbetskraft, jobba svart och uppge felaktiga uppgifter till Skatteverket.

Moralen kring svartarbete förbättrades kontinuerligt mellan 2007 och omkring 2012, men därefter gick trenden snarare i motsatt riktning mellan 2013 och 2016. I synnerhet syntes en skillnad mellan 2015 och 2016 i att fler kan tänka sig att anlita svart arbetskraft. En bidragande orsak kan vara att det s.k. ROT-avdraget reducerades den 1 januari 2016 från 50 procent till 30 procent av arbetskostnaden.

I 2017 års undersökning minskade återigen andelen som kan tänka sig att anlita svart arbetskraft. Det är en osäker slutsats, men att moralen förbättrats igen ger viss indikation på att regelförändringen endast orsakade en tillfälligt försämrad moral kring svartarbete.

Se bilaga 2 för mer information.

Världsekonomiskt Forums Global Competitiveness Index

I anslutning till redovisningen av årets enkätresultat brukar vi återge resultatet för Sverige i den senaste mätningen av Världsekonomiskt Forums Global Competitiveness Index.

Sverige har sedan 2006 legat bland de tio högst placerade länderna och rankas för 2017-2018 på sjunde plats bland ca 140 undersökta länder. Det är en placering sämre jämfört med föregående år. Bäst placering hade Sverige 2010-2011 och rankades då på andra plats. Se bilaga 3 för mer information.

1 Om undersökningen

Skatteverket genomförde under 2010-2015 årliga attitydundersökningar i form av telefonintervjuer, men har på grund av en kraftigt sjunkande svarsfrekvens övergått till pappers-/webbenkäter (2015-2017).

År 2015 genomfördes den första pappers-/webbenkäten, parallellt med den sista telefonintervjuundersökningen. Svarsfrekvensen blev 14 procentenheter högre med pappers-/webbenkäter än med telefonintervjuer. Därmed har Skatteverket övergått till att enbart göra enkätundersökningar 2016-2017.

1.1 Telefonintervjuer 2010-2015

Undersökningsföretagen Markör (2010-2014) och TNS Sifo (2015) genomförde telefonintervjuundersökningar till privatpersoner och företag, utifrån slumpmässiga urval av Sveriges befolkning i åldersintervallet 18-74 år respektive svenska aktiva företag. Antalet svarande och svarsfrekvenser i undersökningarna framgår av tabell 1.

Tabell 1 Resultat av fältarbetet. Telefonintervjuer 2010-2015.

	Medborgarenkäten						Företagsenkäten					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Urval	2350*	1500	1500	1500	2000	2000	1500	1500	1500	1500	1500	1500
Svarande	670	750	646	615	684	609	711	902	785	750	573	522
Svarsfrekvens	37%	50%	43%	41%	34%	30%	49%	62%	53%	51%	40%	35%

* Leverantören gjorde av misstag ett för stort urval på 2350 personer, varav 1911 kunde telefonnummersättas. Av dessa 1911 bearbetades 1500 under fältarbetet, varav 21 definierades som övertäckning. Svarsfrekvensen har beräknats som andelen nummersatta i det totala urvalet multiplicerat med andelen svarande av de bearbetade, dvs $(1911/2350) * 670 / (1500-21) = 37\%$.

Svarsfrekvensen ökade kraftigt mellan 2010 och 2011. Det hängde troligen samman med att det infördes ett utskick av aviseringskort till deltagarna i undersökningen, med information om att de kommer att bli uppringda för en intervju.

Under 2010-2013 drogs urvalet enbart bland företag med telefonnummer i det register varifrån urvalen gjordes. I undersökningarna 2014 och 2015 ingick även företag utan telefonnummer i urvalet. Detta bidrog sannolikt till att svarsandelen sjönk, även om undersökningsföretagen kunde hitta telefonnummer till en del av företagen som saknade telefonnummer i registret.

1.2 Pappers-/webbenkäter 2015-2017

Som en åtgärd för att minska bortfallet i de årliga attitydundersökningarna har Skatteverket övergått till enkätundersökningar. Dessa har genomförts genom pappersenkät i brevutskick, som även innehåller en länk till webbenkät som alternativ svarsmetod.

Undersökningsföretaget Kantar Sifo (tidigare TNS Sifo) genomförde under 2015 (1 sep - 9 okt), 2016 (23 sep - 2 nov) och 2017 (4 sep - 9 nov) enkätundersökningarna till privatpersoner och företag, utifrån slumpmässiga urval av Sveriges befolkning i åldersintervallet 18-79 år respektive svenska aktiva företag. Antalet svarande och svarsfrekvenser i undersökningarna framgår av tabell 2.

Tabell 2 Resultat av fältarbetet. Pappers-/webbenkäter 2015-2017.

	Privatpersonsenkäten			Företagsenkäten		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Urval	2 000	2 000	2 500	1 500	1 500	2 000
Antal svarande (minst en fråga)	886	834	1 049	731	709	981
Svarsfrekvens	44 %	42 %	42 %	49 %	47 %	49 %
Andel svarande som haft personlig kontakt* under de senaste 12 månaderna	37 %	32 %	32 %	59 %	60 %	56 %
Andel svarande som besökt Skatteverkets webbplats under de senaste 12 månaderna	58 %	58 %	62 %	72 %	75 %	77 %
Antal svarande på bemötandefrågan (ställs till dem som haft personlig kontakt)	306	252	314	425	415	539
Antal svarande på frågor om Skatteverkets webbplats (ställs till dem som besökt webbplatsen)	457-458	430-431	584-587	518-519	523-524	743-746
Antal svarande på övriga frågor (ställs till samtliga)	875-886	825-834	1043-1049	721-731	700-709	973-981

* Med personlig kontakt avses kontakt via telefon, brev, e-post eller personligt möte.

Genomförandet av undersökningarna omfattade följande moment:

1. Första utskicket till respondenterna (7/9) bestod av introduktionsbrev, postal enkät och portofritt svarskuvert adresserat till Sifo i Ronneby. Introduktionsbrevet omfattade länk och inloggningsuppgifter till den webbaserade enkäten.
2. Ett sms (14/9) med en länk till den webbaserade enkäten skickades ut till medborgare i urvalet där det efter nummersättningen fanns uppgift om ett mobilnummer.

3. Ett andra postalt utskick (21/9) bestod av ett påminnelsebrev inklusive länk och inloggningsuppgifter till den webbaserade enkäten.
4. Ett tredje postalt utskick (2/10) bestod av påminnelsebrev, postal enkät och portofritt svarskuvert adresserat till Sifo i Ronneby. Påminnelsebrevet omfattade återigen länk och inloggningsuppgifter till den webbaserade enkäten.
5. En sista påminnelse gjordes via telefon (inleddes 16/10). Kantar Sifo ringde upp de i urvalet med tillgängligt telefonnummer som hittills inte hade svarat via postal enkät eller webbenkät. Till de som önskade detta gjordes ett utskick av nytt introduktionsbrev och/eller postal enkät samt länk till webbenkäten.

I 2017 års mätningar hölls svarsfrekvensen konstant i undersökningen till privatpersoner och ökade något (åter på 2015 års nivå) i undersökningen till företag. Ökningen i företagsundersökningen kan bero på att ny information hämtades från företaget Bisnode. Namn och befattningar inhämtades på företagets anställda, så att de postala utskicken i högre grad kunde adresseras till de personer på företagen som ansågs mest lämpliga att svara på undersökningens frågor. Dessutom kunde telefonnummer inhämtas från Bisnode, för ett antal företag som saknade telefonnummer i SCB:s företagsregister, så att fler företag kunde nås i påminnelserna via sms och telefon.

1.3 Om bortfall och undersökningars tillförlitlighet

1.3.1 Kraftig ökning av bortfall vid telefonintervjuer

Mellan 2011 och 2015 minskade svarsfrekvensen kraftigt i telefonintervjuundersökningarna. Mönstret med ökat bortfall gäller inte bara Skatteverket utan även för t.ex. Statistiska Centralbyrån².

Troliga faktorer till det ökade bortfallet:

- Det är numera vanligt med nummerpresentatörer (såväl i hemmen som i mobiltelefonerna), vilket gör det enkelt för intervjupersonerna att låta bli att svara på samtal från personer de inte känner igen.
- Det blir allt populärare med mobilappar som blockerar oönskade nummer. Till skillnad från NIX-spärren så kan dessa appar även blockera undersökningsföretag.
- Ökningen av mobiltelefoner (i synnerhet företagsmobiler och mobiler med kontantkort) gör det allt svårare för undersökningsföretagen att få fram telefonnummer till alla i urvalet.
- Svenskarna är trötta på telefonintervjuare, men också på telefonförsäljare. Den som gärna ställer upp på intervjuer och vill hjälpa till att beskriva samhället kan ha svårt att särskilja dessa aktörer. Som en följd av detta minskar sannolikt förtroendet för de seriösa intervjuföretagen.

² <http://www.scb.se/Grupp/OmSCB/Verksamhet/Arsredovisningar/Arsredovisning-2014.pdf>, sida 28

1.3.2 Allmänt om urvalsundersökningars tillförlitlighet

Även med pappers-/webbenkäterna är bortfallet större än 50 procent. Det kan finnas skillnader i attityder mellan bortfall och svarande och när bortfallet är så pass stort är det möjligt att ett betydande bortfallsfel förekommer i de redovisade skattningarna.

När man jämför resultat från olika år i en tidserie är det rimligt att tro att det är i stort sett samma grupper av individer som svarar och inte svarar på undersökningarna. Om svarsfrekvensen hålls konstant över tiden bör jämförelser över tiden bli tämligen rättvisa för gruppen svarande. Mellan 2011 och 2015 ökade dock bortfallet kraftigt. Gruppen svarande ändrade därmed karaktär. Detta gör att även tolkningen av förändringar över tid försvaras.

1.4 Presentation av resultat i rapporten

1.4.1 Telefonintervjuerna 2014-2015 ingår inte i presentationen

I resultatredovisningen i denna rapport har vi tagit med både resultat från telefonintervjuerna och pappers-/webbenkäterna. Vi presenterar dock inte resultaten från telefonintervjuundersökningarna 2014 och 2015. Vi bytte insamlingsmetod för att svarsfrekvensen blev alltför låg dessa år och betraktar resultatet från dessa undersökningar som för otillförlitliga för att tas med i tidsserien. Förutom ett mindre underlag från dessa undersökningar (lägre antal inkomna svar) blev det i och med det ökade bortfallet en annan (del-)grupp av individer som svarade på undersökningarna, vilket gör att resultaten inte är fullt jämförbara med övriga år (se resonemang i avsnitt 1.3.2 ovan).

Förutom att osäkra siffror rensas bort skapar detta en behändig lucka i rapportens stapeldiagram som tydliggör att ett metodbyte har skett. Det är viktigt att den som betraktar stapeldiagrammen förstår att resultaten från 2010-2013 och 2015-2017 inte är helt jämförbara med varandra.

1.4.2 Redovisning av resultat

Enkäterna består av ett antal påståenden med en femgradig svarsskala där 1 = ”Instämmer inte alls” och 5 = ”Instämmer helt”. För jämförelser mellan 2015 och 2016 har statistiska tester genomförts på skillnader i medelvärde med signifikansnivå 5 procent.

För att göra resultaten lättöverskådliga i diagram har svarsalternativ lagts samman enligt följande:

- svarsalternativ 4 och 5: instämmer
- svarsalternativ 1 och 2: instämmer inte
- svarsalternativ 3: varken eller.

För alla påståenden ges även möjligheten att svara ”ingen uppfattning”.

För att förtydliga trendmönstret bland de som uttryckt en uppfattning är andelarna ”instämmer”, ”varken eller” och ”instämmer ej” redovisade som andelar utav dem som svarat på den femgradiga skalan, dvs. exklusive dem som svarat ”ingen uppfattning”.

Resultaten redovisas i form av stapeldiagram med redovisning av andelar, samt medelvärden under staplarna.

För undersökningen till privatpersoner har svaren viktats med avseende på antalet svarande per kön och åldersgrupp i förhållande till populationstotaler från Statistiska centralbyrån. Svarande individer inom grupper med större bortfall ges en högre vikt i de statistiska beräkningarna. Viktningen har gjorts för att minska bortfallsfelet, samt om möjligt öka precisionen i skattningar av andelar och medelvärden. Däremot har ingen viktning av svar förekommit för företagsundersökningen.

1.5 Rapportens disposition

I rapporten redovisar vi resultaten från de båda enkäterna under respektive avsnitt. Det närmast följande avsnittet, "Förutsättningar att göra rätt", behandlar hur man upplever kontakter med Skatteverket, bemötande, information samt fullgörandekostnader. Därefter följer ett avsnitt om hur man ser på Skatteverkets kontroll och risken för upptäckt. Inställning till och kännedom om skattefusk behandlas i det därpå följande avsnittet och därpå kommer ett avsnitt om tillit och förtroende. I rapportens avslutande avsnitt redovisar vi könsuppdelad statistik.

2 Förutsättningar att göra rätt

Skattebetalarnas förutsättningar att göra rätt påverkas både av komplexiteten i regelverket och av det stöd de får för att hantera denna. I undersökningarna riktade till privatpersoner respektive företag ställdes några frågor kopplade till skattefelsfaktorn ”förutsättningar att göra rätt”.

2.1 Kontakter med Skatteverket

Undersökningarna inleds med frågan ”Har du haft kontakt med Skatteverket via telefon, brev, e-post eller personligt möte under de senaste 12 månaderna?”. På denna fråga svarade 32 procent av privatpersonerna och 56 procent av företagen ”Ja”.

2.2 Bemötandet från Skatteverket

De som haft kontakt med Skatteverket via telefon, brev, e-post eller personligt möte under de senaste 12 månaderna fick ta ställning till påståendet ”Bemötandet från Skatteverkets tjänstemän är bra”, med ”Ja” och ”Nej” som svarsalternativ.

Andelen som angav ”Ja” var i årets undersökningar 94 procent bland privatpersonerna och 95 procent bland företagen. Båda resultaten är något sämre än 2016, men över hela perioden sedan 2013 har andelen ”Ja” legat på en stabil och hög nivå bland både privatpersoner och företag.

Diagram 1: Bemötandet från Skatteverkets tjänstemän är bra (privatpersoner)

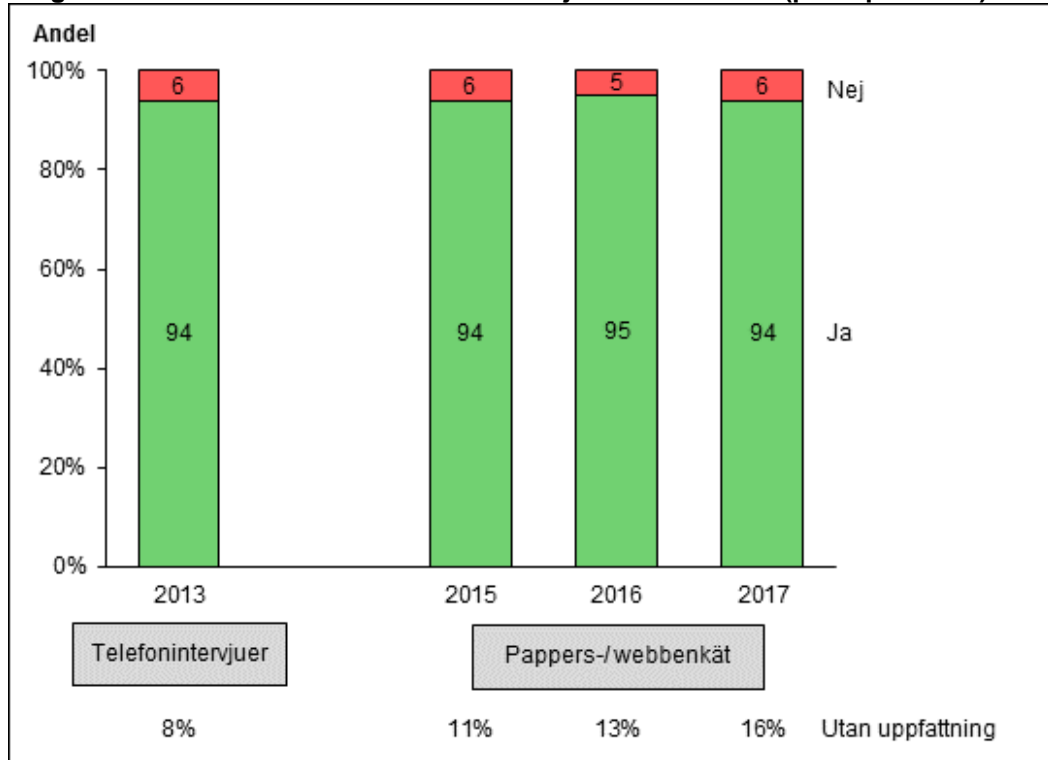
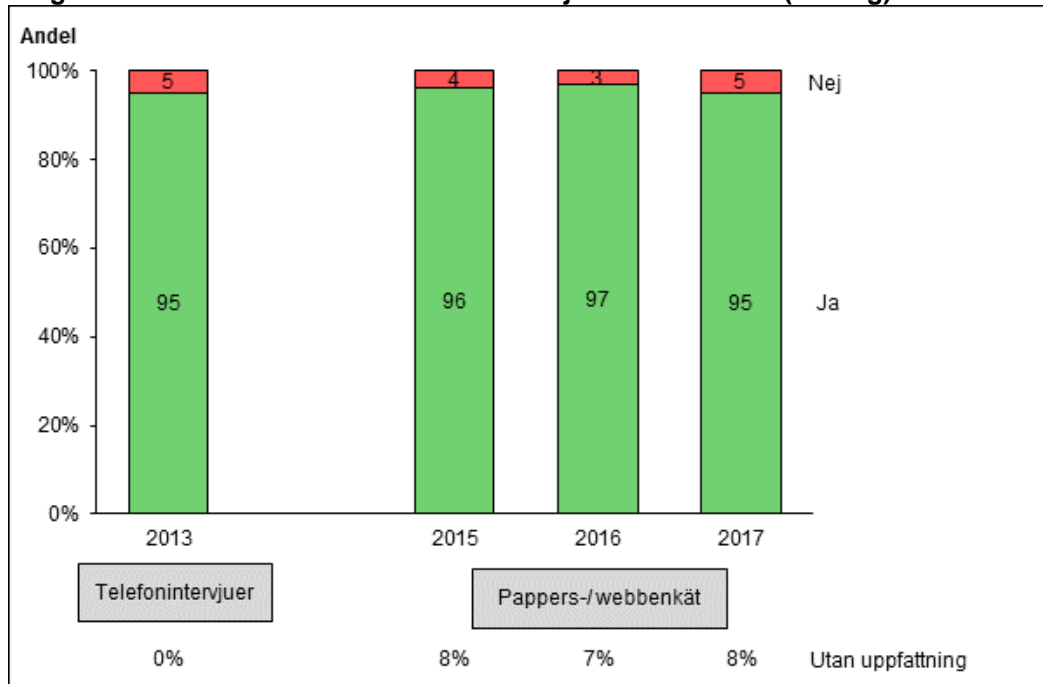

Diagram 2: Bemötandet från Skatteverkets tjänstemän är bra (företag)

2.3 Skatteverkets webbplats

Sedan 2015 ingår påståenden om Skatteverkets webbplats i undersökningarna. För att välja ut vilka som ska få ta ställning till påståendena har följande fråga ställts:

”Har du besökt Skatteverkets webbplats under de senaste 12 månaderna?”

Det var 65 procent av privatpersonerna och 77 procent av företagen som svarade ”Ja” på denna fråga i årets undersökning och därmed fick ta ställning till följande påståenden:

2.3.1 Enkelt att hitta på Skatteverkets webbplats

Andelen som instämde i påståendet, ”Det är enkelt att hitta på Skatteverkets webbplats”, var 65 procent bland privatpersonerna och 62 procent bland företagen. Bland privatpersoner är andelen instämmande i stort sett oförändrad jämfört med 2016, men har gått ned något i förhållande till 2015, då 69 procent instämde i påståendet. Bland företagen har andelen ökat, från 59 procent 2016 och 61 procent 2015. Inga av dessa förändringar är emellertid statistiskt säkerställda.

Diagram 3: Det är enkelt att hitta på Skatteverkets webbplats (privatpersoner)

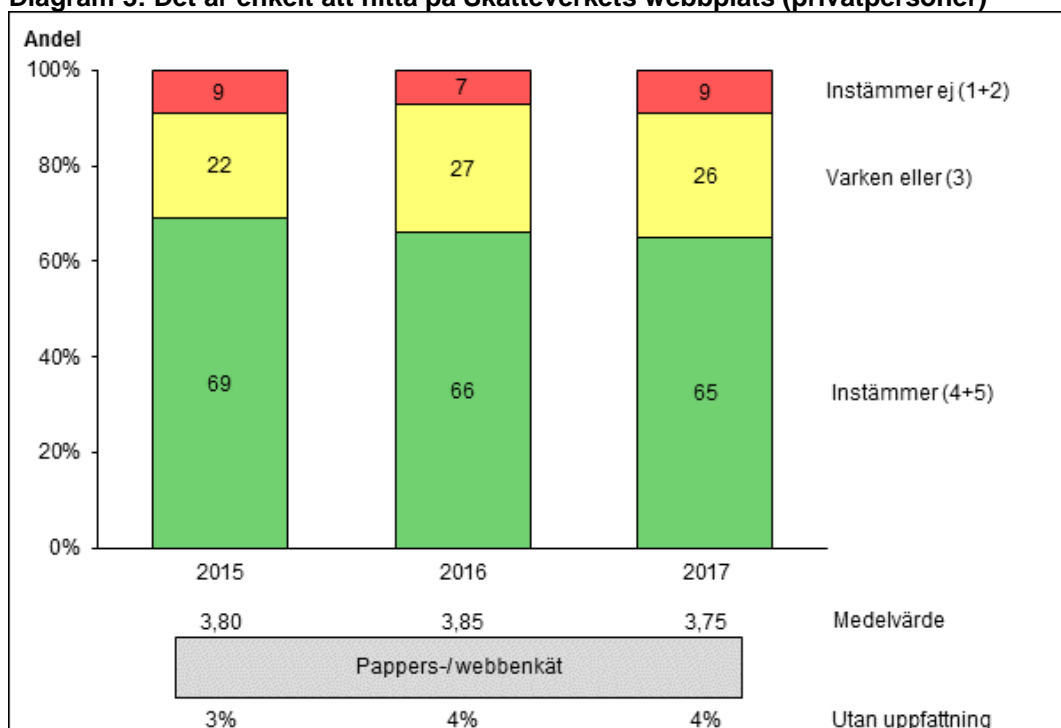
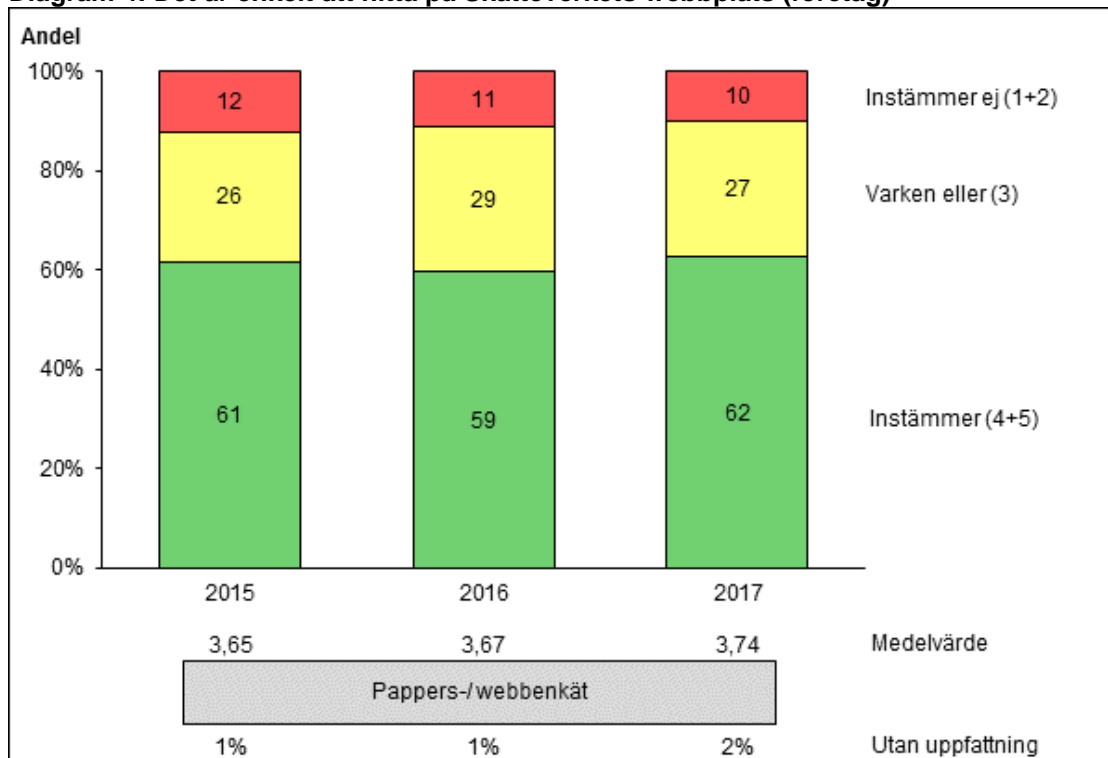

Diagram 4: Det är enkelt att hitta på Skatteverkets webbplats (företag)

2.3.2 Information på webbplatsen tillräcklig

Andelen som instämde i påståendet ”Informationen på webbplatsen var tillräcklig för att lösa mina ärenden” var 73 procent bland privatpersonerna och 72 procent bland företagen.

Andelen privatpersoner som instämde har gått ned jämfört med 2016 och är nu tillbaka på samma nivå som 2015. Förändringen jämfört med 2016, sett till hela svarsskalan, är statistiskt säkerställd.

Andelen företag som instämt har ökat två år i rad. Förändringen mot 2016, sett till hela svarsskalan, är inte säkerställd, men däremot förändringen mot 2015.

Diagram 5: Informationen på webbplatsen var tillräcklig för att lösa mina ärenden (privatpersoner)

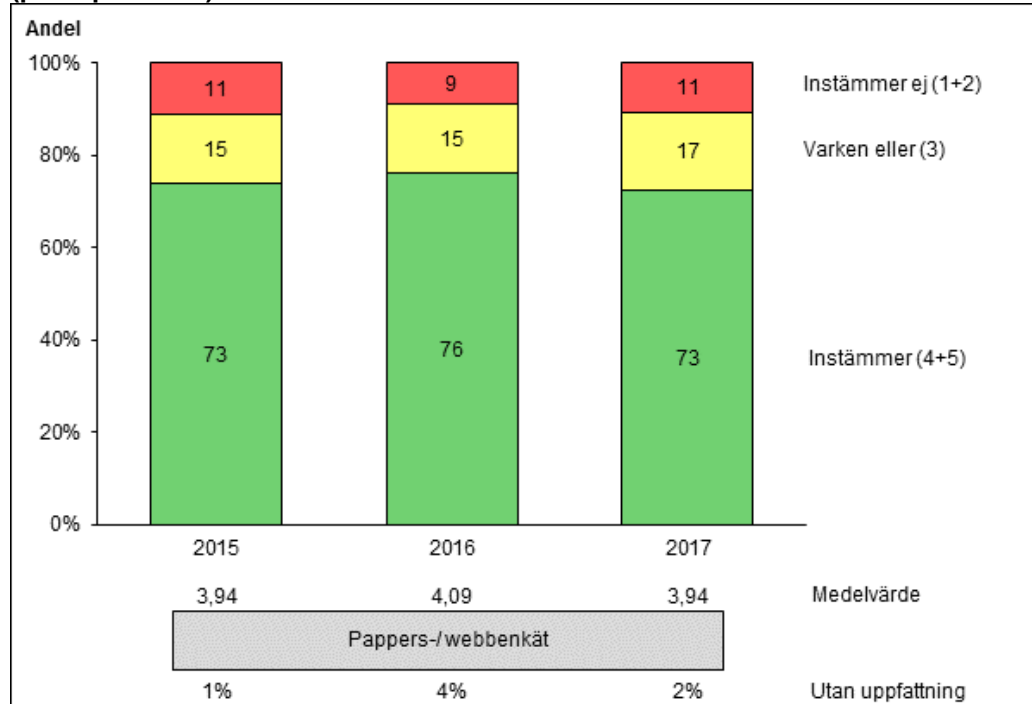
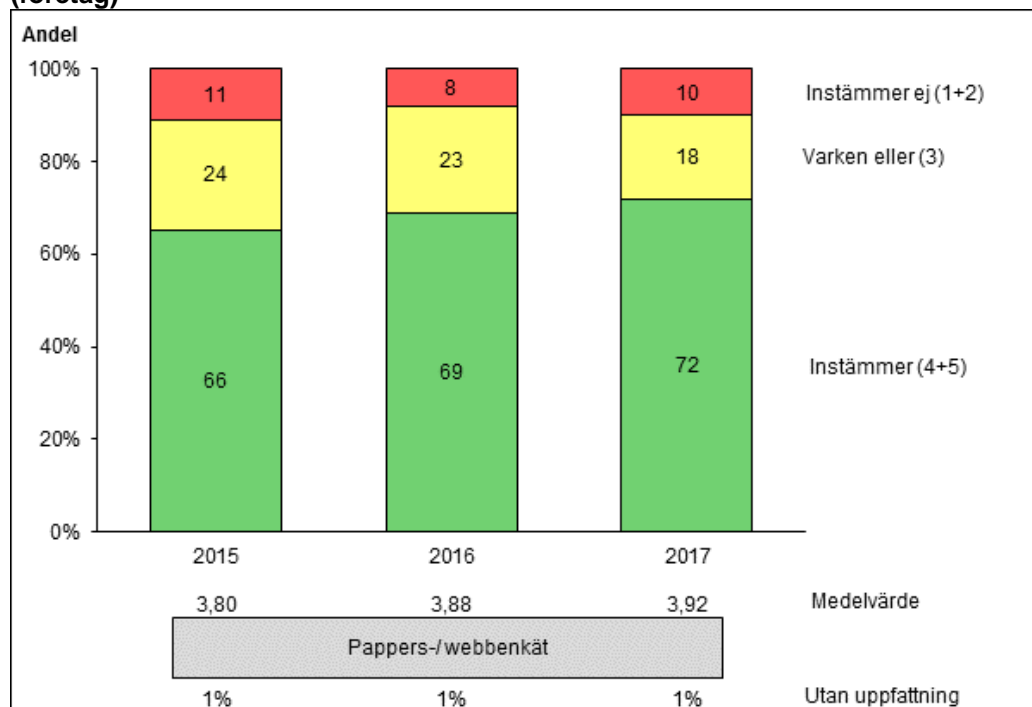

Diagram 6: Informationen på webbplatsen var tillräcklig för att lösa mina ärenden (företag)

2.4 Information från Skatteverket

Andelen som instämde i påståendet ”Det är lätt att få information från Skatteverket” var 69 procent bland privatpersonerna och 63 procent bland företagen. Förändringarna de senaste åren har varit små.

En jämförelse med åren 2010-2013 visar att andelen privatpersoner som instämmer i att det är lätt att få information från Skatteverket var högre 2017 än under något av åren 2010-2013. Andelen företag som instämmer var något högre 2011 än 2017, men lägre under övriga år under perioden 2010-2013.

Diagram 7: Det är lätt att få information från Skatteverket (privatpersoner)

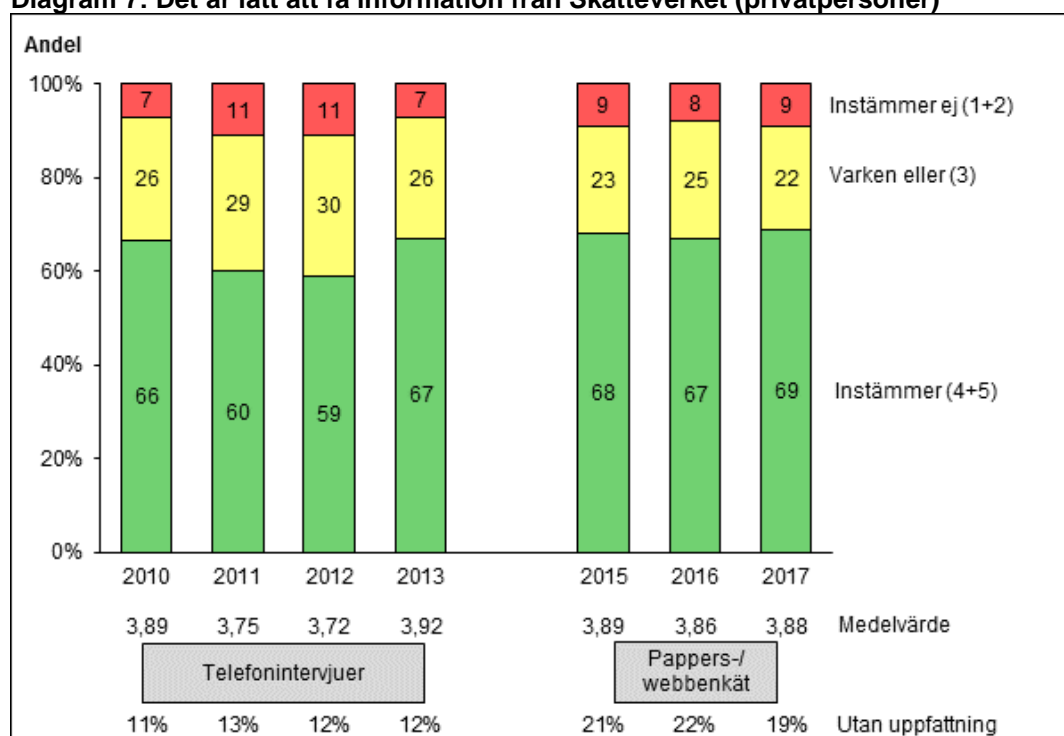
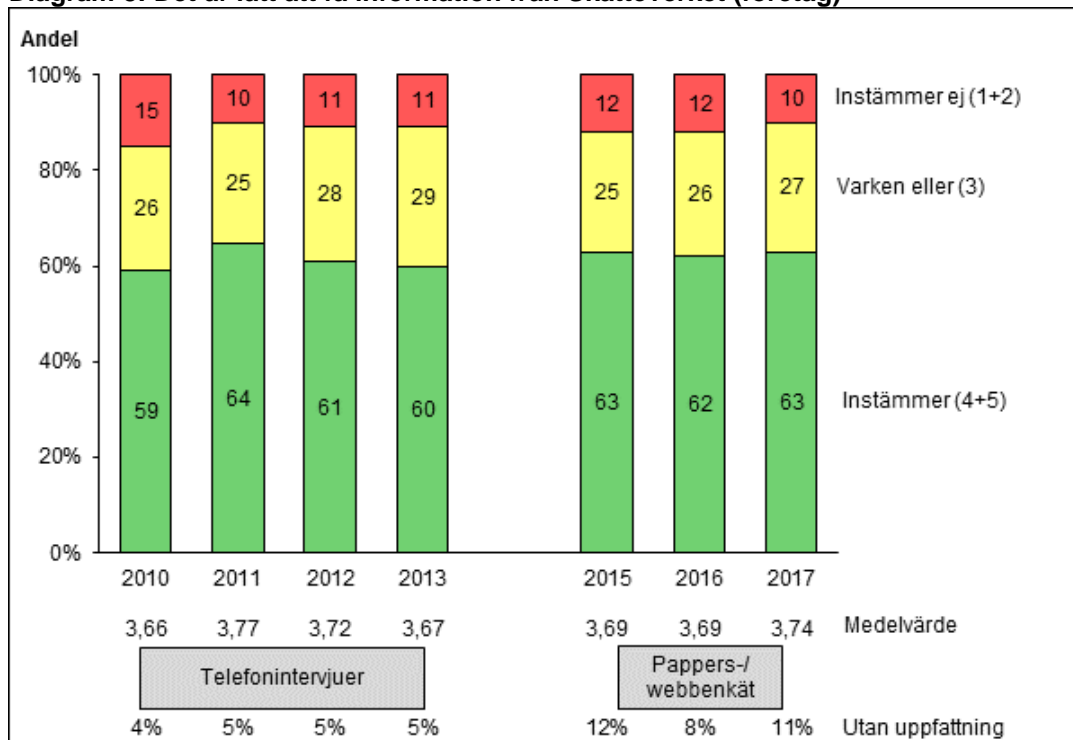

Diagram 8: Det är lätt att få information från Skatteverket (företag)

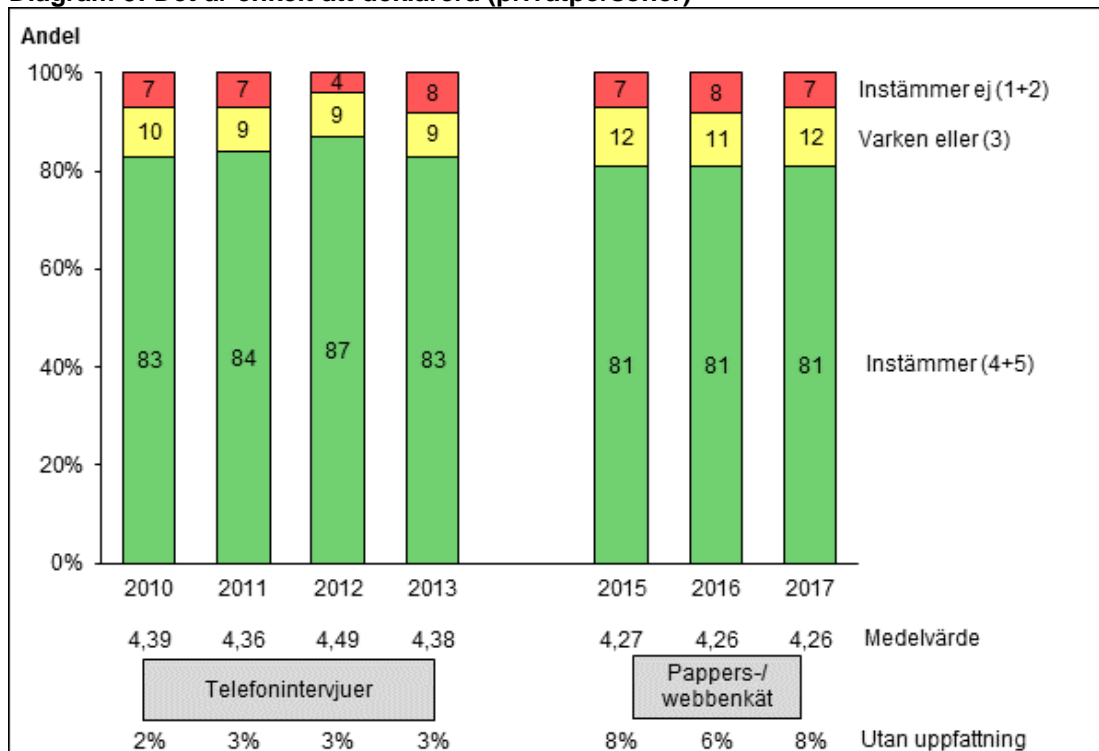

2.5 Enkelt att deklarerera / lämna uppgifter till Skatteverket

Privatpersoner och företag får i undersökningen ta ställning till om det är enkelt att deklarerera/lämna uppgifter till Skatteverket. Andelen företag som instämmer i att det är enkelt har ökat i 2017 års undersökning.

Det var 81 procent av privatpersonerna som instämde i påståendet ”Det är enkelt att deklarerera”, samma andel som under åren 2015-2016. Under åren 2010-2013 var andelen som instämde högre, 83-87 procent.

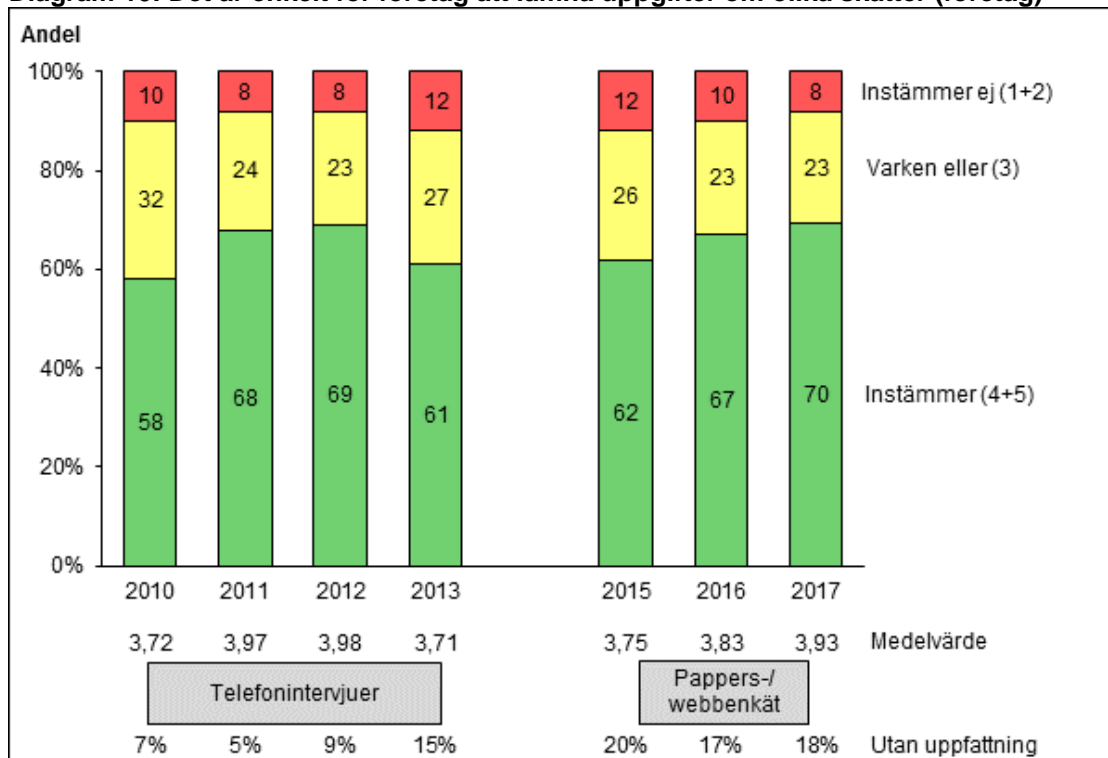
Diagram 9: Det är enkelt att deklarerera (privatpersoner)

Andelen företag som instämde i påståendet ”Det är enkelt för företag att lämna uppgifter om olika skatter” var 70 procent, jämfört med 67 procent 2016 och 62 procent 2015. Förändringen mot 2016 är inte statistiskt säkerställd men förändringen mot 2015 är det.

Andelen som instämmer har aldrig tidigare varit så hög. Under 2010-2016 var andelen 58-69 procent.

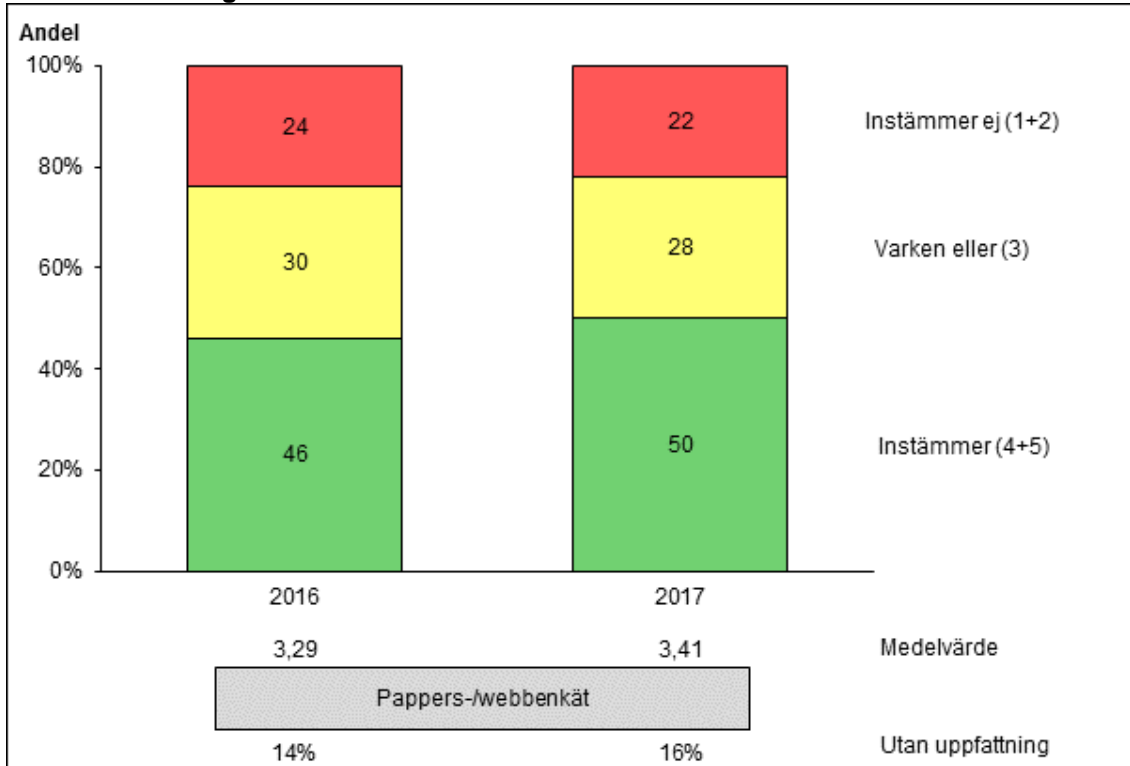
Diagram 10: Det är enkelt för företag att lämna uppgifter om olika skatter (företag)

2.6 Fullgörandekostnader

Företagen har sedan 2016 fått ta ställning till om kostnaderna för att fullgöra skyldigheten att betala skatt är rimliga. Andelen som instämde i påståendet ”De kostnader och den tid det tar för ett företag att göra rätt för sig med skatterna är rimliga” var 50 procent, jämfört med 46 procent 2016. Förändringen i resultatet, sett till hela svarsskalan, är inte statistiskt säkerställt.

Diagram 11: De kostnader och den tid det tar för ett företag att göra rätt för sig med skatterna är rimliga

3 Upptäcktsrisk och felutrymme

3.1 Upplevd risk för upptäckt

Företag instämmer i högre grad än privatpersoner i att det är troligt att de skulle bli upptäckta om de skattefuskade. Andelen privatpersoner som instämde i påståendet ”Det är troligt att Skatteverket skulle upptäcka om jag skattefuskade” var 77 procent. Andelen företag som instämde i det motsvarande påståendet ”Det är troligt att Skatteverket skulle upptäcka om mitt företag skattefuskade” var 87 procent.

Bland privatpersoner har det skett en statistiskt säkerställd minskning i andel som instämmer i påståendet jämfört med 2016, då andelen var 82 procent. Sett till hela perioden 2011-2017 är det 2016 som avviker. Alla de övriga åren har andelen som instämmer varit 75-77 procent.

Bland företag har andelen som instämmer ökat två år i rad, men förändringarna är inte statistiskt säkerställda sett till hela svarsskalan (medelvärde).

Diagram 12: Det är troligt att Skatteverket skulle upptäcka om jag skattefuskade (privatpersoner)

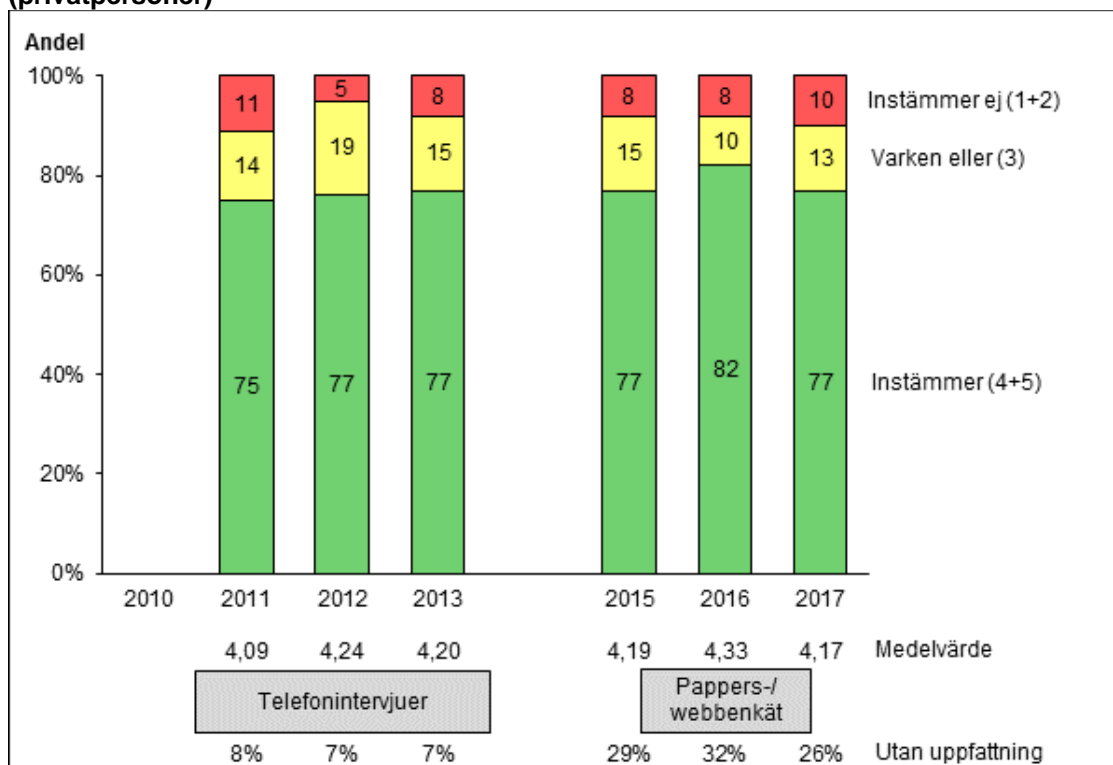
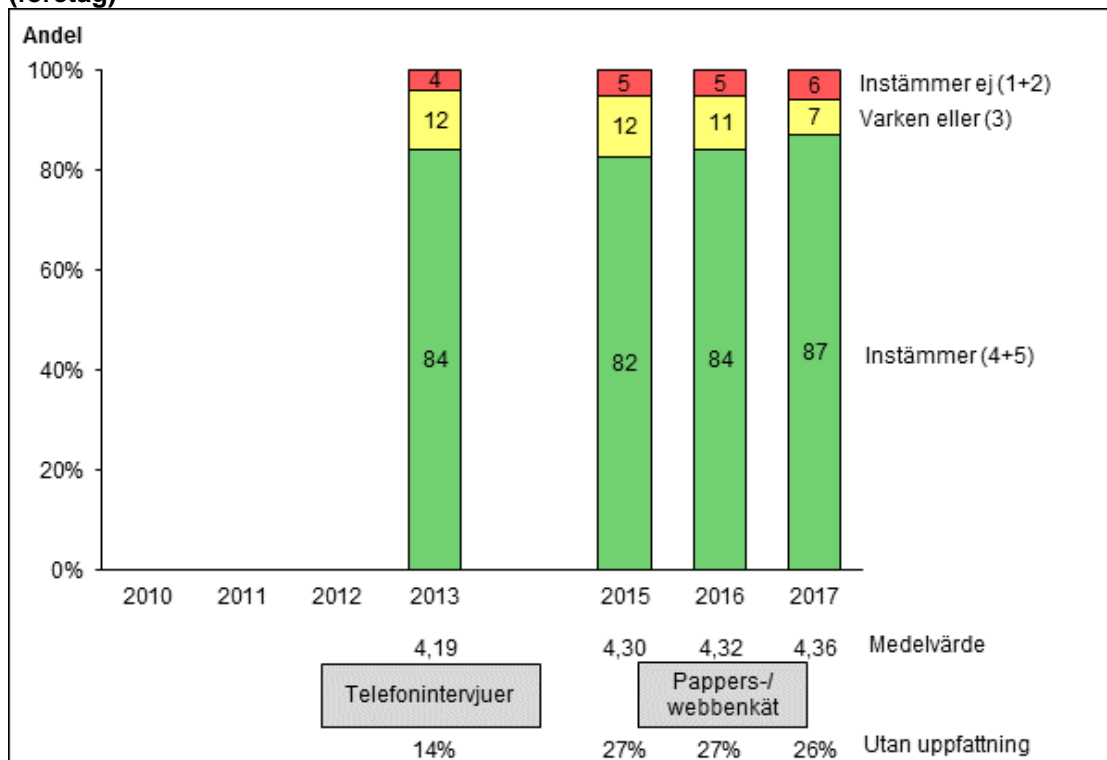

Diagram 13: Det är troligt att Skatteverket skulle upptäcka om mitt företag skattefuskade (företag)

3.2 Möjligheter till fusk

3.2.1 Privatpersoner

Privatpersoner fick ta ställning till två påståenden som gäller möjligheterna att fuska med skatten. Svaren tyder på att de allra flesta ser små sådana möjligheter.

Endast 8 procent instämde i påståendet ”Det finns stora möjligheter för någon i min ekonomiska situation att undanhålla inkomster”. En något större andel, 14 procent, instämde i påståendet ”Det finns stora möjligheter för någon i min ekonomiska situation att göra felaktiga avdrag”. Jämfört med 2016 och 2015 har andelen privatpersoner som instämmer ökat, men förändringarna, sett till hela svarsskalan, är inte säkerställda.

För bägge påståendena kan vi konstatera att andelen som instämmer minskade och andelen som inte instämmer ökade påtagligt mellan 2013 och 2015. Vi kan inte avgöra om metodbytet från telefonintervjuer till pappers-/webbenkät haft särskild betydelse för dessa påståenden, eller om det är en faktisk förändring över tid.

Diagram 14: Det finns stora möjligheter för någon i min ekonomiska situation att undanhålla inkomster (privatpersoner)

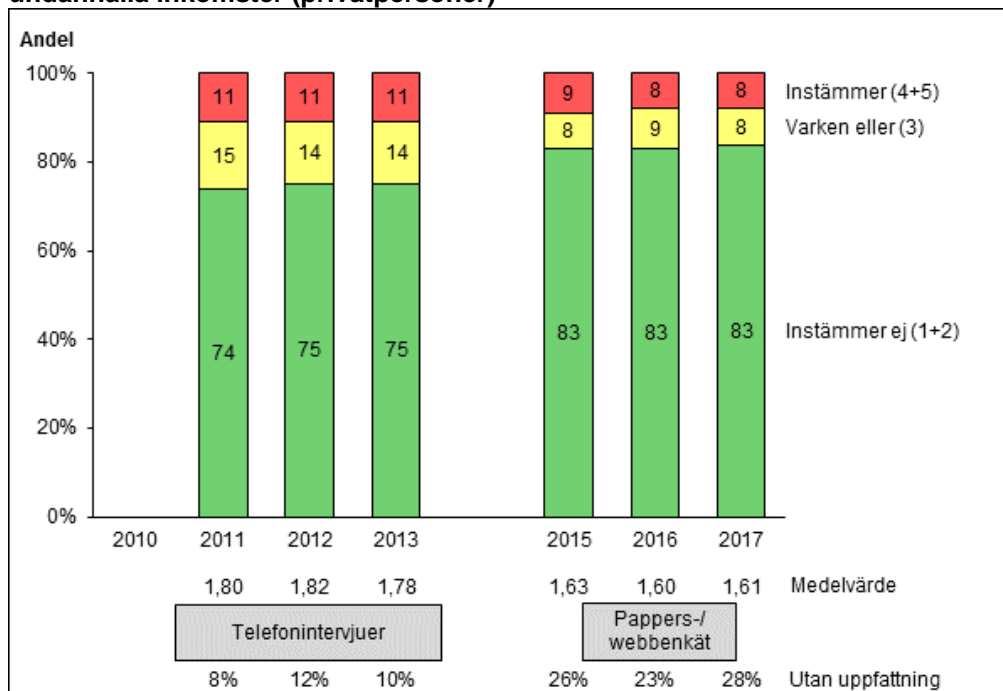
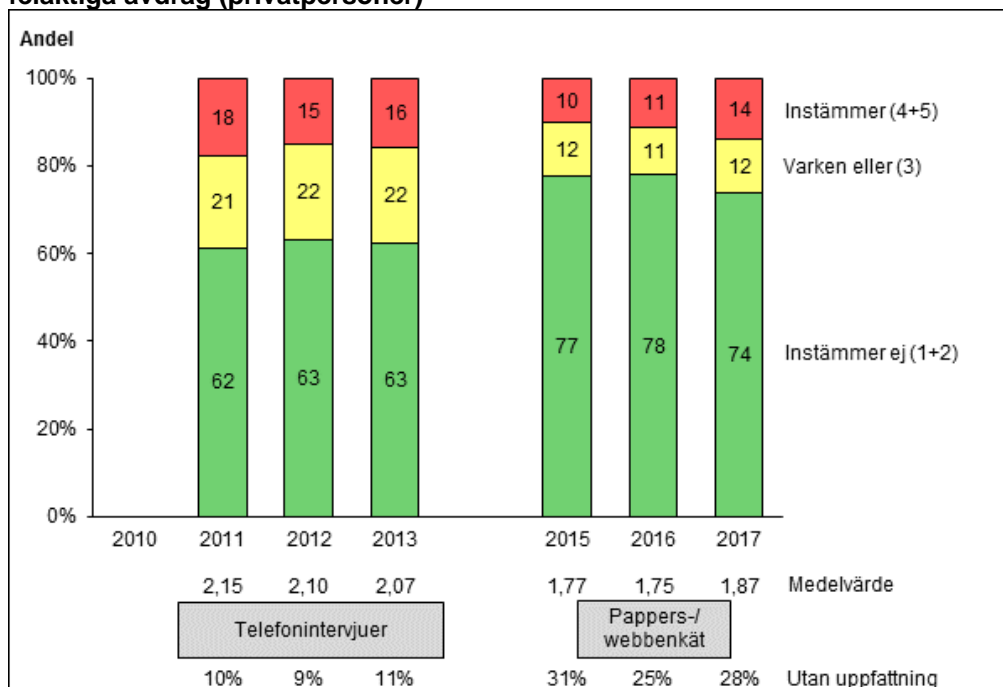

Diagram 15: Det finns stora möjligheter för någon i min ekonomiska situation att göra felaktiga avdrag (privatpersoner)

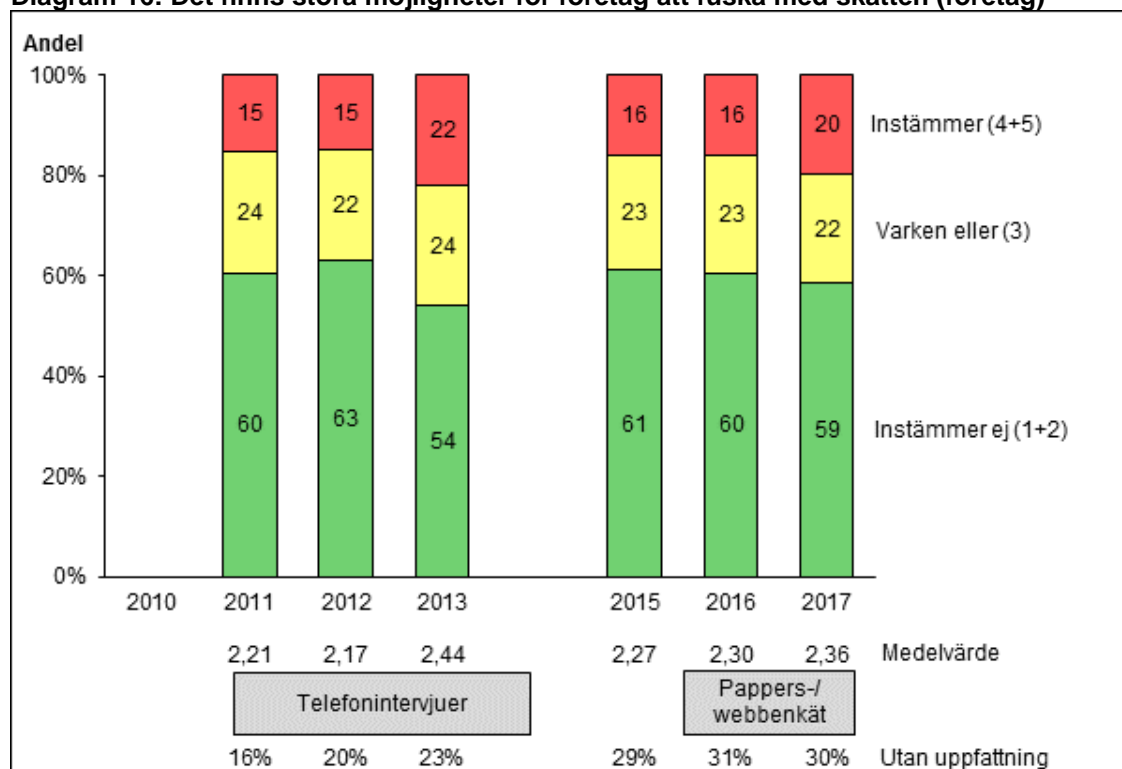

3.2.2 Företag

Företagen fick ta ställning till påståendet ”Det finns stora möjligheter för företag att fuska med skatten”. Det var 20 procent som instämde, jämfört med 16 procent både 2015 och 2016. Skillnaderna i resultat mellan dessa år, sett till hela svarsskalan, är inte statistiskt säkerställda.

Till skillnad från motsvarande påståenden till privatpersoner finns här inga större skillnader mellan resultat från telefonintervjuer och pappers-/webbenkäter.

Diagram 16: Det finns stora möjligheter för företag att fuska med skatten (företag)

4 Syn på Skatteverkets kontroll

4.1 Bekämpning av skattefusk

Både privatpersoner och företag får ta ställning till Skatteverkets förmåga att bekämpa skattefusket.

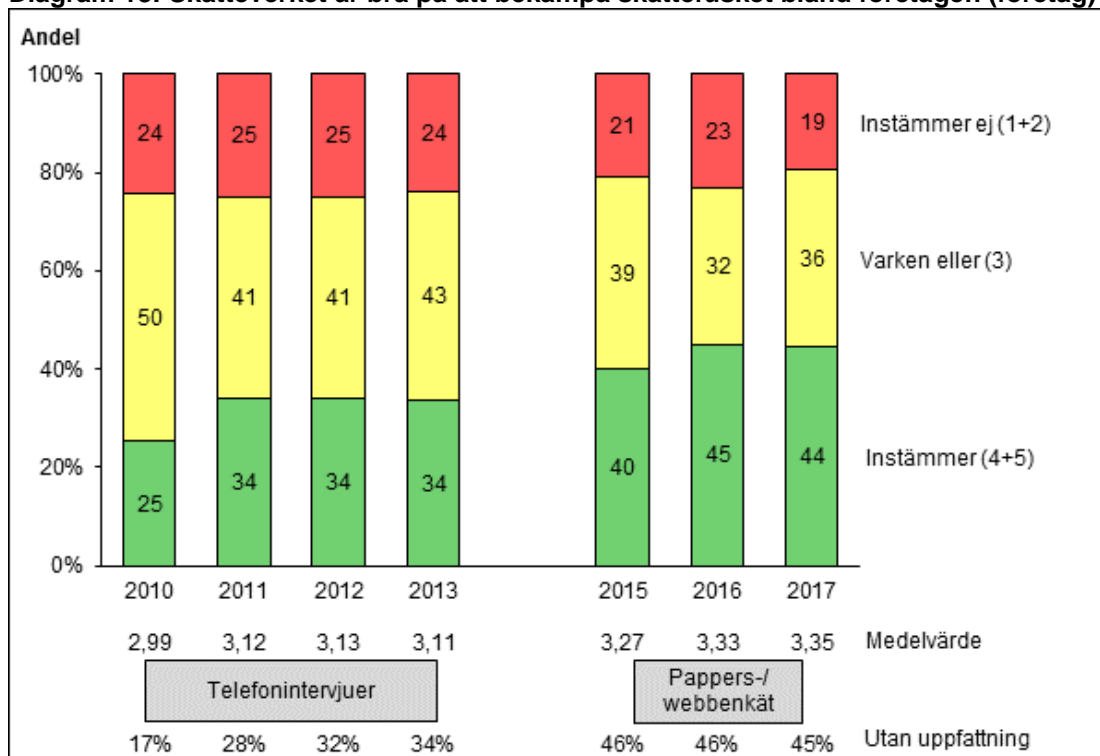
Andelen privatpersoner som instämmer i påståendet ”Skatteverket är bra på att bekämpa skattefusket” har ökat varje år sedan 2010. Under 2010-2013 minskade även andelen som inte instämmer. I 2017 års undersökning instämde 40 procent av privatpersonerna i påståendet, jämfört med 38 procent 2016 och 35 procent 2015. Sett till hela svarsskalan är dock skillnaderna mellan de senaste åren inte statistiskt säkerställda, medelvärde är i stort sett oförändrat under åren 2015-2017.

Det var 44 procent av företagen som instämde i påståendet ”Skatteverket är bra på att bekämpa skattefusket bland företagen”, jämfört med 45 procent 2016 och 40 procent 2015. Skillnaderna i resultat mellan dessa år, sett till hela svarsskalan, är inte statistiskt säkerställda. Även bland företagen har andelen som instämt ökat kontinuerligt sedan 2010, medan andelen som inte instämmer varit mer konstant jämfört med resultatet för privatpersonerna.

Viktigt att beakta när det gäller påståendena om skattefusk är den höga andelen som saknar uppfattning. I alla undersökningar som Skatteverket genomfört genom åren har detta varit den fråga som haft högst andel utan uppfattning. I årets undersökning var andelarna utan uppfattning 46 procent bland privatpersonerna och 45 procent bland företagen.

Diagram 17: Skatteverket är bra på att bekämpa skattefusket (privatpersoner)

Diagram 18: Skatteverket är bra på att bekämpa skattefusket bland företagen (företag)

4.2 Rättvis behandling

I anslutning till påståenden om Skatteverkets kontroll är det även intressant att undersöka om man upplever att Skatteverket behandlar alla rättvist eller inte.

Privatpersoner får i undersökningen ta ställning till påståendet ”Skatteverket behandlar alla skattebetalare på ett rättvist sätt”. Det var 49 procent som instämde i detta påstående, jämfört med 44 procent 2016 och 51 procent 2015. Skillnaderna i resultat mellan dessa år, sett till hela svarsskalan, är inte statistiskt säkerställda. Sett till hela perioden 2010-2017 så har det inte heller skett några större förändringar, åtminstone inte sett till medelvärdet.

Företagen har sedan 2015 fått ta ställning till påståendet ”Skatteverket behandlar alla företag på ett rättvist sätt”. Andelen som instämde var 48 procent, jämfört med samma andel 2016 och 50 procent 2015. Det finns en trend när det gäller andelen som *inte* instämmer. Andelen har ökat två år i rad. Den var 22 procent 2015, 26 procent 2016 och 28 procent 2017. Skillnaden mellan 2015 och 2017, sett till hela svarsskalan, är nästan statistiskt säkerställd. Resultatet ger anledning till viss oro, eftersom den upplevda rättvisan kan antas påverka viljan att göra rätt.

Många svarande har svårt att ta ställning till om Skatteverket behandlar alla på ett rättvist sätt. Andelen utan uppfattning är 36 procent bland privatpersonerna och 39 procent bland företagen.

Diagram 19: Skatteverket behandlar alla skattebetalare på ett rättvist sätt (privatpersoner)

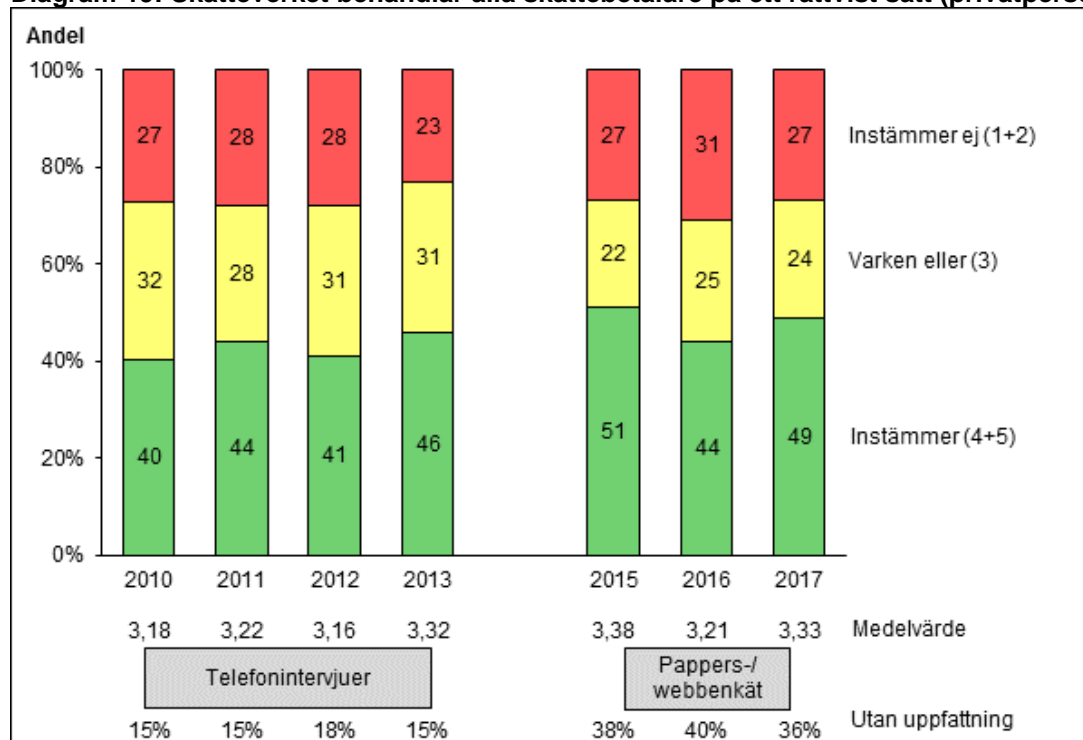
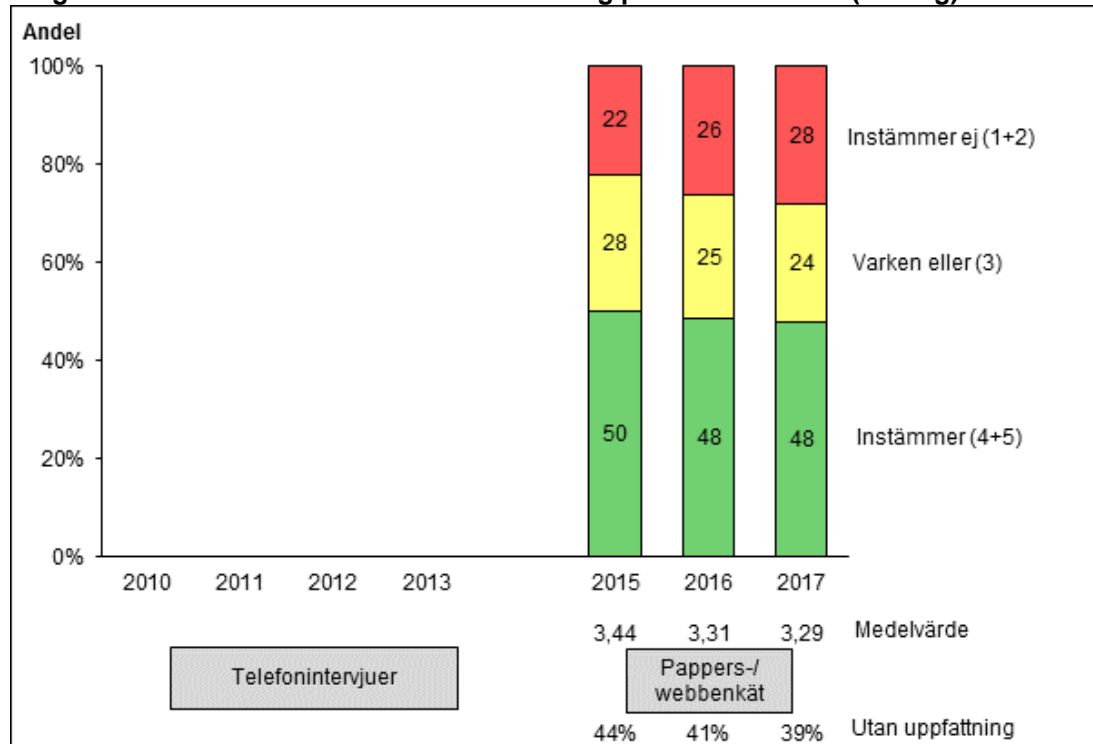

Diagram 20: Skatteverket behandlar alla företag på ett rättvist sätt (företag)

5 Attityd till skattefusk

5.1 Egen skattemoral

Både privatpersoner och företag fick ta ställning till påståendet ”Jag känner en moralisk plikt att hålla mig till skattereglerna”. Andelen som instämde var mycket hög för båda grupperna, 90 procent för privatpersoner och 96 procent för företag. Det har inte skett några större förändringar över åren (2010-2017).

Diagram 21: Jag känner en moralisk plikt att hålla mig till skattereglerna (privatpersoner)

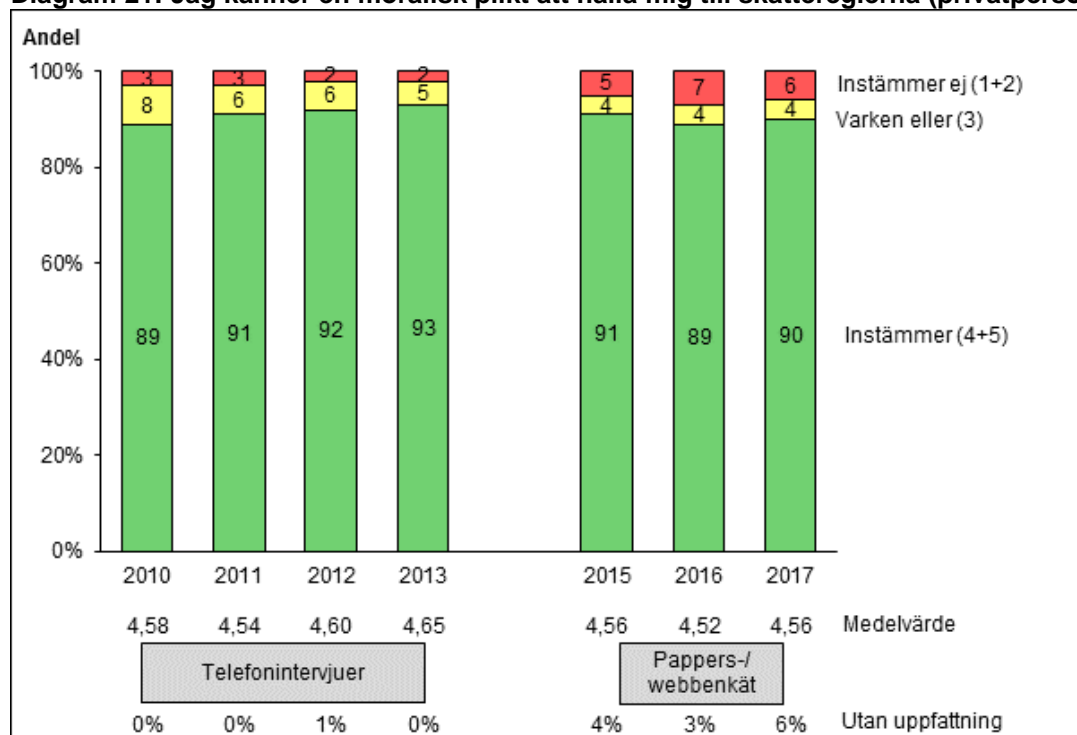

Diagram 22: Jag känner en moralisk plikt att hålla mig till skattereglerna (företag)

I år ingick även för första gången ett påstående om att chansa/testa i deklARATIONEN i undersökningarna till privatpersoner och företag.

Av privatpersonerna instämde 16 procent i påståendet ”Man har rätt att chansa/testa olika avdrag i deklARATIONEN”. Det var 66 procent som inte instämde och 18 procent som angav ”Varken eller” som svarsalternativ.

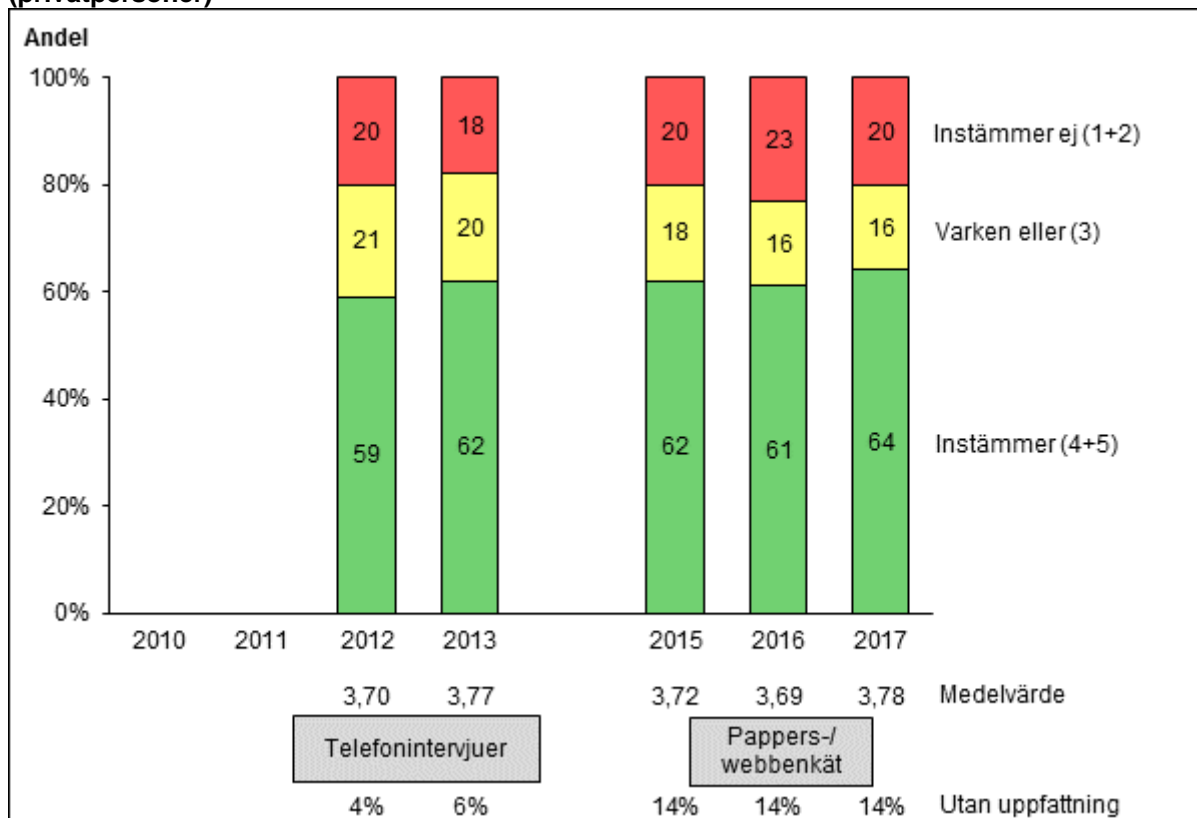
Av företagen var det 10 procent som instämde i påståendet ”Man har rätt att chansa/testa i deklARATIONEN om gränsen är oklar mellan vilka kostnader som ska räknas till företaget och vilka kostnader som är privata”. Det var 78 procent som inte instämde och 12 procent som angav ”Varken eller” som svarsalternativ.

5.2 Hur man upplever att omgivningen skulle uppfatta eget fusk

Ett annat perspektiv på skattemoralen i samhället är hur man upplever att ens omgivning skulle uppfatta det om man själv fuskade. Privatpersoner har sedan 2012 fått ta ställning till påståendet ”Personer i min omgivning skulle tycka att jag gjorde fel om jag arbetade svart”.

I årets undersökning var andelen som instämde 64 procent, jämfört med 61 procent 2016 och 62 procent 2015. Förändringarna i resultatet, sett till hela svarsskalan, mellan åren är inte säkerställda. Sett till hela perioden sedan 2012 är medelvärdet i stort sett oförändrat.

Diagram 23: Personer i min omgivning skulle tycka att jag gjorde fel om jag arbetade svart (privatpersoner)

5.3 Inställning till fusk hos andra

5.3.1 Skattefusk

När det gäller synen på andras fusk är acceptansen mycket låg bland både privatpersoner och företag. Privatpersoner fick ta ställning till påståendet ”För min egen del är det OK att folk skattefuskar om de har möjlighet till det”. Företag fick ta ställning till påståendet ”För min egen del är det OK att andra företag skattefuskar om de har möjlighet till det”.

Endast 2 procent av privatpersonerna och 1 procent av företagen instämde i respektive påstående. För båda grupperna har andelarna som instämt varit mycket låga under hela perioden 2010-2017, med endast små förändringar över åren.

Under alla år har det varit en något högre andel privatpersoner än företag som instämt i respektive påstående.

Diagram 24: För min egen del är det OK att folk skattefuskar om de har möjlighet till det (privatpersoner)

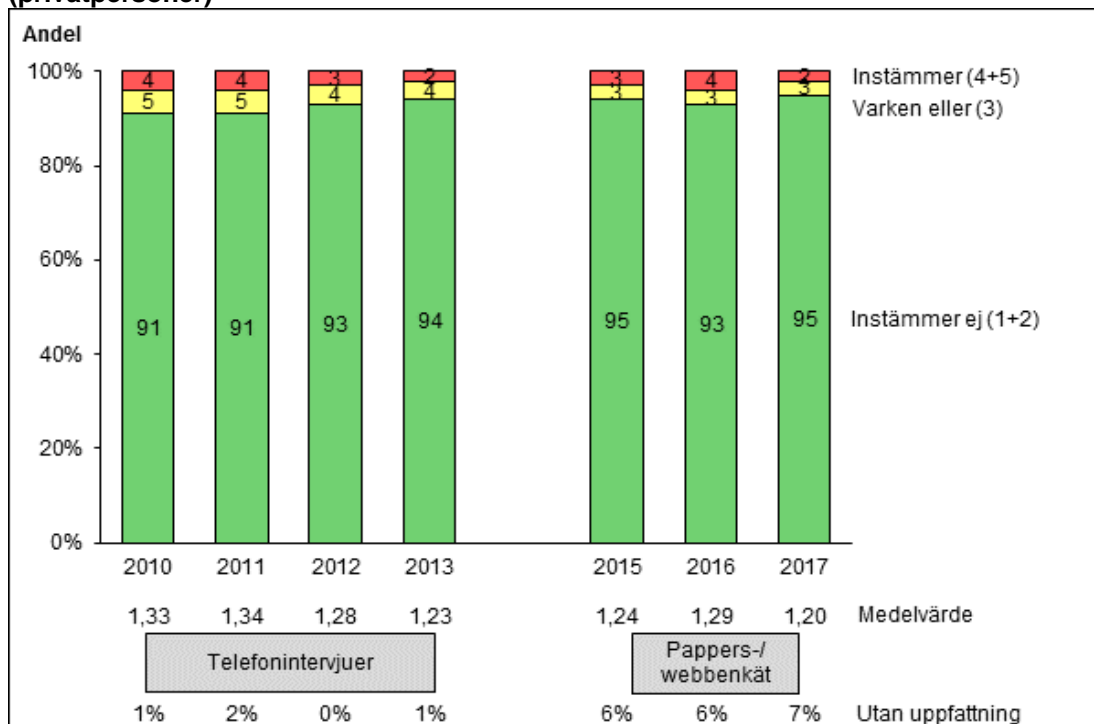
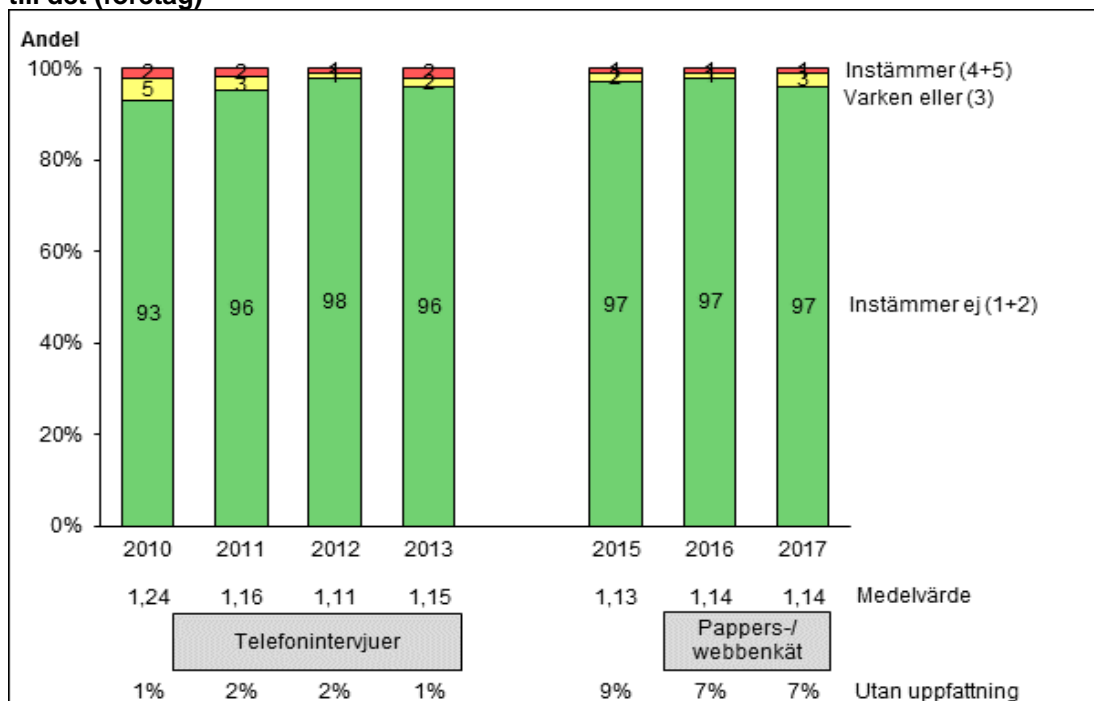

Diagram 25: För min egen del är det OK att andra företag skattefuskar om de har möjlighet till det (företag)

5.3.2 Otillåtna avdrag

I årets undersökning fanns ett nytt påstående om otillåtna avdrag. Två olika versioner användes. Skillnaden mellan versionerna avser om företagaren i exemplet känner till eller inte känner till att den aktuella utgiften inte är avdragsgill enligt lag (skillnad i fetstil nedan).

Version 1: ”Jag har förståelse för om en företagare, **som känner till avdragsreglerna**, köper snygga kläder för möten med kunder och drar av inköpet på företaget (ej avdragsgillt enligt lag).”

Version 2: ”Jag har förståelse för om en företagare, **som inte känner till avdragsreglerna**, köper snygga kläder för möten med kunder och drar av inköpet på företaget (ej avdragsgillt enligt lag).”

Privatpersonerna och företagen delades upp slumpmässigt, så att den ena hälften fick ta ställning till version 1 av frågan medan den andra hälften fick ta ställning till version 2.

För version 1, där företagaren känner till avdragsreglerna, var det 9 procent av privatpersonerna och 6 procent av företagen som instämde.

För version 2, där företagaren inte känner till avdragsreglerna, var det 12 procent av privatpersonerna och 9 procent av företagen som instämde.

Skillnaderna i andel som instämmer är alltså liten mellan versionerna av frågan för både privatpersoner och företag. En möjlig tolkning kan vara att de allra flesta saknar förståelse för brott mot avdragsreglerna och att det saknar betydelse för värderingen av det felaktiga beteendet om den som bryter mot reglerna känner till dessa eller inte.

Diagram 26: Jag har förståelse för om en företagare, som känner till avdragsreglerna, köper snygga kläder för möten med kunder och drar av inköpet på företaget (ej avdragsgillt enligt lag)

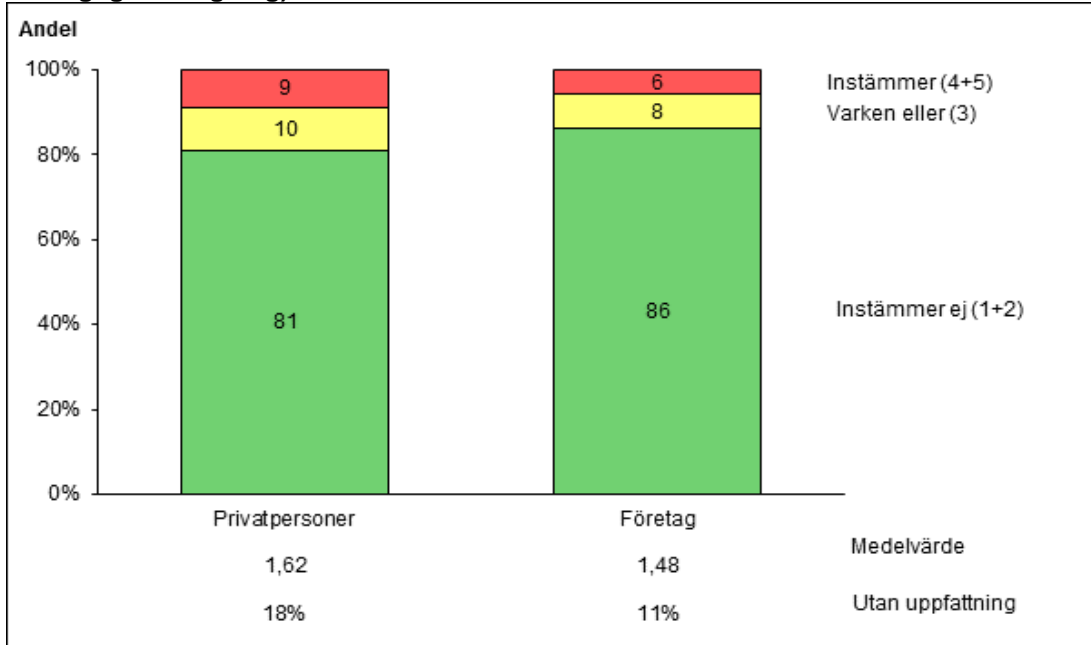
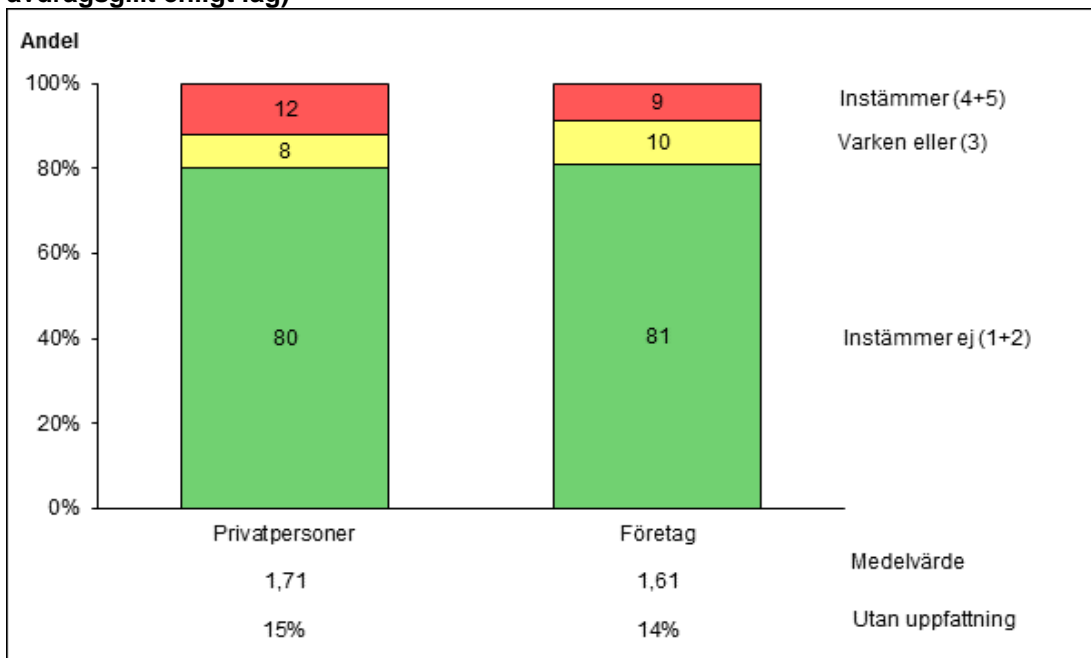

Diagram 27: Jag har förståelse för om en företagare, som inte känner till avdragsreglerna, köper snygga kläder för möten med kunder och drar av inköpet på företaget (ej avdragsgillt enligt lag)

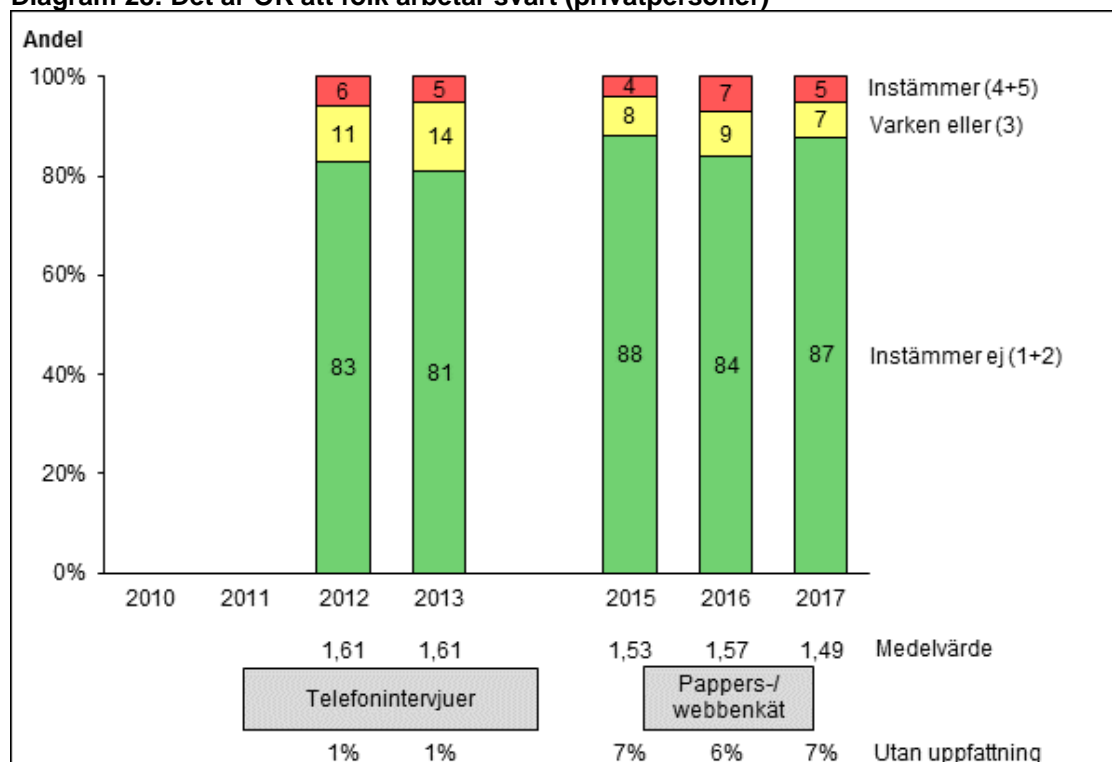

5.3.3 Svartarbete

Privatpersoner fick ta ställning till påståendet ”Det är OK att folk arbetar svart”. Andelen som instämde var 5 procent, jämfört med 7 procent 2016 och 4 procent 2015.

Förändringarna i resultatet, sett till hela svarsskalan, är inte säkerställda. Andelen har varit låg, 4-7 procent, under hela perioden 2012-2017.

Diagram 28: Det är OK att folk arbetar svart (privatpersoner)

6 Kännedom om fusk hos andra

6.1 Skattefusk

Både privatpersoner och företagare fick ta ställning till ett påstående om ifall de personligen känner någon som skattefuskar. Privatpersonernas påstående avsåg ”någon eller några” som skattefuskar, medan företagarnas påstående avsåg ”företagare”.

Bland privatpersoner minskade andelen som instämmer i påståendet ”Jag känner personligen någon eller några som skattefuskar” mellan 2010 och 2015. Minskningen har dock avstannat, resultatet är i stort sett oförändrat mellan 2015 och 2017. I årets undersökning var andelen som instämde 10 procent.

Bland företagare instämde 9 procent i påståendet ”Jag känner personligen företagare som skattefuskar”, jämfört med 8 procent 2016 och 9 procent 2015. Sett till hela perioden 2010-2017 var andelen som instämmer högst 2010 och 2012, med 13 procent.

Diagram 29: Jag känner personligen någon eller några som skattefuskar (privatpersoner)

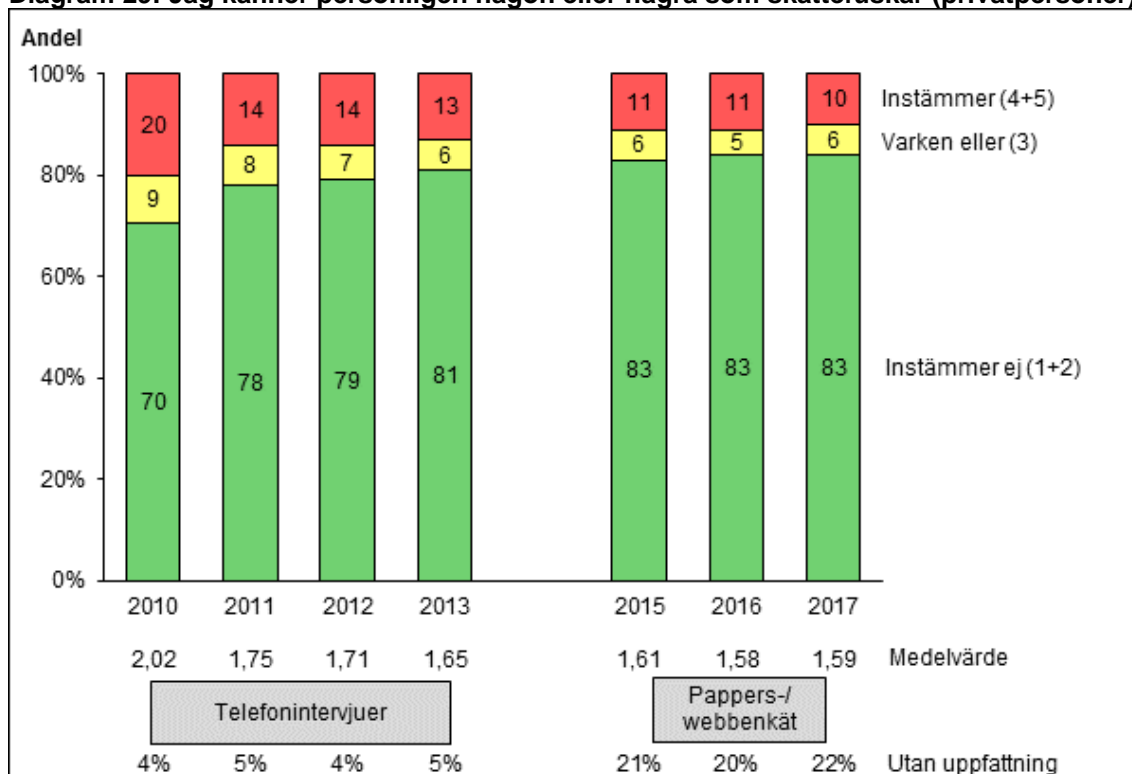
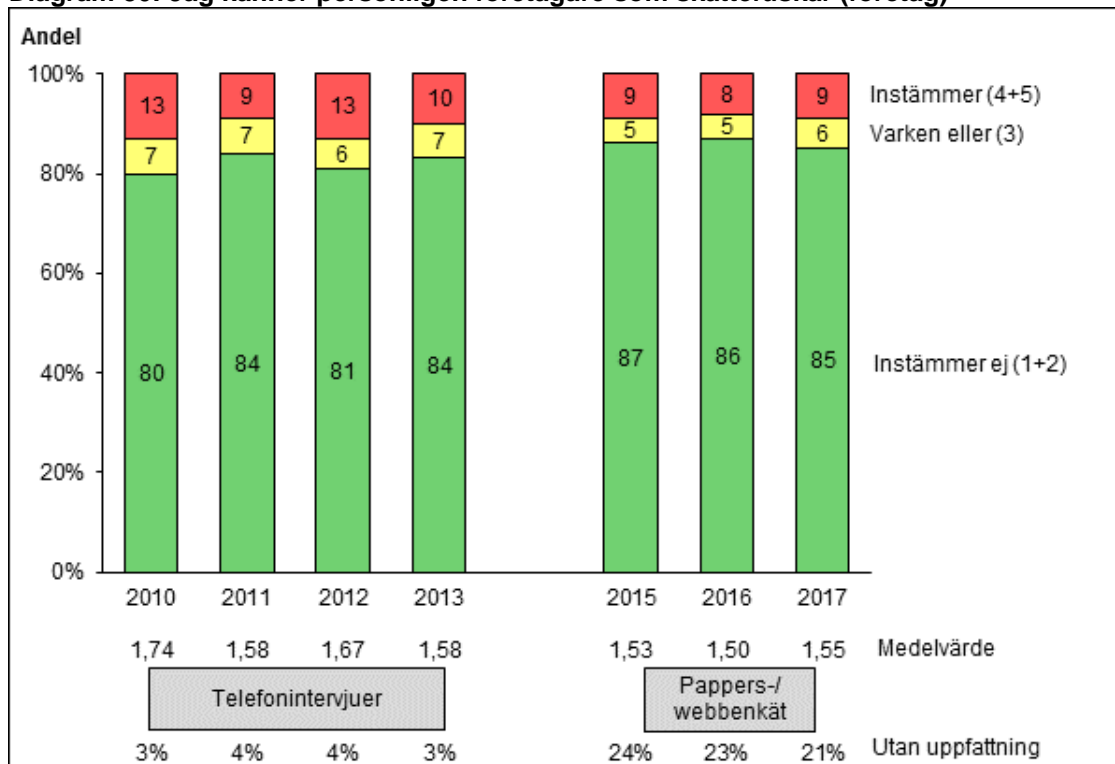

Diagram 30: Jag känner personligen företagare som skattefuskar (företag)

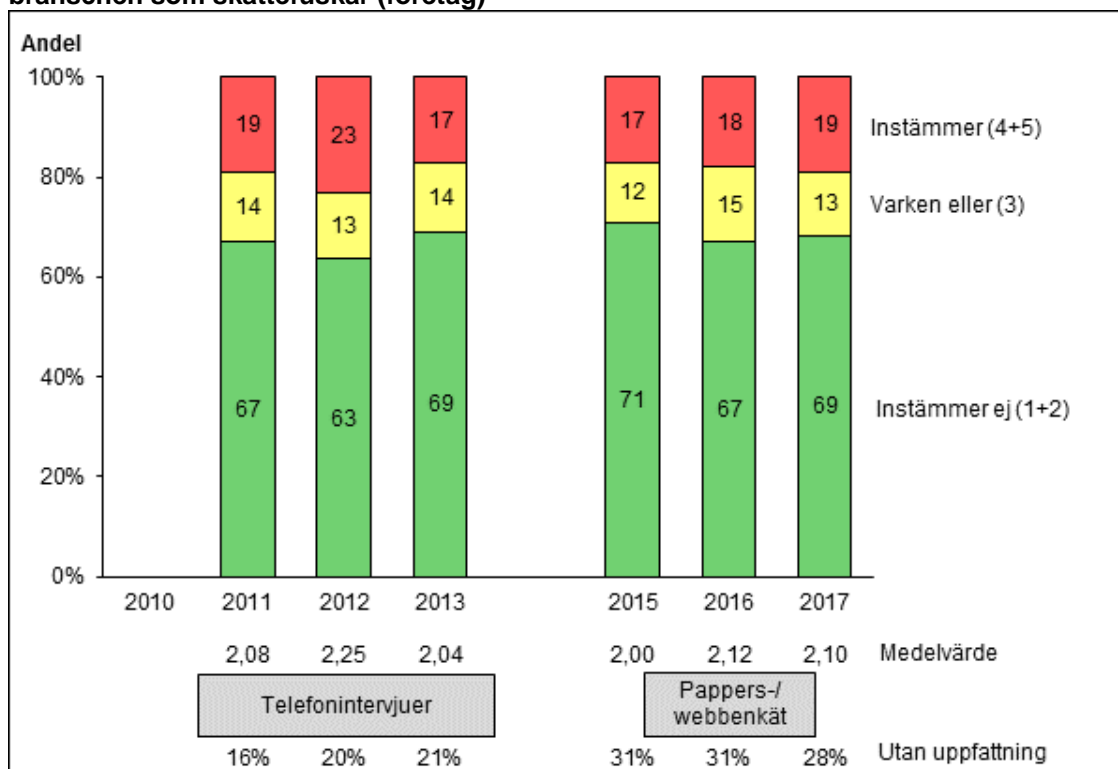

6.1.1 Illojal konkurrens

Företagen har sedan 2011 fått ta ställning till ett påstående om utsatthet för illojal konkurrens som lyder ”Vårt företag är i stor utsträckning utsatt för konkurrens från företag inom branschen som skattefuskar”.

Andelen som instämde var 19 procent, jämfört med 18 procent 2016 och 17 procent 2015. Sett till hela perioden 2011-2017 har resultatet gått lite upp och ner, utan några tydliga trender.

Diagram 31: Vårt företag är i stor utsträckning utsatt för konkurrens från företag inom branschen som skattefuskar (företag)

6.2 Svartarbete

Privatpersoner har sedan 2012 fått ta ställning till två påståenden som gäller kännedom om svartarbete.

Andelen som instämde i påståendet ”Jag känner någon som anlitat svart arbetskraft under det senaste året” var 21 procent, jämfört med 22 procent 2016 och 24 procent 2015. För påståendet ”Jag känner någon som arbetat svart under det senaste året” var andelen som instämde 26 procent, jämfört med 28 procent 2016 och 29 procent 2015. För båda påståendena har andelen som instämmer alltså sjunkit två år i rad, men förändringarna i resultaten, sett till hela svarsskalan, är inte statistiskt säkerställda.

För dessa två påståenden har vi gjort undantag från den allmänna regeln i denna rapport och beaktar resultaten från 2014 och 2015 års telefonintervjuer i analysen. (Se diskussion om vilka resultat som presenteras i avsnitt 1.4.2). För båda påståendena om svartarbete var andelarna som instämmer lägre i dessa års intervjuer än under några andra år under perioden 2012-2017.

Andelen som instämde i att de känner någon som anlitat svart arbetskraft var 17 procent 2014 och 20 procent 2015. Andelen som instämde i att de känner någon som arbetat svart

var 22 procent 2014 och 23 procent 2015. Osäkerheten kring resultaten från telefonundersökningarna 2014-2015 är stor på grund av låga svarsfrekvenser (det är osäkert hur skillnaderna i resultaten från telefon- och papper/webbundersökningarna 2015 ska tolkas), men resultaten för dessa påståenden är så pass avvikande att de ändå tyder på att kännedomen om svartarbete nådde en lägsta nivå 2014 för att därefter öka igen. Men som vi nämnt ovan ser vi ingen fortsatt ökning mellan 2015 och 2017 i pappers-/webbenkäterna.

Diagram 32: Jag känner någon som anlitat svart arbetskraft under det senaste året (privatpersoner)

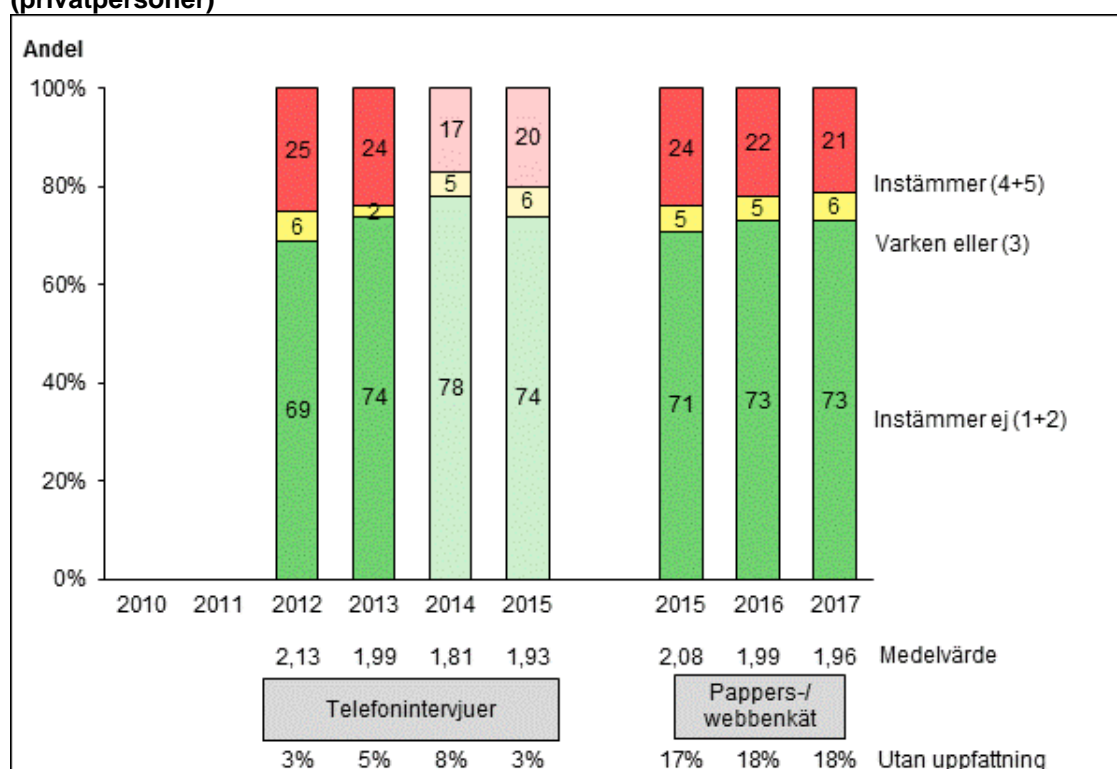
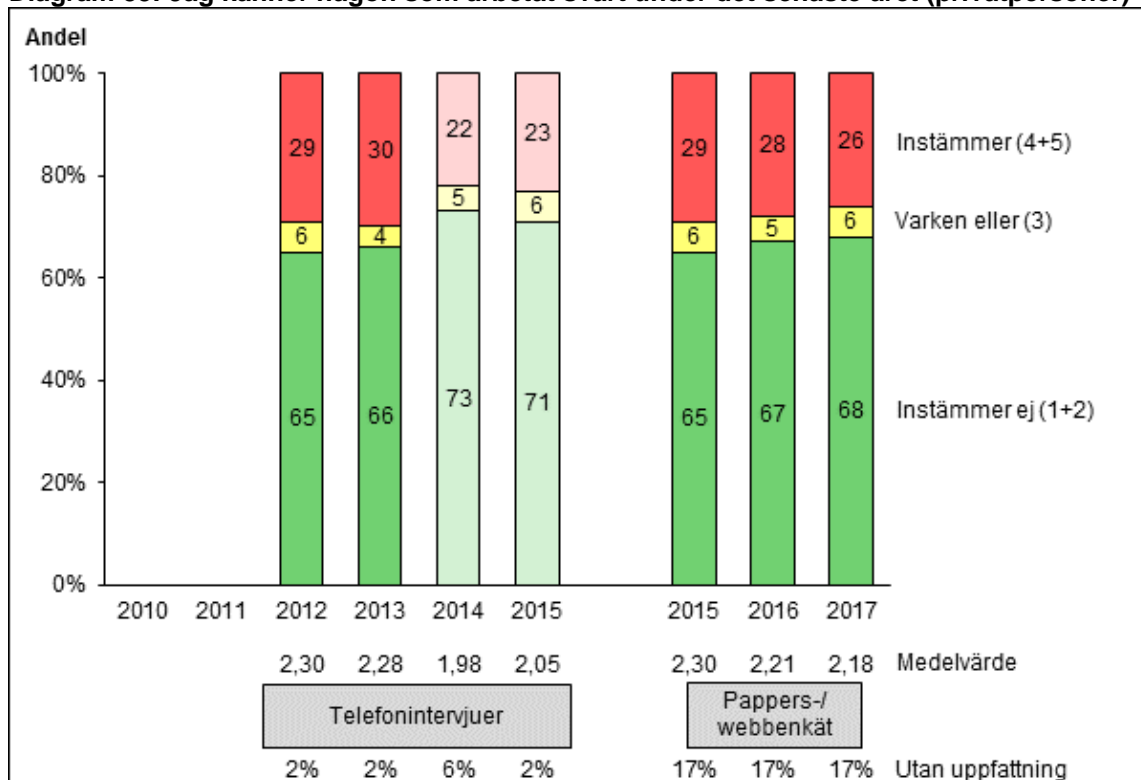

Diagram 33: Jag känner någon som arbetat svart under det senaste året (privatpersoner)

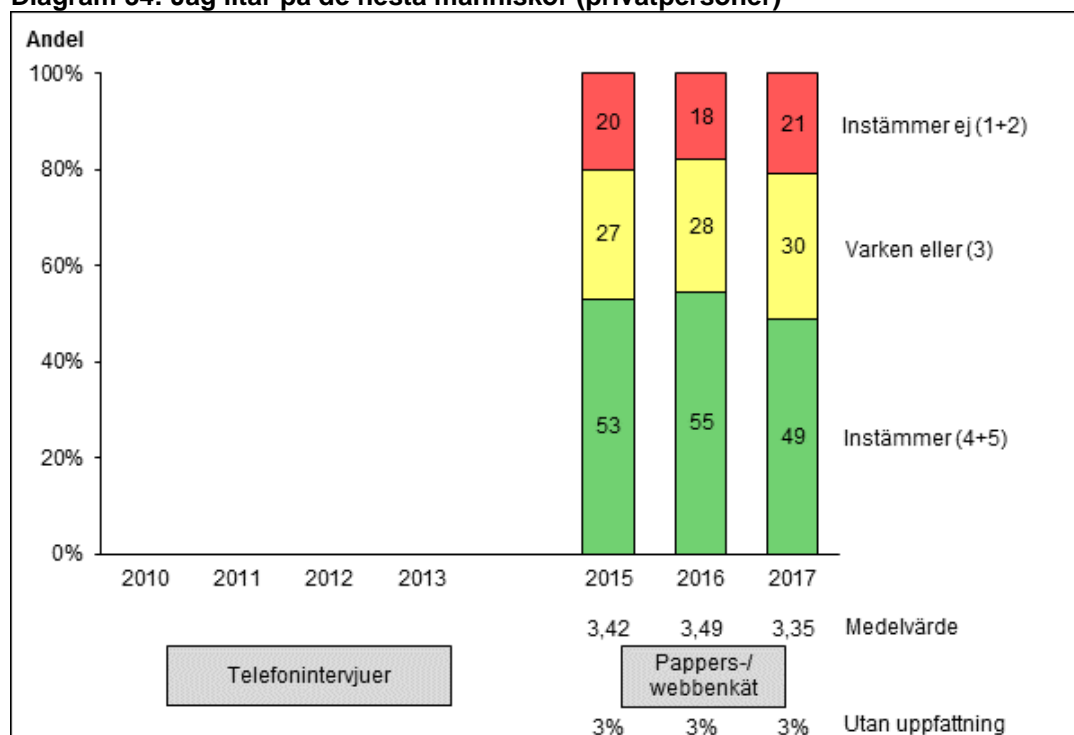
Det bör nämnas att medan Skatteverket ser svartarbete som en delmängd av skattefusk, visar resultat i såväl denna som i andra undersökningar att många personer inte alltid uppfattar det på detta sätt. ”Skattefusk” förknippas med fusk i själva deklARATIONEN medan att utelämna inkomster – som med svartarbete – för många är något annat. Medborgarna visar högre acceptans för att folk arbetar svart än för att folk ”skattefuskar”.

7 Tillit och förtroende

7.1 Tillit till andra

Sedan 2015 har privatpersoner fått ta ställning till påståendet ”Jag litar på de flesta människor”. Andelen som instämde var i årets undersökning 49 procent, jämfört med 55 procent 2016 och 53 procent 2015. Förändringen mellan 2016 och 2017 är statistiskt säkerställd.

Diagram 34: Jag litar på de flesta människor (privatpersoner)

7.2 Förtroende för myndigheter i allmänhet

Både privatpersoner och företag fick ta ställning till påståendet ”Jag har förtroende för myndigheter i allmänhet”. Andelen instämmer var 53 procent bland privatpersoner och 48 procent bland företag. Under alla år sedan 2010 har en högre andel privatpersoner än företag instämt i påståendet.

Andelen privatpersoner som instämmer har ökat två år i rad, men förändringarna är inte statistiskt säkerställda. Sett till hela perioden 2010-2017 har förändringarna varit små.

När det gäller företagen är resultatet i stort sett oförändrat 2015-2017. Jämfört med telefonintervjuundersökningarna från tidigare år har både andelen som instämmer och andelen som inte instämmer ökat något, medan medelvärdet är i stort sett oförändrat.

Diagram 35: Jag har förtroende för myndigheter i allmänhet (privatpersoner)

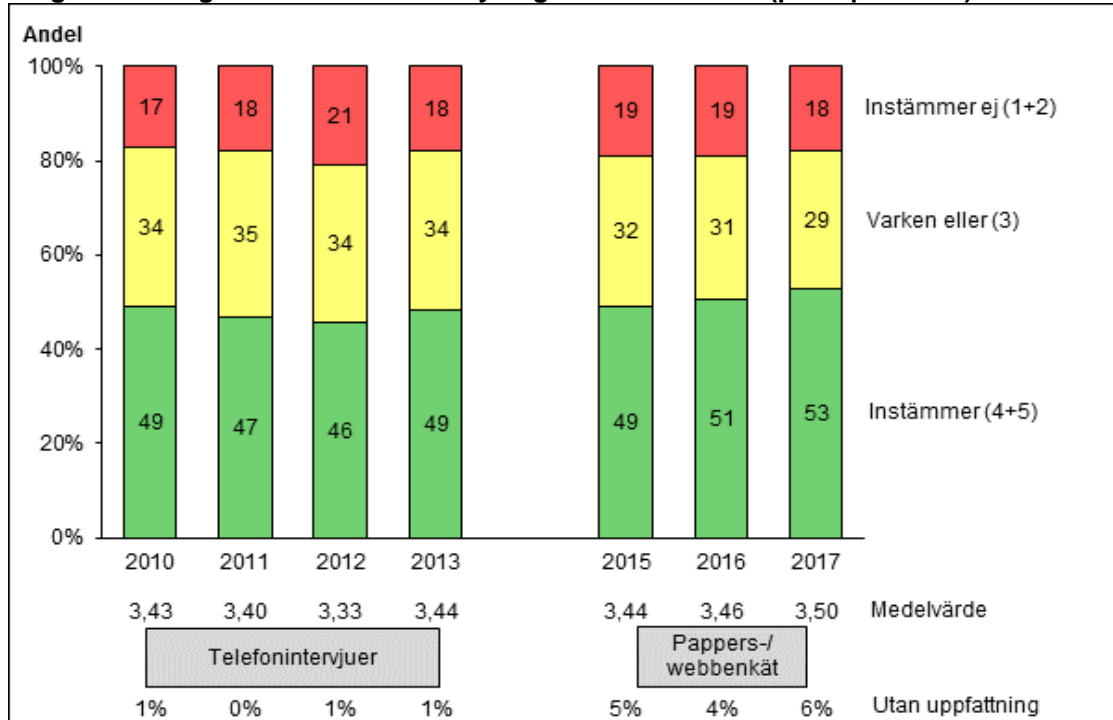
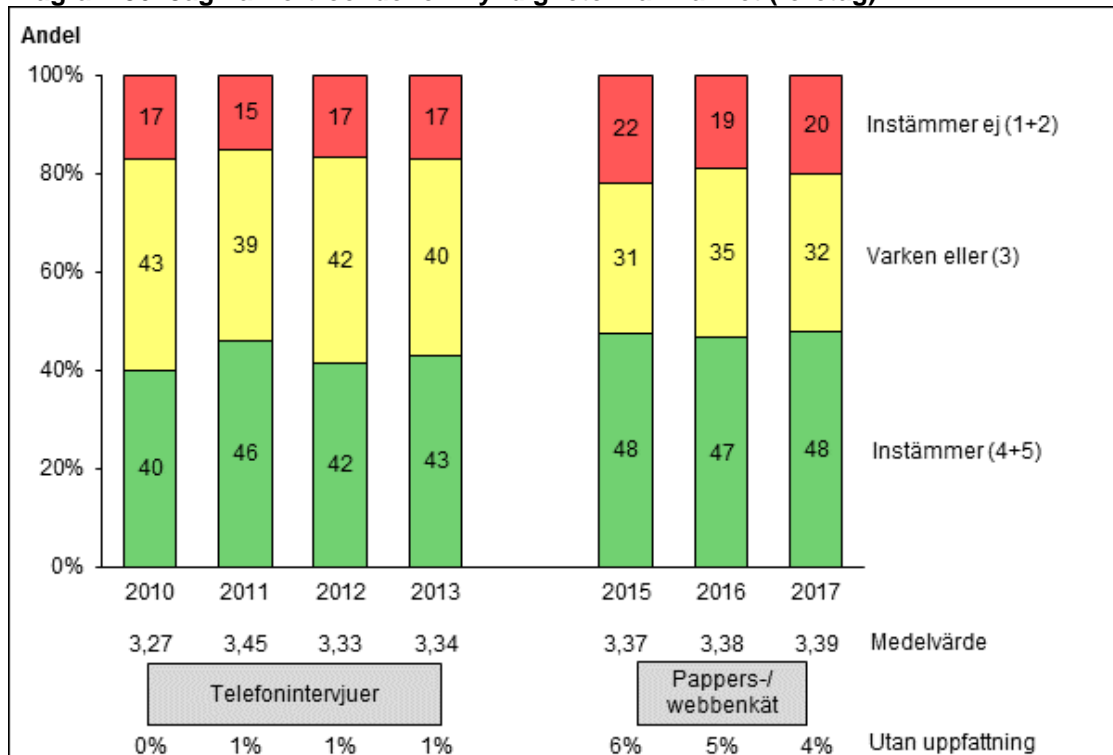

Diagram 36: Jag har förtroende för myndigheter i allmänhet (företag)

7.3 Förtroendet för Skatteverkets sätt att sköta sin uppgift

Privatpersoner och företag fick ta ställning till påståendet ”Jag har förtroende för Skatteverkets sätt att sköta sin uppgift”. Andelen som instämde var 68 procent bland privatpersoner och 74 procent bland företag. Resultaten för både privatpersoner och företag är i stort sett oförändrade jämfört med 2016 och något sämre än 2015. Det finns inga säkerställda förändringar mellan dessa år.

Sett över tid så finns en tydlig skillnad mellan privatpersoner och företag. Andelen privatpersoner som instämt har varierat år från år utan någon tydlig långsiktig trend. Andelen företag som instämmer har däremot ökat över tid för att under de senaste åren befinna sig på högre nivå än under tidigare år. Under 2010-2013 var andelen som instämmer 64-70 procent jämfört med 73-76 procent under perioden 2015-2017.

Diagram 37: Jag har förtroende för Skatteverkets sätt att sköta sin uppgift (privatpersoner)

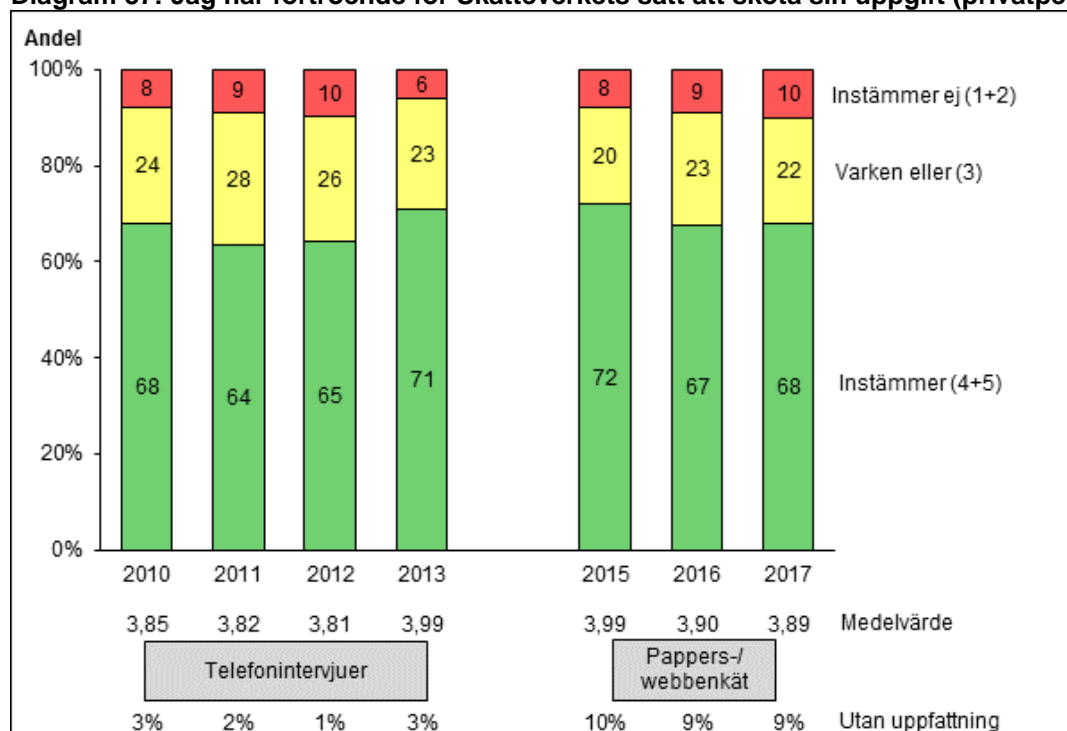
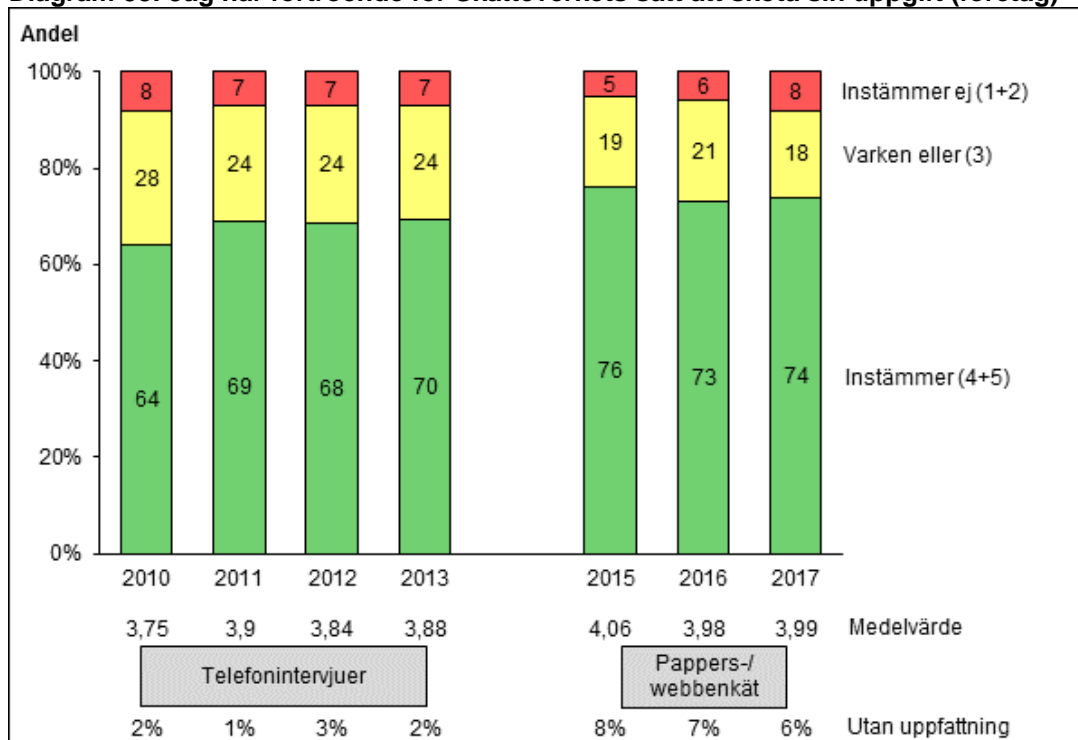

Diagram 38: Jag har förtroende för Skatteverkets sätt att sköta sin uppgift (företag)

Jämför vi svaren när det gäller förtroendet för Skatteverkets sätt att sköta sin uppgift med förtroendet för myndigheter i allmänhet (se avsnitt 7.2), kan vi konstatera att andelen som instämmer varit avsevärt högre när det gäller Skatteverket i samtliga undersökningar sedan 2010. Det är en skillnad som setts i alla attitydundersökningar Skatteverket har gjort.

7.4 Förtroende för att vända sig till Skatteverket

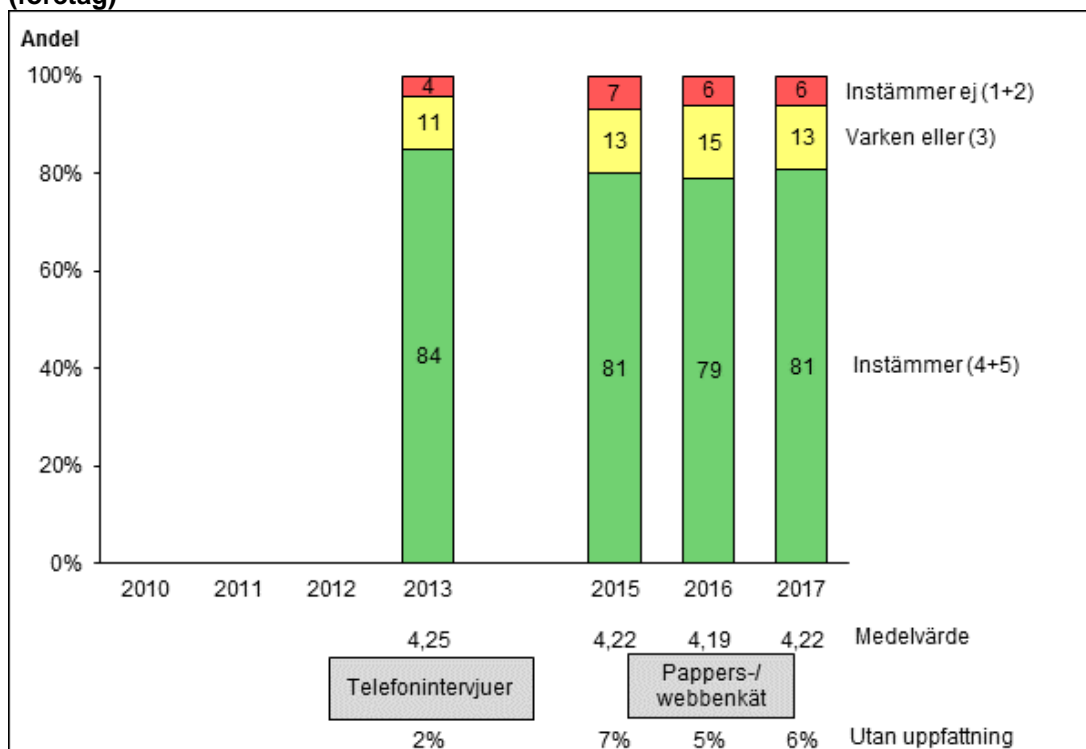
Sedan 2013 har privatpersoner och företag fått ta ställning till påståendet ”Om jag har behov av hjälp kan jag med förtroende vända mig till Skatteverket”.

Andelen instämmande har varit omkring 80 procent i samtliga undersökningar till både privatpersoner och företag.

Diagram 39: Om jag har behov av hjälp kan jag med förtroende vända mig till Skatteverket (privatpersoner)

Diagram 40: Om jag har behov av hjälp kan jag med förtroende vända mig till Skatteverket (företag)

7.5 Förtroende för Skatteverkets förmåga att ta in skatt

Privatpersoner har sedan 2013 fått ta ställning till påståendet ”Jag har förtroende för Skatteverkets förmåga att ta in skatt från privatpersoner och företag”. Andelen som instämde i detta påstående var 63 procent. Andelen privatpersoner som instämmer i att de har förtroende för Skatteverkets förmåga att ta in skatt har ökat 2017 jämfört med 2016, men minskat jämfört med 2015. Resultatet för 2017 är inte statistiskt säkerställt gentemot vare sig 2015 eller 2016.

Företagen har sedan 2015 fått ta ställning till påståendet ”Jag har förtroende för Skatteverkets förmåga att ta in skatt från företag”. Andelen i årets undersökning som instämde i detta påstående var 70 procent, jämfört med 65 procent 2016 och 69 procent 2015. Resultatet 2016 är statistiskt säkerställt gentemot både 2015 och 2017.

Det är svårt att säga om förtroendet för Skatteverkets förmåga att ta in skatt faktiskt var lägre 2016, eller om 2016 års resultat var slumpmässiga avvikelser.

Diagram 41: Jag har förtroende för Skatteverkets förmåga att ta in skatt från privatpersoner och företag (privatpersoner)

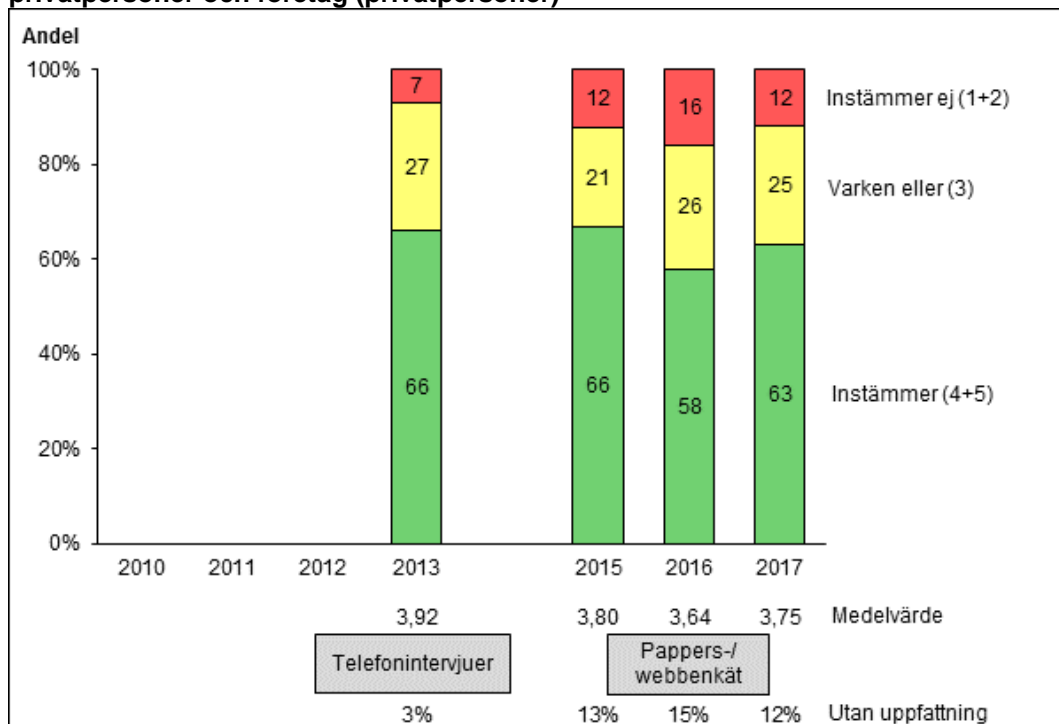
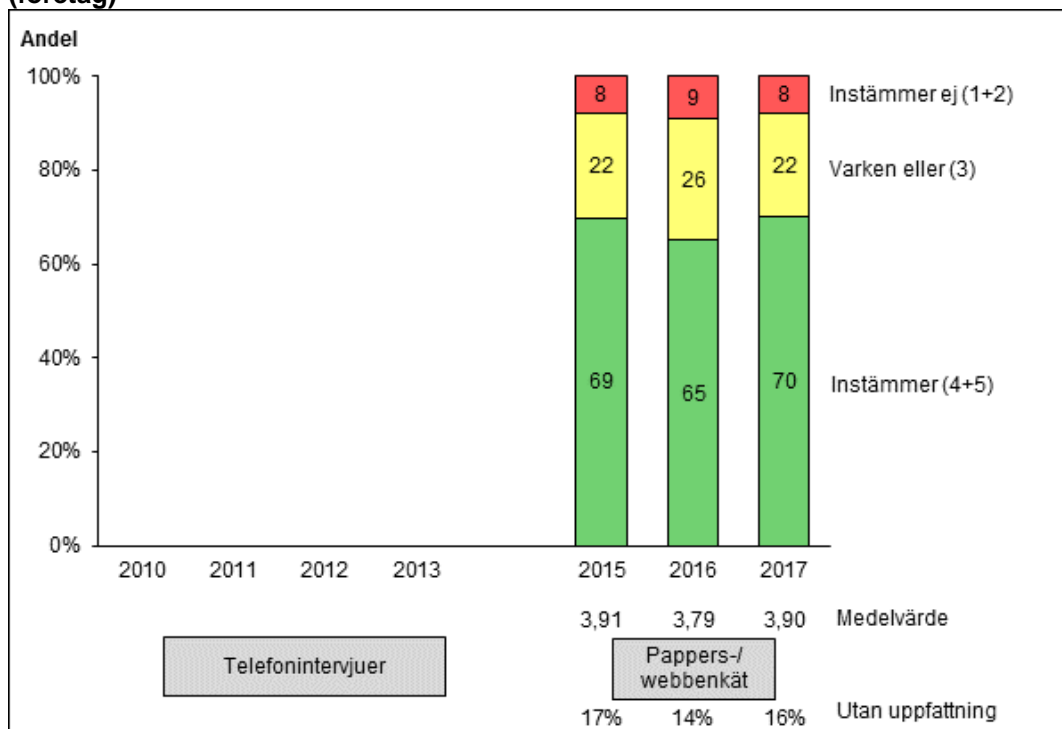

Diagram 42: Jag har förtroende för Skatteverkets förmåga att ta in skatt från företag (företag)

8 Könsuppdelad statistik

I detta avsnitt redovisas skillnader mellan kvinnor och män i undersökningarna till privatpersoner 2015-2017. Viktigt att tänka på vid tolkningen av dessa resultat är att skillnaderna mellan könen kan bero dels på könsskillnader i attityder och dels på att beskattningen kan te sig olika för kvinnor och män.

Skattereglerna i Sverige är könsneutrala men rapporter och undersökningar visar på att män generellt har högre inkomster och mer komplicerade inkomstförhållanden än kvinnor samt att män i högre utsträckning än kvinnor är företagare. Detta kan resultera i skillnader mellan män och kvinnor när det gäller inställningen till vissa av de frågor som ställs.

När man studerar skillnader mellan olika grupper såsom män och kvinnor blir osäkerheten större än vid totalskattningar. Ganska stora skillnader krävs för att olikheter ska bli statistiskt säkerställda. Detta påverkar den bedömning av resultat som görs i detta avsnitt. Förändringar mellan enskilda år för ett enskilt kön diskuteras inte.

Redovisningen blir därmed något mer översiktlig än i de föregående avsnitten. Samtliga resultat finns dock redovisade i diagram.

8.1 Förutsättningar att göra rätt

Kvinnor instämmer i högre grad än män i påståendet ”Bemötandet från Skatteverkets tjänstemän är bra”. De instämmer också i högre grad i påståendena ”Det är lätt att få information från Skatteverket” och ”Det är enkelt att deklarerar”. Men för dessa påståenden är skillnaderna mellan könen små.

När det gäller påståendena om Skatteverkets webbplats, ”Det är enkelt att hitta på Skatteverkets webbplats” och ”Informationen på webbplatsen var tillräcklig för att lösa mina ärenden” finns det inga större, över åren stabila, skillnader mellan män och kvinnor.

De enda statistiskt säkerställda skillnaderna inom området ”Förutsättningar att göra rätt” är från 2015, avseende ”Det är enkelt att hitta på Skatteverkets webbplats” och ”Det är lätt att få information från Skatteverket”.

Diagram 43: Bemötandet från Skatteverkets tjänstemän är bra

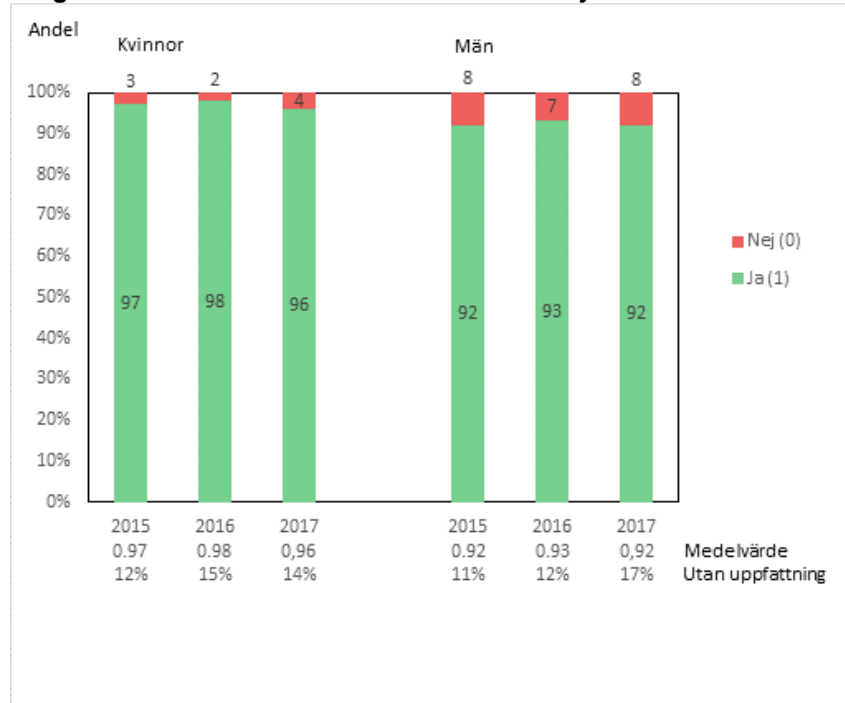

Diagram 44: Det är enkelt att hitta på Skatteverkets webbplats

Diagram 45: Informationen på webbplatsen var tillräcklig för att lösa mina ärenden

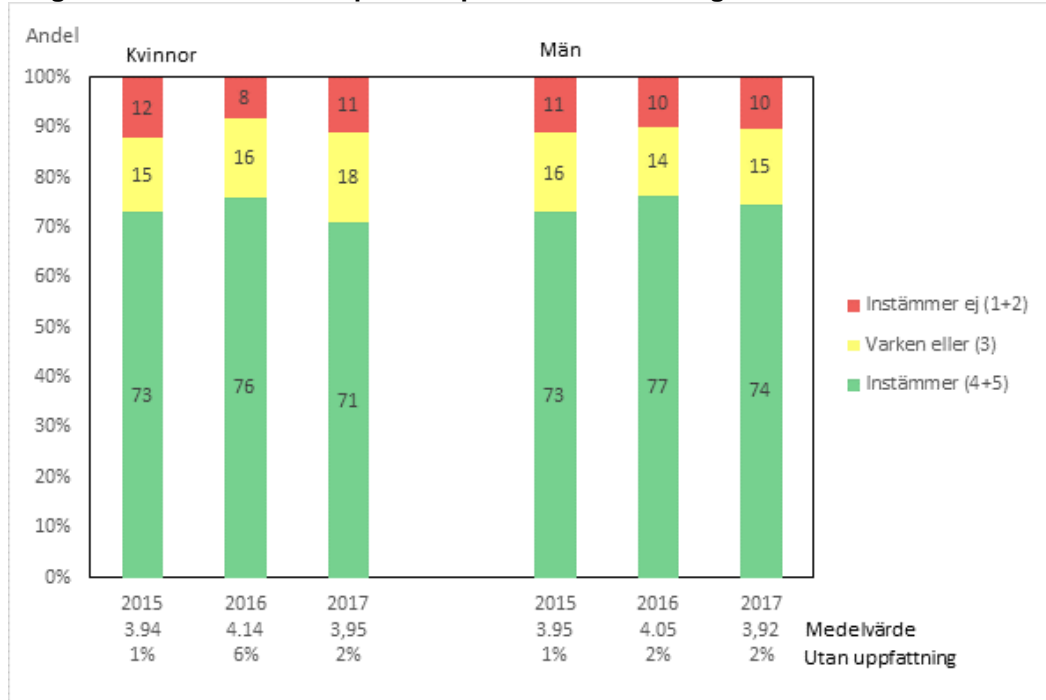
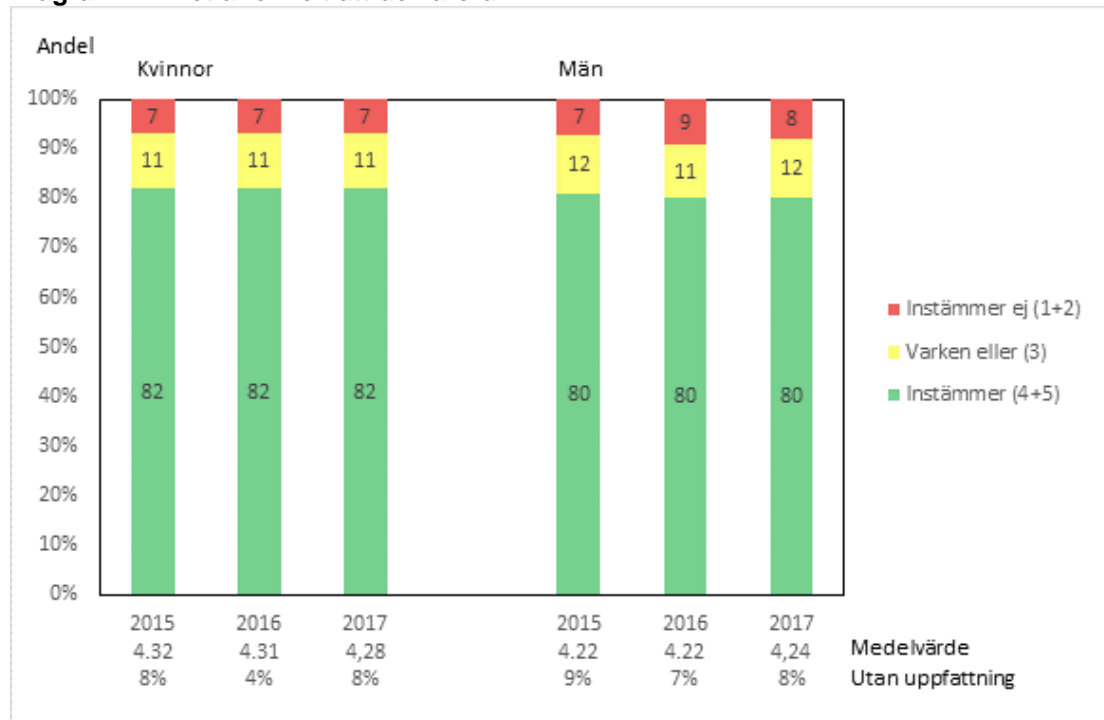

Diagram 46: Det är lätt att få information från Skatteverket

Diagram 47: Det är enkelt att deklarerera

8.2 Upptäcktsrisk och felutrymme

Kvinnor instämmer i högre grad än män i påståendet ”Det är troligt att Skatteverket skulle upptäcka om jag skattefuskade”. I årets undersökning instämde 82 procent av kvinnorna och 73 procent av männen. Skillnaden i medelvärde är statistiskt säkerställd för alla tre åren.

Diagram 48: Det är troligt att Skatteverket skulle upptäcka om jag skattefuskade

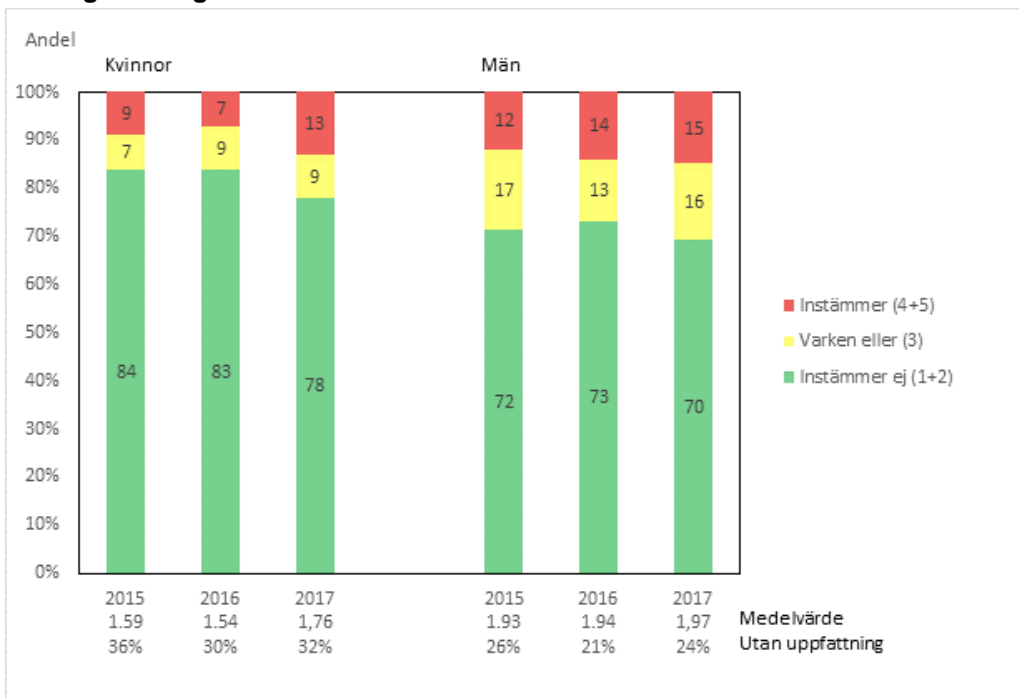
Det har under alla år funnits tydliga skillnader mellan kvinnor och män när det gäller påståendena ”Det finns stora möjligheter för någon i min ekonomiska ställning att undanhålla inkomster” och ”Det finns stora möjligheter för någon i min ekonomiska ställning att göra felaktiga avdrag”. Jämfört med männen har kvinnorna genomgående haft en lägre andel som instämmer och en högre andel som inte instämmer.

Skillnaderna i medelvärde är statistiskt säkerställda för båda dessa påståenden och alla tre åren.

Diagram 49: Det finns stora möjligheter för någon i min ekonomiska ställning att undanhålla inkomster

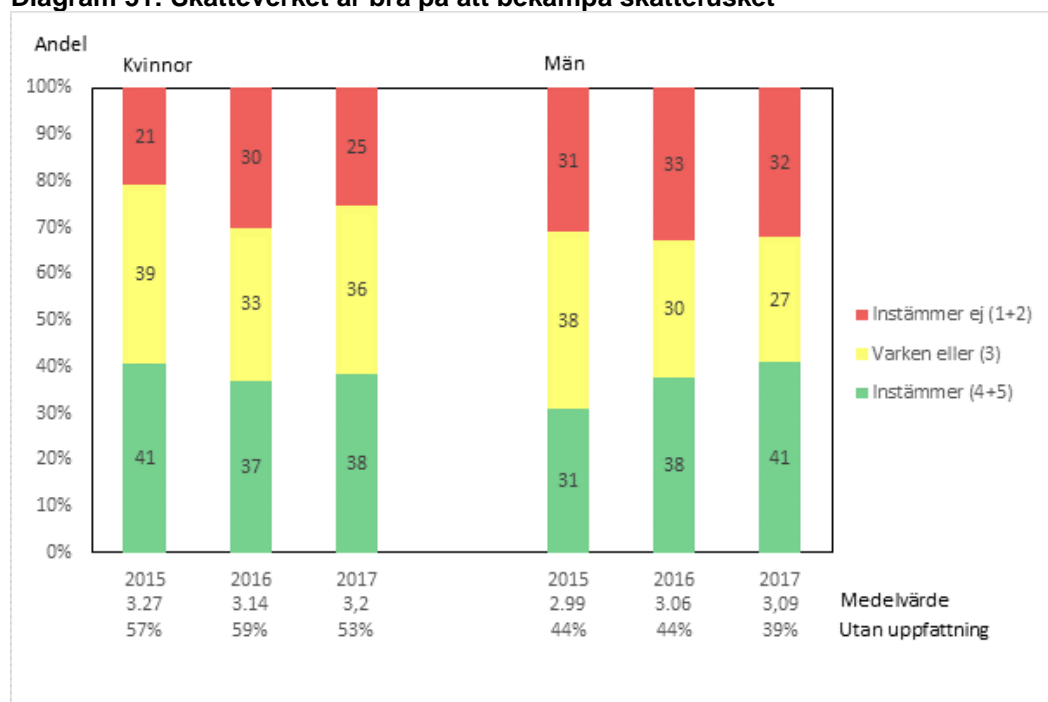
Diagram 50: Det finns stora möjligheter för någon i min ekonomiska ställning att göra felaktiga avdrag

8.3 Syn på Skatteverkets kontroll

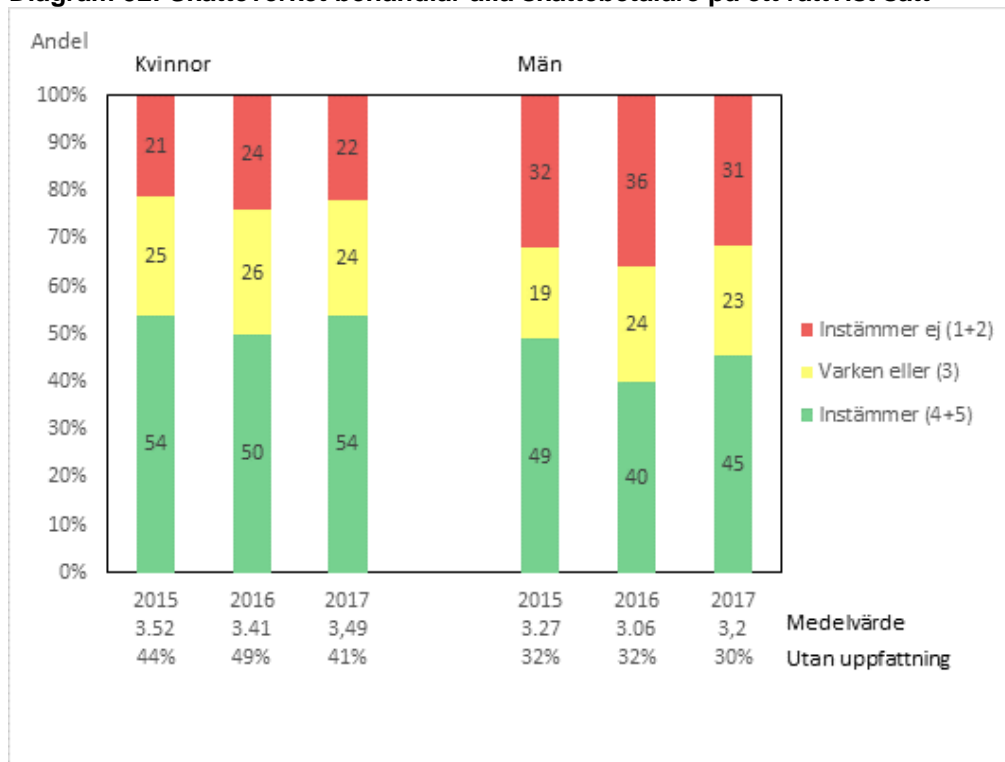
När det gäller påståendet ”Skatteverket är bra på att bekämpa skattefusket” har resultatet varierat mellan åren. I 2015 års undersökning var instämmandegraden betydligt högre bland kvinnor än bland män, en statistiskt säkerställd skillnad. I undersökningarna 2016-2017 har andelen instämmer varit något högre bland männen. Andelen som inte instämmer har dock varit högre bland männen alla tre åren.

Diagram 51: Skatteverket är bra på att bekämpa skattefusket

När det gäller påståendet ”Skatteverket behandlar alla skattebetalare på ett rättvist sätt” har det genomgående varit en högre andel kvinnor än män som instämmer. I årets undersökning instämde 54 procent av kvinnorna, jämfört med 45 procent av männen. Skillnaden mellan könen, sett till medelvärdet, är statistiskt säkerställd för alla tre åren.

Diagram 52: Skatteverket behandlar alla skattebetalare på ett rättvist sätt

8.4 Attityd till skattefusk

Kvinnor känner i högre grad en moralisk plikt att betala skatt och i högre grad än för männen har personer i deras omgivning en negativ syn på eventuellt skattefusk från deras sida. I årets undersökning tycker kvinnor också i lägre grad än män att det är okej med andras skattefusk, men detta resultat är inte stabilt över tid. När det gäller synen på andras svartarbete är skillnaderna mellan könen små.

Andelen kvinnor som instämde i påståendet ”Jag känner en moralisk plikt att hålla mig till skattereglerna” var 95 procent i årets undersökning, jämfört med 86 procent bland männen. Skillnaden, sett till medelvärdet, är statistiskt säkerställd för alla tre åren.

Andelen kvinnor som instämde i påståendet ”Personer i min omgivning skulle tycka att jag gjorde fel om jag arbetade svart” var 69 procent, jämfört med 59 procent bland männen. Skillnaden, sett till medelvärdet, är statistiskt säkerställd 2015 och 2017.

Andelen kvinnor som instämde i påståendet ”För min egen del är det OK om folk skattefuskar om de har möjlighet till det” var endast 1 procent, jämfört med 3 procent bland männen. Andelen som inte instämde var 98 procent, jämfört med 93 procent bland männen. Skillnaden, sett till medelvärdet, är statistiskt säkerställd 2016 och 2017. I undersökningen 2015 var det dock männen som hade den lägsta andelen som instämde och den högsta andelen som inte instämde.

När det gäller påståendet ”Det är OK att folk arbetar svart” var skillnaderna mellan könen små, 5 procent av kvinnorna och 6 procent av männen som instämde i påståendet. Instämmandegraden har varje år varit något högre bland männen, men det finns inga statistiskt säkerställda skillnader.

Diagram 53. Jag känner en moralisk plikt att hålla mig till skattereglerna

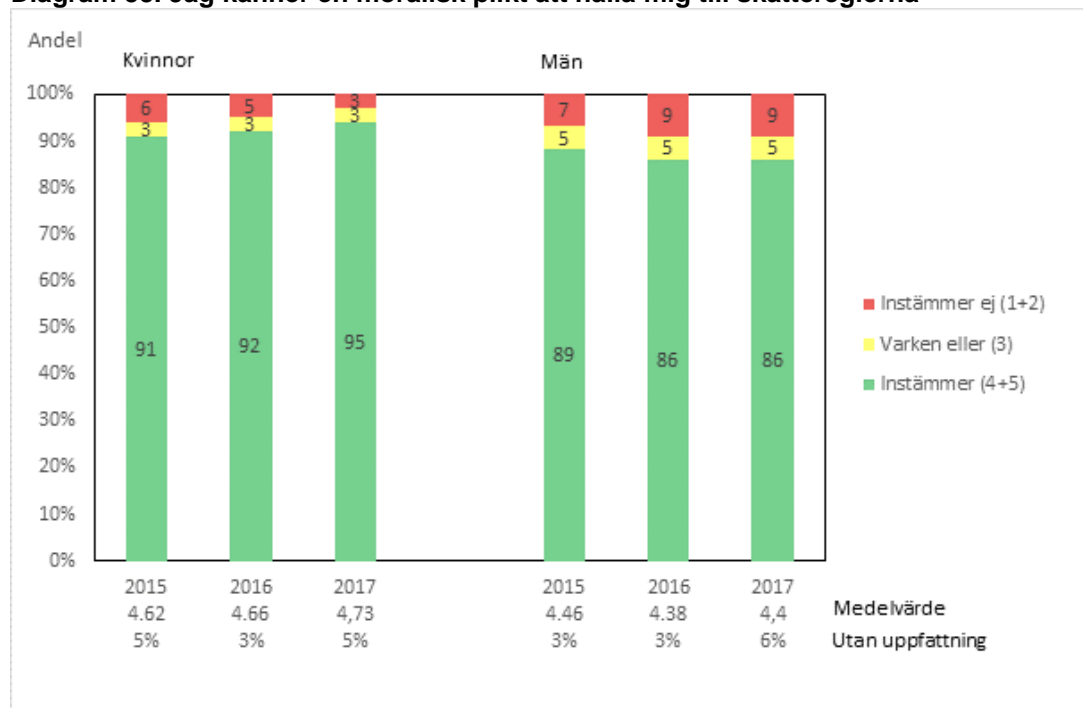

Diagram 54. Personer i min omgivning skulle tycka att jag gjorde fel om jag arbetade svart

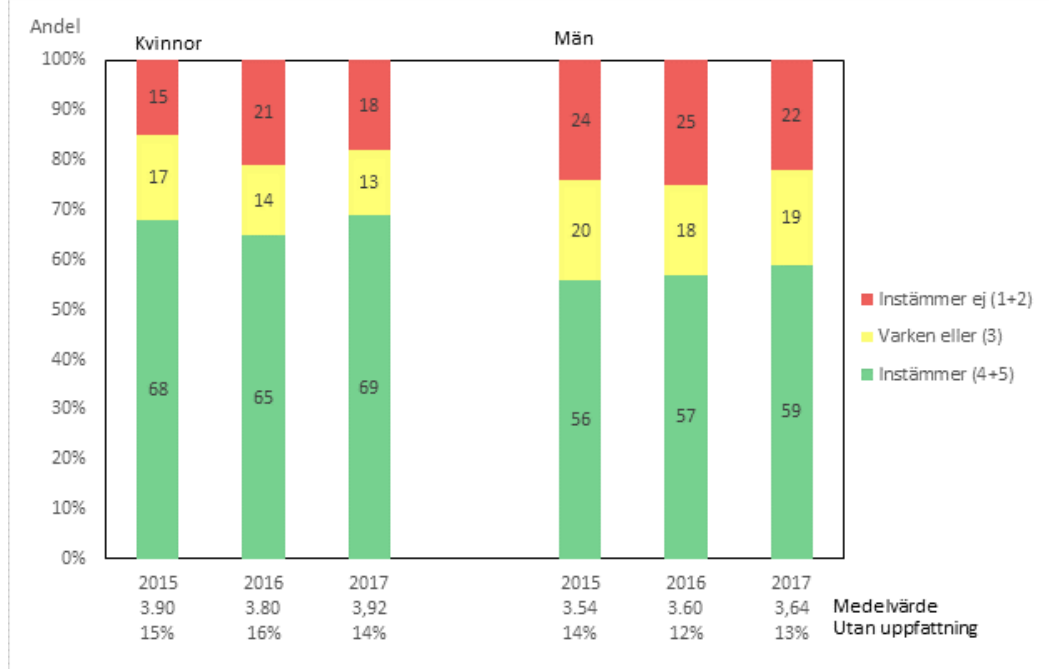

Diagram 55: För min egen del är det OK om folk skattefuskar om de har möjlighet till det

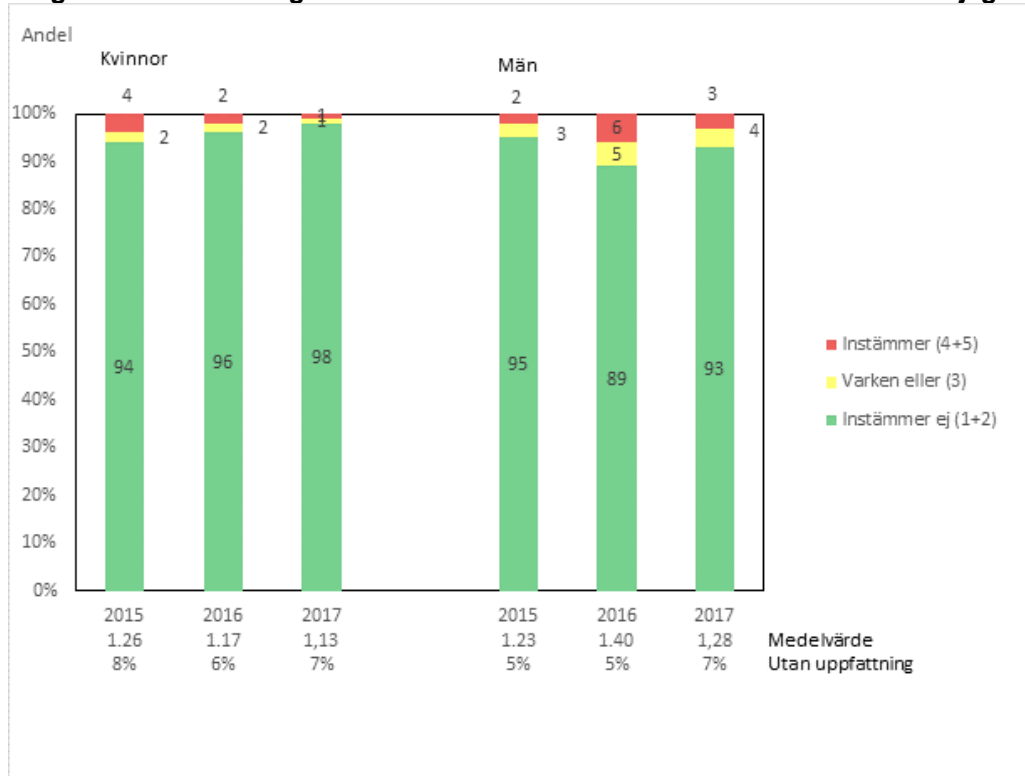
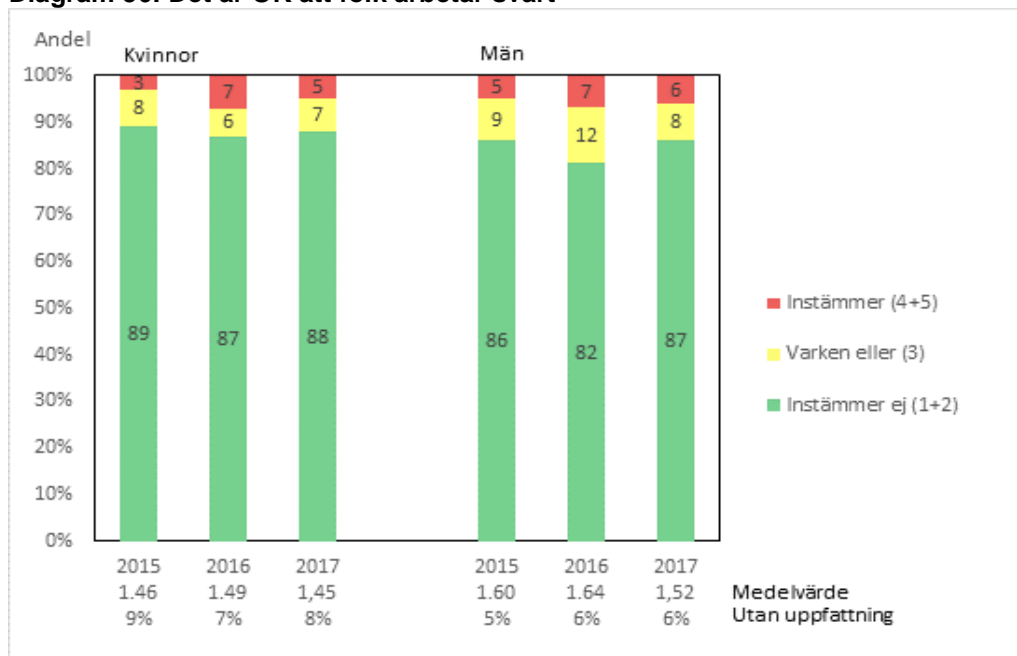

Diagram 56: Det är OK att folk arbetar svart

Det finns två nya påståenden inom området ”Attityd till skattefusk” i årets undersökning. Eftersom det rör sig om resultat från endast ett år är resultaten för dessa påståenden mera osäkra än andra resultat. Men resultaten går i samma riktning som för andra påståenden inom ”Attityd till skattefusk”. Kvinnorna har en mera negativ hållning till de felaktiga beteenden som tas upp.

Det ena av de nya påståendena löd ”Man har rätt att chansa/testa i deklARATIONEN”. Det var 15 procent av kvinnorna som instämde i detta, jämfört med 17 procent av männen. Skillnaden är inte statistiskt säkerställd.

Det andra nya påståendet fanns i två versioner. Hälften av personerna i undersökningen fick svara på den ena versionen och hälften på den andra. Skillnaden mellan versionerna låg i att företagaren i den ena versionen kände till avdragsreglerna, i den andra inte.

Det var 5 procent av kvinnorna, jämfört med 14 procent av männen, som instämde i påståendet ”Jag har förståelse för om en företagare, som känner till avdragsreglerna, köper snygga kläder för möten med kunder och drar av inköpet på företaget (ej avdragsgillt enligt lag)”. Skillnaden, sett till medelvärdet, är statistiskt säkerställd.

Det var 9 procent av kvinnorna, jämfört med 15 procent av männen, som instämde i påståendet ”Jag har förståelse för om en företagare, som inte känner till avdragsreglerna, köper snygga kläder för möten med kunder och drar av inköpet på företaget (ej avdragsgillt enligt lag)”. Skillnaden, sett till medelvärdet, är dock inte statistiskt säkerställd.

Diagram 57: Man har rätt att chansa/testa i deklarationen

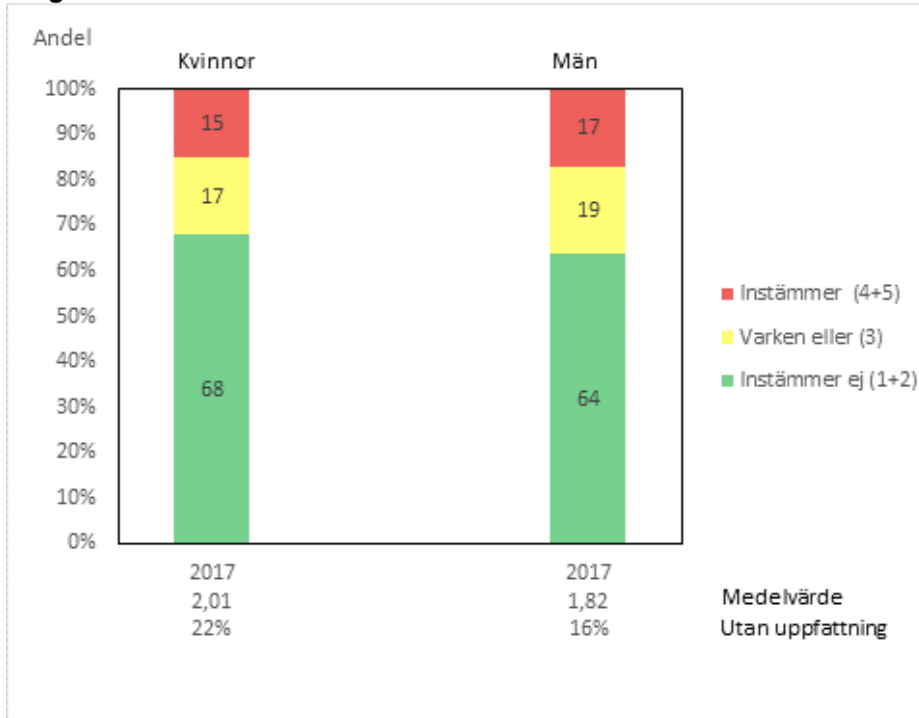

Diagram 58: Jag har förståelse för om en företagare, som känner till avdragsreglerna, köper snygga kläder för möten med kunder och drar av inköpet på företaget (ej avdragsgillt enligt lag)

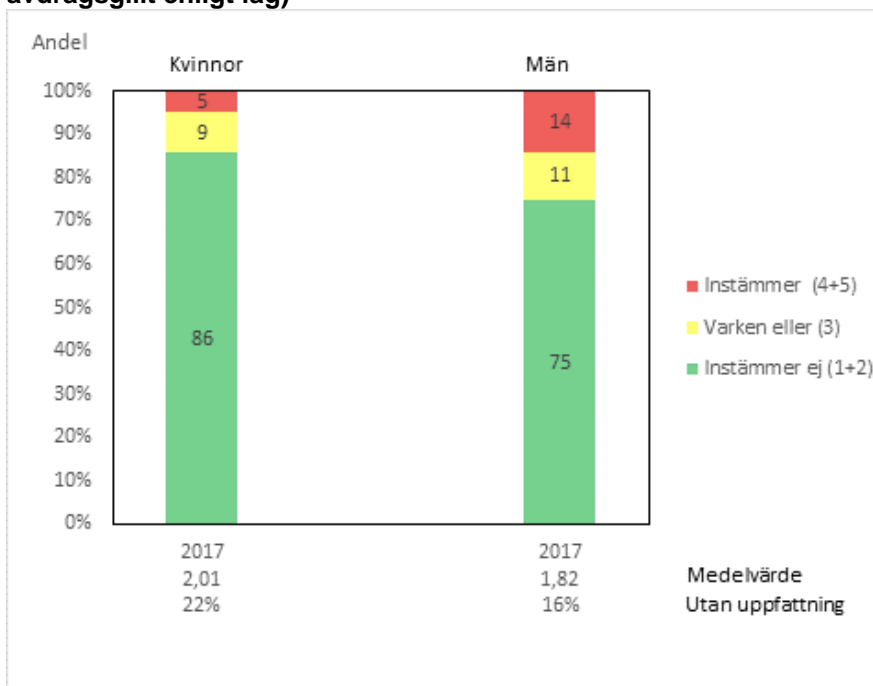

Diagram 59: Jag har förståelse för om en företagare, som inte känner till avdragsreglerna, köper snygga kläder för möten med kunder och drar av inköpet på företaget (ej avdragsgillt enligt lag)

8.5 Kännedom om fusk hos andra

Kvinnor känner i lägre utsträckning än män andra som skattefuskar, anlitar svart arbetskraft eller arbetar svart. Detta gäller för alla åren 2015-2017. Men hur stora skillnaderna varit mellan könen har varierat. I årets undersökning är skillnaden mellan könen störst för påståendet om skattefusk.

Andelen kvinnor som instämde i påståendet ”Jag känner personligen någon eller några som skattefuskar” var i årets undersökning 7 procent, jämfört med 13 procent bland männen. Skillnaden, sett till medelvärdet, är statistiskt säkerställd för alla tre åren.

Andelen kvinnor som instämde i påståendet ”Jag känner någon som anlitat svart arbetskraft under det senaste året” var i årets undersökning 20 procent, jämfört med 23 procent bland männen. Skillnaden, sett till medelvärdet, är inte statistiskt säkerställd.

Andelen kvinnor som instämde i påståendet ”Jag känner någon som arbetat svart under det senaste året” var i årets undersökning 24 procent, jämfört med 28 procent bland männen. Skillnaden, sett till medelvärdet, är inte statistiskt säkerställd.

När det gäller påståendena ”Jag känner någon som anlitat svart arbetskraft under det senaste året” och ”Jag känner någon som arbetat svart under det senaste året” var skillnaderna mellan kvinnor och män större, och statistiskt säkerställda, i undersökningarna 2015 och

Diagram 61: Jag känner någon som anlitat svart arbetskraft under det senaste året

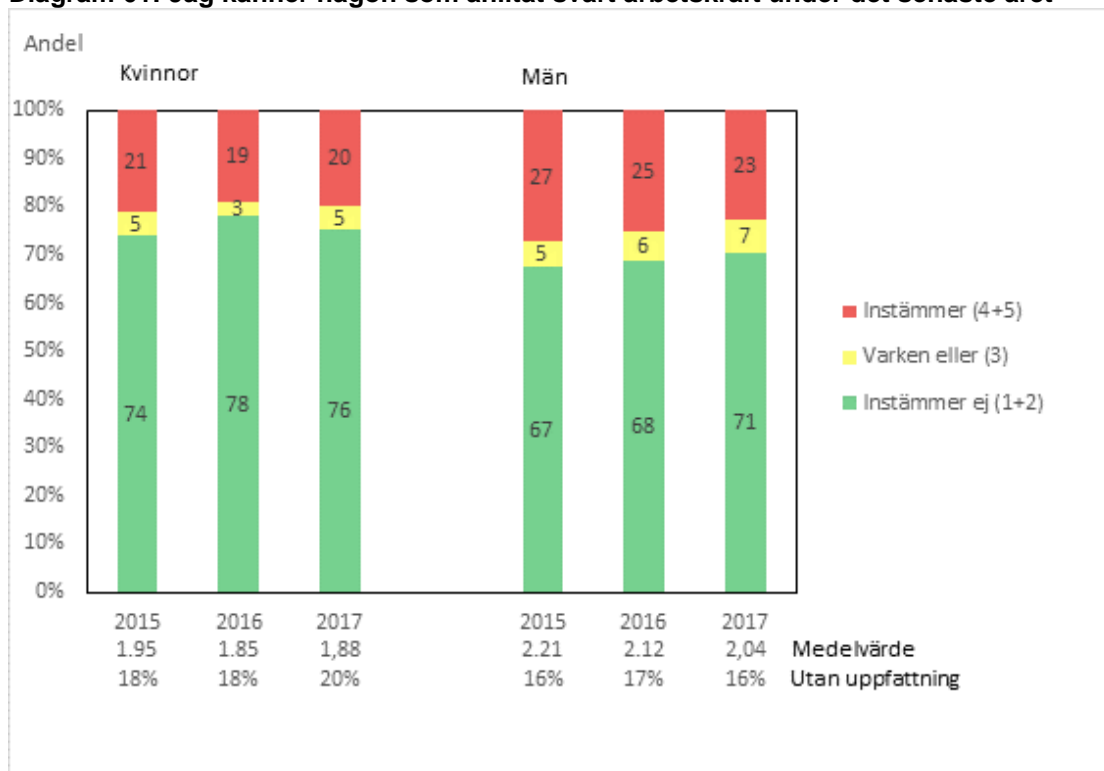
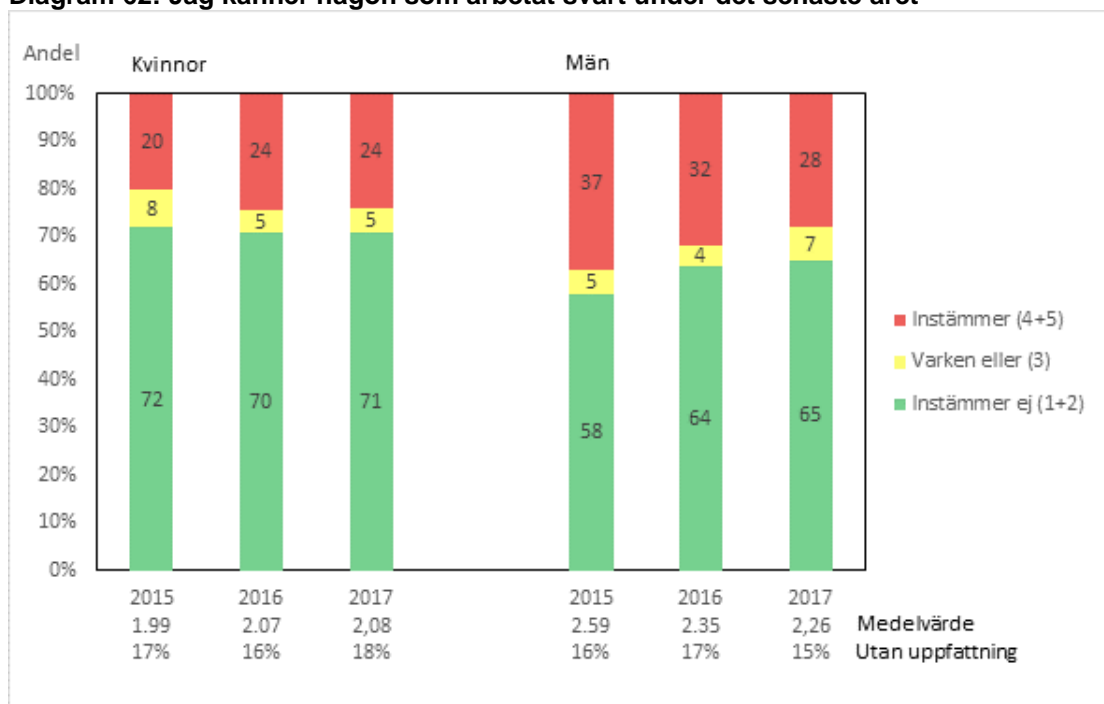

Diagram 62: Jag känner någon som arbetat svart under det senaste året

8.6 Tillit och förtroende

I årets undersökning gav kvinnor svar som tyder på att de i högre grad än män litat på andra människor och att de i högre grad har förtroende för Skatteverket och andra myndigheter. Detta gällde inte i lika hög grad i 2015 och 2016 års mätningar.

Andelen kvinnor som instämde i påståendet ”Jag litat på de flesta människor” var i årets undersökning 52 procent, jämfört med 46 procent av männen. Skillnaden, sett till medelvärdet, är statistiskt säkerställd. Åren 2015-2016 var andelen som instämde i stort sett samma för båda könen.

Andelen kvinnor som instämde i påståendet ”Jag har förtroende för myndigheter i allmänhet” var i årets undersökning 56 procent, jämfört med 50 procent av männen. Skillnaden, sett till medelvärdet, är statistiskt säkerställd. År 2015 och 2016 var det, sett till medelvärdet, inga större skillnader mellan könen.

Diagram 63: Jag litat på de flesta människor

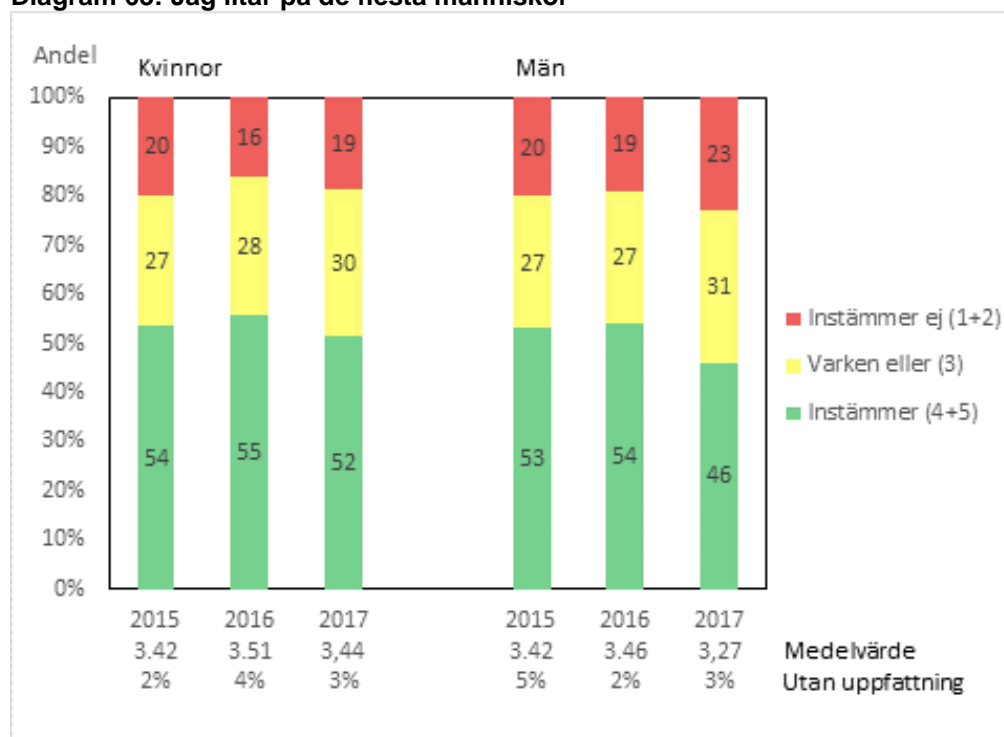
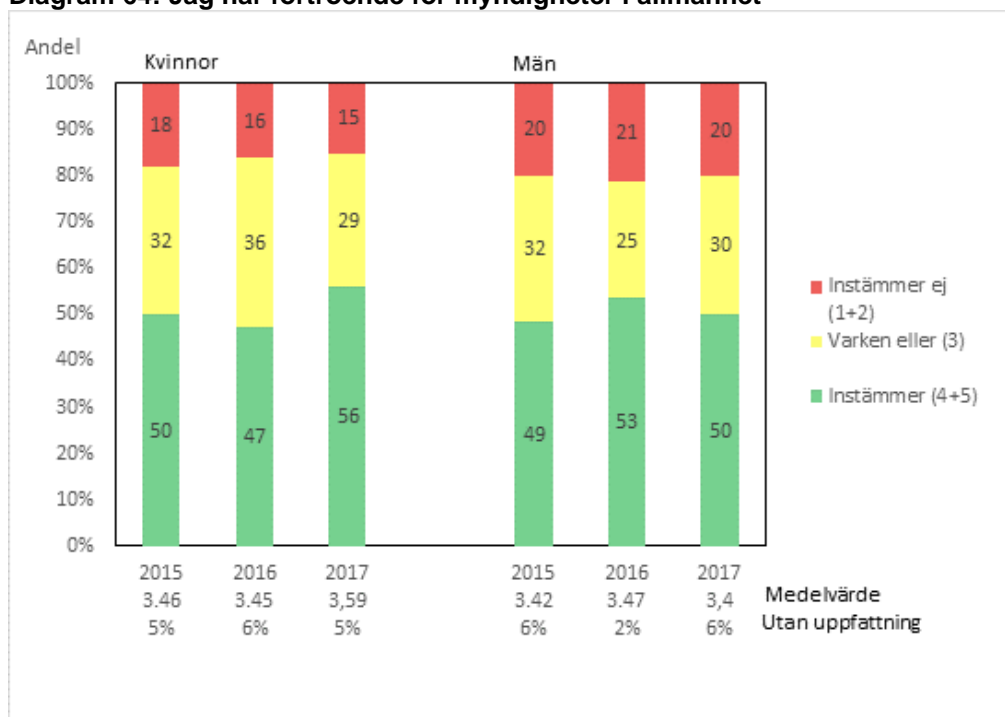

Diagram 64: Jag har förtroende för myndigheter i allmänhet

Det har under alla åren 2015-2017 varit en högre andel kvinnor än män som instämt i påståendet ”Jag har förtroende för Skatteverkets sätt att sköta sin uppgift”. I årets undersökning var det 69 procent av kvinnorna och 67 procent av männen som instämde. Skillnaden, sett till medelvärdet, var statistiskt säkerställd 2016, men inte 2015 och 2017.

Även när det gäller påståendet ”Om jag har behov av hjälp kan jag med förtroende vända mig till Skatteverket” har det under alla åren 2015-2017 varit en högre andel kvinnor än män som instämt. Men skillnaden mellan könen har varit ganska liten. Inga statistiskt säkerställda skillnader.

Andelen kvinnor som instämde i påståendet ”Jag har förtroende för Skatteverkets förmåga att ta in skatt från medborgare och företag” var i årets undersökning 66 procent, jämfört med 60 procent bland männen. Skillnaden, sett till medelvärdet, är statistiskt säkerställd för alla tre åren.

Diagram 65: Jag har förtroende för Skatteverkets sätt att sköta sin uppgift

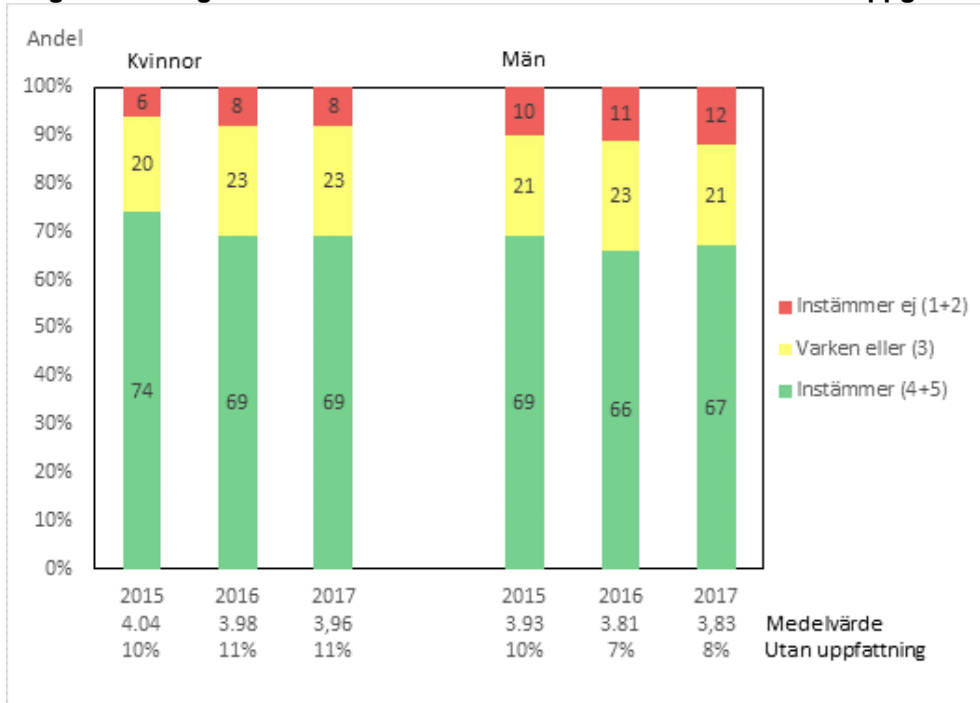

Diagram 66: Om jag har behov av hjälp kan jag med förtroende vända mig till Skatteverket

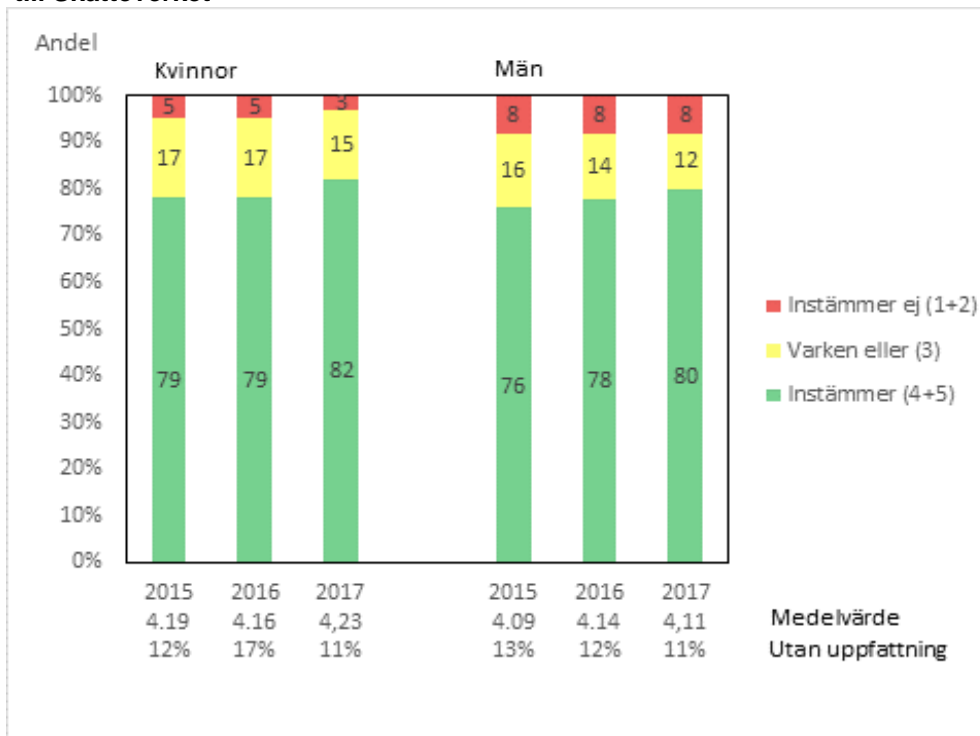
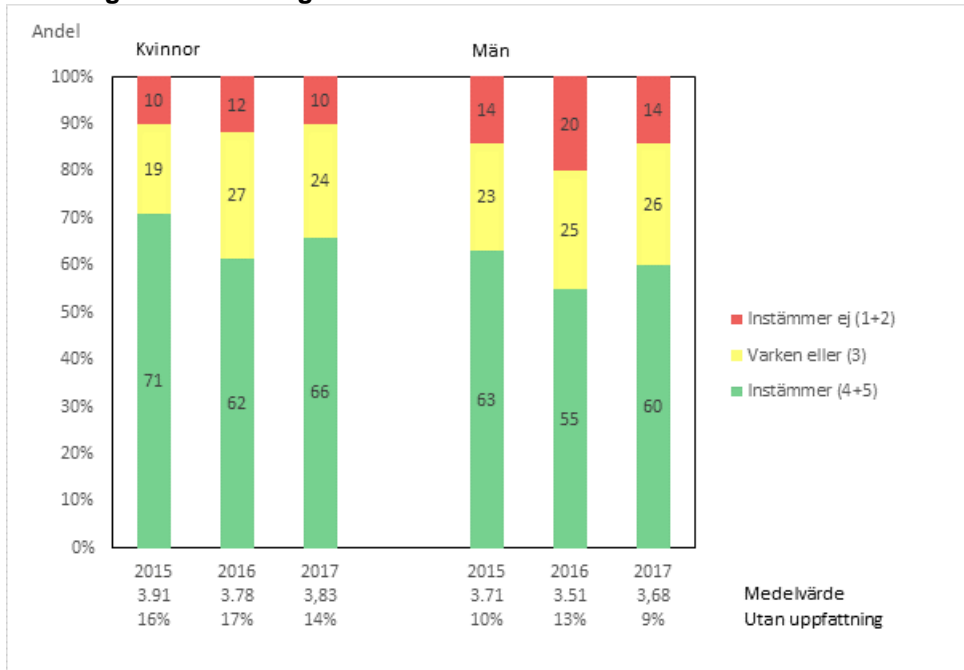

Diagram 67: Jag har förtroende för Skatteverkets förmåga att ta in skatt från medborgare och företag.

Bilaga 1. Förtroende och kundnöjdhet i undersökningar initierade av externa aktörer.

Olika undersökningar och mätningar har gjorts under 2017 på initiativ av andra än Skatteverket, där man har jämfört uppfattningen om Skatteverket med olika samhällsinstitutioner när det gäller exempelvis förtroende, nöjdhet och anseende.

Variationen är ganska stor när det gäller privatpersoners och företags uppfattning om olika institutioner, men generellt får Skatteverket högt betyg i dessa mätningar. Resultatet är på det hela taget oförändrat jämfört med tidigare år i de olika mätningarna.

Kantar Sifo har genomfört en anseendemätning om svenska myndigheter under 2017. Under 2016 genomfördes två anseendemätningar: en på våren och en på hösten. I årets mätning hamnade Skatteverket på anseendeindex 50, vilket är samma resultat som i undersökningen hösten 2016 (skalan går från -65 till 135). Ett riksrepresentativt urval om personer mellan 18 och 75 år valdes slumpmässigt från Kantar Sifos onlinepanel. Mätningarna genomfördes under maj–juni 2017.

Medieakademiens förtroendebarmeter³ för 2017 baseras på 1 200 webbintervjuer med personer som är 16–74 år. I undersökningen anser 59 procent att de har ganska stort eller mycket stort förtroende för Skatteverket. I förhållande till 63 samhällsinstitutioner, företag, massmedier och myndigheter som undersökningen omfattade så hamnade Skatteverket på en sjätteplats. Resultatet i denna undersökning har varierat mellan åren. Andelen med ganska stort eller mycket stort förtroende för Skatteverket sjönk från 57 till 50 procent mellan 2011 och 2014 och ökade sedan till 61 procent i undersökningen 2016.

I Mistats undersökning ServiceScore⁴, där svenska konsumenter får bedöma elva myndigheters bemötande och behandling, fick Skatteverket bäst betyg av alla för sjätte året i rad. ServiceScore genomförs med ett riksrepresentativt urval från en webbpanel. År 2017 blev Skatteverkets resultat 56,9 på en skala 0–100, vilket är en marginell ökning jämfört med 2015 (55,2) och 2016 (56,4).

Svenskt kvalitetsindex (SKI)⁵ genomförde under 2017 en undersökning som tog sikte på hur pass nöjda medborgarna i Sverige är med olika myndigheter som de haft kontakt med. I den undersökningen var Skatteverket den myndighet folk var mest nöjda med. Kundnöjdheten i undersökningen blev 69,7 på en skala 0–100.

³ <http://medieakademien.se/wp-content/uploads/2017/04/Fortroendebarmetern2017.pdf>.

⁴ <http://www.mynewsdesk.com/se/servicescore/pressreleases/skatteverket-aer-fortsatt-den-myndighet-som-ger-baest-service-1934959>.

⁵ <http://www.kvalitetsindex.se/report/svenska-myndigheter-2017/>.

Bilaga 2. Demoskop-panelen

Tre frågor med koppling till medborgarnas egna normer kring svartarbete och skattefusk

Analysföretaget Demoskop har inom ramen för den så kallade Demoskop-panelen under 2000-talet vid 13 tillfällen ställt 3 frågor som kopplar till egna normer kring att anlita svart arbetskraft, arbeta svart och uppge felaktiga uppgifter till Skatteverket. Senaste mätningen gjordes i början av 2017.

- Skulle du kunna tänka dig att anlita svart arbetskraft om du visste att du inte skulle få någon påföljd?
- Skulle du kunna tänka dig att jobba svart om du visste att du inte skulle få någon påföljd?
- Skulle du kunna tänka dig att uppge felaktiga uppgifter till Skattemyndigheten om du visste att du inte skulle få någon påföljd?

Resultatet från Demoskop-panelen visar att förhållningssättet kring svartarbete kontinuerligt förbättrades mellan 2007 och omkring 2012, men att trenden sedan snarare gick i motsatt riktning fram till 2016. I synnerhet syntes en skillnad mellan 2015 och 2016 i att fler kan tänka sig att anlita svart arbetskraft. En bidragande orsak kan vara att det s.k. ROT-avdraget reducerades den 1 januari 2016 från 50 procent till 30 procent av arbetskostnaden.

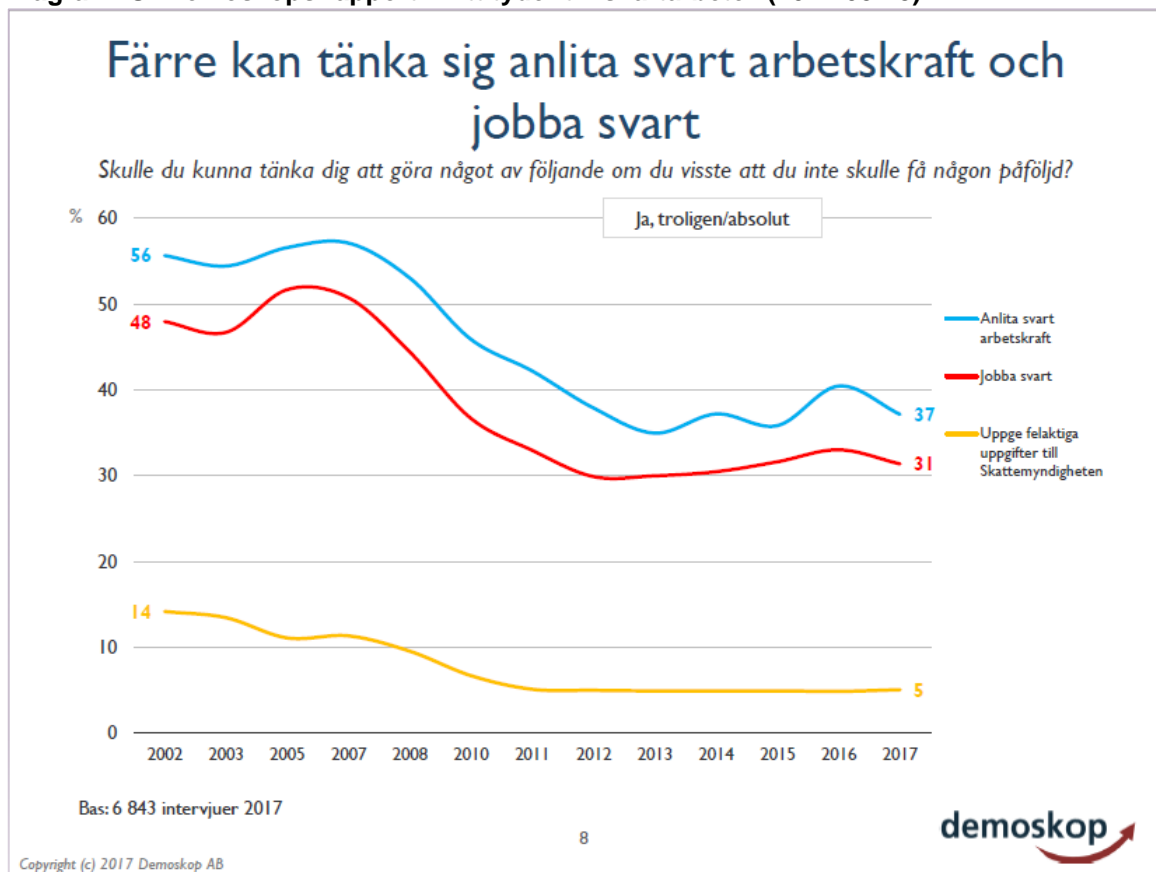
Mellan 2016 och 2017 har dock resultaten återhämtat sig igen. Det är en osäker slutsats, men att moralen förbättrats igen 2017 ger viss indikation på att regelförändringen endast orsakade en tillfälligt försämrad moral kring svartarbete.

Demoskops slutsatser:

- Åter minskad benägenhet att anlita svart arbetskraft
 - Efter förra årets ökning sjunker benägenheten att anlita svart arbetskraft igen.
 - I årets mätning är det 37 procent som uppger att de troligen eller absolut skulle anlita svart arbetskraft om de visste att det inte skulle få någon påföljd. Det är jämfört med förra året tre procentenheter lägre, en signifikant minskning.
- Generell nedgång
 - Minskningen är generell i alla studerade demografiska grupper om än mycket liten bland låginkomsttagare.
 - Som förra året är det störst andel i gruppen 30-49 år som kan tänka sig anlita svart arbetskraft och minst andel bland de 65-89 år.
- Även benägenheten att jobba svart minskar
 - Efter förra begränsade ökning sjunker även benägenheten att jobba svart.
 - I årets mätning är det tre av tio som uppger att de troligen eller absolut skulle kunna tänka sig att jobba svart om de visste att det inte skulle få någon påföljd.

- Jämfört med förra året är årets andel två procentenheter lägre, en signifikant minskning.
- Inte lika entydigt i alla grupper
 - Förändringen i benägenheten att jobba svart är inte lika tydlig som för att anlita svart arbetskraft men i majoriteten av de demografiska grupperna sjunker andelen som kan tänka sig jobba svart.
 - De unga, -29 år, ligger dock kvar på samma nivå, och är den grupp där flest kan tänka sig att jobba svart.
- Alltjämt fem procent som är benägna att uppge felaktiga uppgifter
 - Sedan 2011 ligger benägenheten att uppge felaktiga uppgifter till Skattemyndigheten konstant på 5 procent.
 - Nivån är högst bland yngre och män.

Diagram: Ur Demoskops rapport: "Attityder till svartarbete" (2017-03-13)

Bilaga 3: Världsekonomiskt Forums GCI

Sveriges ranking på GCI:s 12 pelare under åren 2006-2017

Skattefelet påverkas av vilken tillit medborgare har till samhällets institutioner och hur dessa värderas. Både privatpersoner och företag har intresse av att samhället fungerar väl. Kvaliteten på samhällets institutioner påverkar därför viljan att göra rätt. Skatteverkets arbete med att motverka skattefusk underlättas av goda institutionella förhållanden i samhället.

Ett mått som fångar upp den institutionella kvaliteten är Världsekonomiskt Forums Global Competitiveness Index (GCI)⁶. GCI har fått genomslag och är ett av mest kända måtten på ett lands konkurrenskraft. Indexet baseras på 12 pelare:

- Grupp 1: Baskrav
 - Institutioner
 - Infrastruktur
 - Makroekonomisk miljö
 - Hälsa och grundutbildning
- Grupp 2: Effektivitetsförstärkare
 - Högre utbildning och vidareutbildning
 - Varumarknadens effektivitet
 - Arbetsmarknadens effektivitet
 - Finansmarknadens utveckling
 - Teknologiska färdigheter
 - Marknadens storlek (inhemsk och export)
- Grupp 3: Innovationer och sofistisering
 - Affärssofistik⁷
 - Innovation

Till grund för indexeringen ligger insamlad information om över hundra variabler från enkäter och kvalitativ analys från omkring 140 länder.

Sverige har sedan 2006 legat bland de tio högst placerade länderna och rankas för 2017-2018 på sjunde plats. Det är en placering sämre jämfört med den förra rankingen 2016-2017 då Sverige rankades på sjätte plats, se tabell 1.

⁶ <http://www3.weforum.org/docs/GCR2017-2018/05FullReport/TheGlobalCompetitivenessReport2017%E2%80%932018.pdf>

⁷ Begreppet ”affärssofistik” kan närmast översättas med vilken infrastruktur som finns kring möjligheterna att genomföra affärer, till exempel affärskultur samt förutsättningar för finansiering.

Tabell 1: Tio-i-topp-länder på CGI de senaste tio åren

Land	Ranking									
	2017-2018	2016-2017	2015-2016	2014-2015	2013-2014	2012-2013	2011-2012	2010-2011	2009-2010	2008-2009
Schweiz	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2
USA	2	3	3	3	5	7	5	4	2	1
Singapore	3	2	2	2	2	2	2	3	3	5
Nederländerna	4	4	5	8	8	5	7	8	10	8
Tyskland	5	5	4	5	4	6	6	5	7	7
Hongkong	6	9	7	7	7	9	11	11	11	11
Sverige	7	6	9	10	6	4	3	2	4	4
Storbritannien	8	7	10	9	10	8	10	12	13	12
Japan	9	8	6	6	9	10	9	6	8	9
Finland	10	10	8	4	3	3	4	7	6	6
Danmark	12	12	12	13	15	12	8	9	5	3
Kanada	14	15	13	15	14	14	12	10	9	10

När det gäller de 12 pelarna ligger Sveriges styrkor (2017-2018) på makroekonomisk miljö (4), teknologiska färdigheter (5), affärssofistik (6) och innovation (7). När det gäller pelaren institutioner hamnade Sverige på elfte plats 2015-2016, sedan fjärde plats 2016-2017 och nu 2017-2018 återigen på elfte plats.

Sveriges svagheter jämfört med andra länder är enligt CGI marknadens storlek (placering 40), följt av hälsa och grundutbildning där Sverige låg på första plats 2006-2007 men tappat sedan dess och nu ligger på plats 20, vilket dock är en förbättring jämfört med förra året (plats 24).

En sammanställning av Sveriges placeringar när det gäller de 12 pelarna finns i tabell 2.

Tabell 2: Sveriges placering på GCI:s 12 pelare 2006-2017

Pelare		Rankning											
		2017-2018	2016-2017	2015-2016	2014-2015	2013-2014	2012-2013	2011-2012	2010-2011	2009-2010	2008-2009	2007-2008	2006-2007
Global konkurrenskraft Index (totalt, sammanvägt)		7	6	9	10	6	4	3	2	4	4	4	9
Grupp 1: Baskrav		8	7	13	12	8	6	4	4	5	6	6	6
1	Institutioner	11	4	11	13	5	6	2	2	2	4	6	13
2	Infrastruktur	19	20	20	22	20	19	13	10	14	13	12	15
3	Makroekonomisk miljö	4	5	17	17	14	13	13	14	15	15	17	17
4	Hälsa och grundutbildning	20	24	20	23	13	14	18	18	12	8	5	1
Grupp 2: Effektivitetsförstärkare		12	12	12	12	7	8	7	5	7	9	8	12
5	Högre utbildning och vidareutbildning	18	15	12	14	8	7	2	2	3	3	2	3
6	Varumarknadens effektivitet	14	11	17	17	12	12	7	5	4	7	7	18
7	Arbetsmarknadens effektivitet	20	18	20	20	18	25	25	18	19	26	37	39
8	Finansmarknadens utveckling	10	10	14	12	8	10	11	13	12	8	9	20
9	Teknologiska färdigheter	5	4	4	3	1	1	2	1	1	2	1	1
10	Marknadens storlek (inhemsk och export)	40	40	41	36	35	34	31	34	32	30	34	35
Grupp 3: Innovationer och sofistisering		5	5	7	7	5	5	2	3	4	6	5	6
11	Affärssofistik	6	6	7	8	8	5	2	2	4	7	4	7
12	Innovation	7	6	7	7	6	4	2	5	5	5	6	8

Bilaga 4. Svaresformulär 2017 års undersökning, privatpersoner.

Skatteverket

Årlig medborgarundersökning 2017

Här är länken och dina personliga inloggningsuppgifter (användarnamn och lösenord) om du hellre vill svara på enkäten på Internet.

Länk	
Användarnamn	
Lösenord	

Så här fyller du i formuläret.

Här är ett exempel:

Hur väl anser du att påståendet "*I dag är det soligt*" stämmer?

	Stämmer inte	Stämmer ganska alls	Stämmer varken bra dåligt	Stämmer ganska dåligt	Stämmer helt och bra
hället					
Om du tycker att påståendet <u>inte stämmer alls</u> , sätt då ett kryss längst till vänster på följande sätt:	☒	☐	☐	☐	☐
Om du tycker att påståendet <u>stämmer helt och hållet</u> , markerar du så här:	☐	☐	☐	☐	☒
Skulle du råka sätta ett kryss i fel ruta, rätta till det genom att stryka över hela rutan. Sätt därefter kryss i rätt ruta på följande sätt:	☐	☐	☒	☒	☐

Formuläret läses optiskt av en dator. Håll därför om möjligt kryssen innanför rutorna.

Kryssa så här:

Kryssa inte så här: **x**

Använd helst kulspetspenna och inte tusch eller blyerts

Sysselsättning

Vilken är din huvudsakliga sysselsättning?

(om du är föräldraledig, tjänstledig eller sjukskriven så markera din ordinarie sysselsättning)

1 ☐	Anställd	4 ☐	Pensionär
2 ☐	Egen företagare	5 ☐	Arbetslös
3 ☐	Studerande	6 ☐	Annat

Kontakt och bemötande

Har du haft kontakt med Skatteverket via telefon, brev, e-post eller personligt möte under de senaste 12 månaderna?

- 1 Ja
2 Nej → GÅ TILL FRÅGORNAN OM "SKATTEVERKETS WEBBPLATS"

Har bemötandet från Skatteverkets tjänstemän varit bra?

- 1 Ja
2 Nej
3 Ingen uppfattning

Skatteverkets webbplats

Har du besökt Skatteverkets webbplats under de senaste 12 månaderna?

- 1 Ja
2 Nej → GÅ TILL FRÅGORNAN OM "FÖRUTSÄTTNINGAR ATT GÖRA RÄTT" PÅ NÄSTA SIDA

Ta ställning till i vilken utsträckning du instämmer i följande påståenden. Du svarar på en skala 1 till 5 där **1** = Instämmer inte alls och **5** = Instämmer helt.

	<i>Instämmer inte alls</i>			<i>Instämmer helt</i>		<i>Ingen uppfattning</i>
	1	2	3	4	5	
Det är enkelt att hitta på Skatteverkets webbplats	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Informationen på webbplatsen var tillräcklig för att lösa mina ärenden	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Förutsättningar att göra rätt

Ta ställning till i vilken utsträckning du instämmer i följande påståenden. Du svarar på en skala 1 till 5 där **1** = Instämmer inte alls och **5** = Instämmer helt.

	<i>Instämmer inte alls</i>				<i>Instämmer helt</i>		<i>Ingen uppfattning</i>
	1	2	3	4	5		
Det är enkelt att deklarerera	☐	☐	☐	☐	☐		☐
Det är lätt att få information från Skatteverket	☐	☐	☐	☐	☐		☐

Ärlighet och fusk med skatt

Ta ställning till i vilken utsträckning du instämmer i följande påståenden. Du svarar på en skala 1 till 5 där **1** = Instämmer inte alls och **5** = Instämmer helt.

	<i>Instämmer inte alls</i>				<i>Instämmer helt</i>		<i>Ingen uppfattning</i>
	1	2	3	4	5		
Det är OK att folk arbetar svart	☐	☐	☐	☐	☐		☐
Personer i min omgivning skulle tycka att jag gjorde fel om jag arbetade svart	☐	☐	☐	☐	☐		☐
Jag känner någon som arbetat svart under det senaste året	☐	☐	☐	☐	☐		☐
Jag känner någon som anlitat svart arbetskraft under det senaste året	☐	☐	☐	☐	☐		☐
Det finns stora möjligheter för någon i min ekonomiska situation att undanhålla inkomster	☐	☐	☐	☐	☐		☐
Det finns stora möjligheter för någon i min ekonomiska situation att göra felaktiga avdrag	☐	☐	☐	☐	☐		☐
Jag känner en moralisk plikt att hålla mig till skattereglerna	☐	☐	☐	☐	☐		☐
För min egen del är det OK att folk skattefuskar om de har möjlighet till det	☐	☐	☐	☐	☐		☐
Jag känner personligen någon eller några som skattefuskar	☐	☐	☐	☐	☐		☐
Man har rätt att chansa/testa olika avdrag i deklarationen	☐	☐	☐	☐	☐		☐
Jag har förståelse för om en företagare, som känner till ⁸ avdragsreglerna, köper snygga kläder för möten med kunder och drar av inköpet på företaget (ej avdragsgillt enligt lag)	☐	☐	☐	☐	☐		☐

⁸ Halva urvalet fick ett påstående med "som känner till" och andra hälften fick ett påstående med "som inte känner till".

Skatteverkets kontroll

Ta ställning till i vilken utsträckning du instämmer i följande påståenden. Du svarar på en skala 1 till 5 där **1** = Instämmer inte alls och **5** = Instämmer helt.

	<i>Instämmer inte alls</i> 1	2	3	4	<i>Instämmer helt</i> 5	<i>Ingen uppfattning</i>
Skatteverket är bra på att bekämpa skattefusket	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Skatteverket behandlar alla skattebetalare på ett rättvist sätt	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Det är troligt att Skatteverket skulle upptäcka om jag skattefuskade	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Förtroende

Ta ställning till i vilken utsträckning du instämmer i följande påståenden. Du svarar på en skala 1 till 5 där **1** = Instämmer inte alls och **5** = Instämmer helt.

	<i>Instämmer inte alls</i> 1	2	3	4	<i>Instämmer helt</i> 5	<i>Ingen uppfattning</i>
Jag har förtroende för Skatteverkets sätt att sköta sin uppgift	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jag har förtroende för myndigheter i allmänhet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jag litar på de flesta människor	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Om jag har behov av hjälp kan jag med förtroende vända mig till Skatteverket	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jag har förtroende för Skatteverkets förmåga att ta in skatt från medborgare och företag	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Tack för Din medverkan!

Bilaga 5. Svaresformulär 2017 års undersökning, företag

Skatteverket

Årlig företagsundersökning 2017

Här är länken och dina personliga inloggningsuppgifter (användarnamn och lösenord) om du hellre vill svara på enkäten på Internet.

Länk	
Användarnamn	
Lösenord	

Så här fyller du i formuläret.

Här är ett exempel:

Hur väl anser du att påståendet "*I dag är det soligt*" stämmer?

	Stämmer inte alls	Stämmer ganska dåligt	Stämmer varken bra dåligt	Stämmer ganska bra	Stämmer helt och hållet
Om du tycker att påståendet <u>inte stämmer alls</u> , sätt då ett kryss längst till vänster på följande sätt:	☒	☐	☐	☐	☐
Om du tycker att påståendet <u>stämmer helt och hållet</u> , markerar du så här:	☐	☐	☐	☐	☒
Skulle du råka sätta ett kryss i fel ruta, rätta till det genom att stryka över hela rutan. Sätt därefter kryss i rätt ruta på följande sätt:	☐	☐	☒	☒	☐

Formuläret läses optiskt av en dator. Håll därför
om möjligt kryssen innanför rutorna.

Kryssa så här:

Kryssa inte så här: **x**

Använd helst kulspetspenna och inte tusch eller blyerts

Bakgrundsfrågor

Vilken roll har du inom företaget? *Flera alternativ kan markeras.*

- 1 Företagsägare
- 2 Företagsledare/VD
- 3 Ekonomiansvarig
- 4 Anställd på ekonomiavdelning
- 5 Ej något av ovan men "sköter den ekonomiska hanteringen"

Hur länge har företaget drivits?

- 1 Mindre än 2 år
- 2 2-5 år
- 3 Mer än 5 år

Kontakt och bemötande

Har du haft kontakt med Skatteverket via telefon, brev, e-post eller personligt möte under de senaste 12 månaderna?

- 1 Ja
- 2 Nej → GÅ TILL FRÅGORNA OM "SKATTEVERKETS WEBBPLATS"

Har bemötandet från Skatteverkets tjänstemän varit bra?

- 1 Ja
- 2 Nej
- 3 Ingen uppfattning

Skatteverkets webbplats

Har du besökt Skatteverkets webbplats under de senaste 12 månaderna?

- 1 Ja
- 2 Nej → GÅ TILL FRÅGORNA OM "FÖRUTSÄTTNINGAR ATT GÖRA RÄTT" PÅ NÄSTA SIDA

Ta ställning till i vilken utsträckning du instämmer i följande påståenden. Du svarar på en skala 1 till 5 där **1** = Instämmer inte alls och **5** = Instämmer helt.

	<i>Instämmer inte alls</i>				<i>Instämmer helt</i>	<i>Ingen uppfattning</i>
	1	2	3	4	5	
Det är enkelt att hitta på Skatteverkets webbplats	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Informationen på webbplatsen var tillräcklig för att lösa mina ärenden	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Förutsättningar att göra rätt

Ta ställning till i vilken utsträckning du instämmer i följande påståenden. Du svarar på en skala 1 till 5 där **1** = Instämmer inte alls och **5** = Instämmer helt.

	<i>Instämmer inte alls</i>				<i>Instämmer helt</i>		<i>Ingen uppfattning</i>
	1	2	3	4	5		
Det är enkelt för företag att lämna uppgifter om olika skatter	☐	☐	☐	☐	☐		☐
Det är lätt att få information från Skatteverket	☐	☐	☐	☐	☐		☐
De kostnader och den tid det tar för ett företag att göra rätt för sig med skatterna är rimliga	☐	☐	☐	☐	☐		☐

Ärlighet och fusk med skatt

Ta ställning till i vilken utsträckning du instämmer i följande påståenden. Du svarar på en skala 1 till 5 där **1** = Instämmer inte alls och **5** = Instämmer helt.

	<i>Instämmer inte alls</i>				<i>Instämmer helt</i>		<i>Ingen uppfattning</i>
	1	2	3	4	5		
Vårt företag är i stor utsträckning utsatt för konkurrens från företag inom branschen som skattefuskar	☐	☐	☐	☐	☐		☐
Det finns stora möjligheter för företag att fuska med skatten	☐	☐	☐	☐	☐		☐
Jag känner personligen företagare som skattefuskar	☐	☐	☐	☐	☐		☐
Jag känner en moralisk plikt att hålla mig till skattereglerna	☐	☐	☐	☐	☐		☐
För min egen del är det OK att andra företag skattefuskar om de har möjlighet till det	☐	☐	☐	☐	☐		☐
Det är enkelt att dra gränsen mellan vilka kostnader som ska räknas till företaget och vilka kostnader som är privata	☐	☐	☐	☐	☐		☐
Man har rätt att chansa/testa i deklarationen om gränsen är oklar mellan vilka kostnader som ska räknas till företaget och vilka kostnader som är privata	☐	☐	☐	☐	☐		☐
Jag har förståelse för om en företagare, som känner till ⁹ avdragsreglerna, köper snygga kläder för möten med kunder och drar av inköpet på företaget (ej avdragsgillt enligt lag)	☐	☐	☐	☐	☐		☐

⁹ Halva urvalet fick ett påstående med "som känner till" och andra hälften fick ett påstående med "som inte känner till".

Skatteverkets kontroll

Ta ställning till i vilken utsträckning du instämmer i följande påståenden. Du svarar på en skala 1 till 5 där **1** = Instämmer inte alls och **5** = Instämmer helt.

	<i>Instämmer inte alls</i>				<i>Instämmer helt</i>		<i>Ingen uppfattning</i>
	1	2	3	4	5		
Skatteverket är bra på att bekämpa skattefusket bland företagen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Skatteverket behandlar alla företag på ett rättvist sätt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Det är troligt att Skatteverket skulle upptäcka om mitt företag skattefuskade ¹⁰	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Förtroende

Ta ställning till i vilken utsträckning du instämmer i följande påståenden. Du svarar på en skala 1 till 5 där **1** = Instämmer inte alls och **5** = Instämmer helt.

	<i>Instämmer inte alls</i>				<i>Instämmer helt</i>		<i>Ingen uppfattning</i>
	1	2	3	4	5		
Jag har förtroende för Skatteverkets sätt att sköta sin uppgift	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jag har förtroende för myndigheter i allmänhet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Om jag har behov av hjälp kan jag med förtroende vända mig till Skatteverket	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jag har förtroende för Skatteverkets förmåga att ta in skatt från företag	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Tack för Din medverkan!

¹⁰ Till halva urvalet ställdes istället påståendet "Det är troligt att Skatteverket skulle upptäcka om ett företag i min bransch skattefuskade"

Bilaga 6. Resultat från pappers-/webbenkäter 2015-2017, privatpersoner

Skatteverkets årliga undersökning till privatpersoner 2015-2017
Metod: Pappersenkät innehållande länk till webbenkät (valfritt inlämningsätt)

	Har du haft kontakt med Skatteverket via telefon, brev, e-post eller personligt möte under de senaste 12 månaderna?			Har du besökt Skatteverkets webbplats under de senaste 12 månaderna?		
	2015 a	2016 b	2017 c	2015 a	2016 b	2017 c
Oviktade uppgifter:						
Antal svar	879	825	1040	877	827	1032
Viktade uppgifter*:						
Andel (%)						
(1) Ja	37	32	32	58	58	62
(0) Nej	63	68	68	42	42	38
Medelvärde**	0.37c	0.32	0.32	0.58	0.58	0.62
Felmarginal	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03

Bas: Samtliga

* Svaren är viktade med avseende på kön och åldersgrupper. Antalet svarande i undersökningen har ställts mot populationstotaler från SCB (2016-12-31). Viktningen görs så att mängden information från varje grupp står i proportion till populationsstorlekarna.

** En bokstav efter medelvärdet anger att skillnaden i medelvärde gentemot den angivna kolumnen är statistiskt säkerställd.

Skatteverkets årliga undersökning till privatpersoner 2015-2017
Metod: Pappersenkät innehållande länk till webbenkät (valfritt inlämningsätt)

	Bemötandet från Skatteverkets tjänstemän är bra		
	2015 a	2016 b	2017 c
Oviktade uppgifter:			
Antal svar	306	252	314
Antal svar med uppfattning	271	217	264
Viktade uppgifter*:			
Andel av dem med uppfattning (%)			
(1) Ja	94	95	94
(0) Nej	6	5	6
Medelvärde**	0.94	0.95	0.94
Felmarginal	0.03	0.03	0.03
Andel utan uppfattning	11	13	16

Bas: Haft personlig kontakt med Skatteverket (via telefon, brev, e-post eller personligt möte) under de senaste 12 månaderna
* Svaren är viktade med avseende på kön och åldersgrupper. Antalet svarande i undersökningen har ställts mot populationstotaler från SCB (2016-12-31).
Viktningen görs så att mängden information från varje grupp står i proportion till populationsstorlekarna.
** En bokstav efter medelvärdet anger att skillnaden i medelvärde gentemot den angivna kolumnen är statistiskt säkerställd.

Skatteverkets årliga undersökning till privatpersoner 2015-2017
Metod: Pappersenkät innehållande länk till webbenkät (valfritt inlämningsätt)

	Det är enkelt att hitta på Skatteverkets webbplats			Informationen på webbplatsen var tillräcklig för att lösa mina ärenden		
	2015 a	2016 b	2017 c	2015 a	2016 b	2017 c
Oviktade uppgifter:						
Antal svar	458	431	587	457	430	584
Antal svar med uppfattning (skala 1-5)	446	414	568	452	412	573
Viktade uppgifter*:						
Andel av dem med uppfattning (%)						
(4+5) Instämmer	69	66	65	73	76	73
(3) Varken eller	22	27	26	15	15	17
(1+2) Instämmer ej	9	7	9	11	9	11
(5) Instämmer helt	23	27	22	37	44	36
(4)	46	39	42	36	32	36
(3)	22	27	26	15	15	17
(2)	7	6	6	7	6	6
(1) Instämmer inte alls	2	1	3	5	3	5
Medelvärde**	3.81	3.85	3.75	3.94	4.09c	3.94
Felmarginal	0.09	0.10	0.08	0.11	0.10	0.10
Andel utan uppfattning (%)	3	4	4	1	4	2

Bas: Besökt Skatteverkets webbplats under de senaste 12 månaderna

* Svaren är viktade med avseende på kön och åldersgrupper. Antalet svarande i undersökningen har ställts mot populationstotaler från SCB (2016-12-31). Viktningen görs så att mängden information från varje grupp står i proportion till populationsstorlekarna.

** En bokstav efter medelvärdet anger att skillnaden i medelvärde gentemot den angivna kolumnen är statistiskt säkerställd.

Skatteverkets årliga undersökning till privatpersoner 2015-2017
Metod: Pappersenkät innehållande länk till webbenkät (valfritt inlämningsätt)

	Det är enkelt att deklarerera			Det är lätt att få information från Skatteverket			Det är OK att folk arbetar svart			Personer i min omgivning skulle tycka att jag gjorde fel om jag arbetade svart			Jag känner någon som arbetat svart under det senaste året		
	2015 a	2016 b	2017 c	2015 a	2016 b	2017 c	2015 a	2016 b	2017 c	2015 a	2016 b	2017 c	2015 a	2016 b	2017 c
Oviktade uppgifter:															
Antal svar	878	830	1048	875	829	1046	881	832	1049	884	832	1048	879	828	1049
Antal svar med uppfattning (skala 1-5)	813	785	976	679	626	840	813	775	979	736	697	898	718	671	875
Viktade uppgifter*:															
Andel av dem med uppfattning (%)															
(4+5) Instämmer	81	81	81	68	67	69	4	7	5	62	61	64	29	28	26
(3) Varken eller	12	11	12	23	25	22	8	9	7	18	16	16	6	5	6
(1+2) Instämmer ej	7	8	7	9	8	9	88	84	87	20	23	20	65	67	68
(5) Instämmer helt	55	58	55	32	31	30	2	3	2	39	44	43	23	22	20
(4)	26	23	26	36	36	39	1	4	3	23	17	21	6	7	6
(3)	12	11	12	23	25	22	8	9	7	18	16	16	6	5	6
(2)	5	5	4	6	6	6	23	16	16	10	11	12	7	5	8
(1) Instämmer inte alls	2	4	3	2	3	3	65	69	71	10	12	8	58	62	60
Medelvärde**	4.27	4.26	4.26	3.89	3.86	3.88	1.53	1.57	1.49	3.72	3.69	3.78	2.30	2.21	2.18
Felmarginal	0.07	0.08	0.07	0.08	0.08	0.07	0.07	0.08	0.06	0.10	0.11	0.09	0.13	0.14	0.12
Andel utan uppfattning (%)	8	6	8	21	22	19	7	6	7	14	14	14	17	17	17

Bas: Samtliga

* Svaren är viktade med avseende på kön och åldersgrupper. Antalet svarande i undersökningen har ställts mot populationstotaler från SCB (2016-12-31). Viktningen görs så att mängden information från varje grupp står i proportion till populationsstorlekarna.

** En bokstav efter medelvärdet anger att skillnaden i medelvärde gentemot den angivna kolumnen är statistiskt säkerställd.

Skatteverkets årliga undersökning till privatpersoner 2015-2017
Metod: Pappersenkät innehållande länk till webbenkät (valfritt inlämningsätt)

	Jag känner någon som anlitat svart arbetskraft under det senaste året			Det finns stora möjligheter för någon i min ekonomiska ställning att undanhålla inkomster			Det finns stora möjligheter för någon i min ekonomiska ställning att göra felaktiga avdrag			Jag känner en moralisk plikt att hålla mig till skattereglerna			För min egen del är det OK att folk skattefuskar om de har möjlighet till det		
	2015 a	2016 b	2017 c	2015 a	2016 b	2017 c	2015 a	2016 b	2017 c	2015 a	2016 b	2017 c	2015 a	2016 b	2017 c
Oviktade uppgifter:															
Antal svar	880	831	1048	883	830	1043	884	833	1046	886	831	1049	885	833	1047
Antal svar med uppfattning (skala 1-5)	712	667	860	659	640	775	626	618	776	850	807	1001	824	774	972
Viktade uppgifter*:															
Andel av dem med uppfattning (%)															
(4+5) Instämmer	24	22	21	9	8	8	10	11	14	91	89	90	3	4	2
(3) Varken eller	5	5	6	8	9	8	12	11	12	4	4	4	3	3	3
(1+2) Instämmer ej	71	73	73	83	83	83	77	78	74	5	7	6	95	93	95
(5) Instämmer helt	18	16	16	5	5	6	6	5	6	75	75	75	2	2	1
(4)	6	6	5	4	3	2	5	6	8	16	14	16	1	2	1
(3)	5	5	6	8	9	8	12	11	12	4	4	4	3	3	3
(2)	8	6	5	15	11	14	16	14	15	1	1	2	9	8	8
(1) Instämmer inte alls	63	67	68	68	71	70	61	64	58	4	5	3	86	85	88
Medelvärde**	2.08	1.98	1.96	1.63	1.60	1.61	1.77	1.75	1.87	4.56	4.52	4.56	1.24	1.29c	1.20
Felmarginal	0.12	0.12	0.11	0.09	0.09	0.09	0.10	0.10	0.09	0.07	0.08	0.06	0.05	0.06	0.04
Andel utan uppfattning (%)	17	18	18	26	23	28	31	26	28	4	3	6	6	6	7

Bas: Samtliga

* Svaren är viktade med avseende på kön och åldersgrupper. Antalet svarande i undersökningen har ställts mot populationstotaler från SCB (2016-12-31). Viktningen görs så att mängden information från varje grupp står i proportion till populationsstorlekarna.

** En bokstav efter medelvärdet anger att skillnaden i medelvärde gentemot den angivna kolumnen är statistiskt säkerställd.

Skatteverkets årliga undersökning till privatpersoner 2015-2017
Metod: Pappersenkät innehållande länk till webbenkät (valfritt inlämningsätt)

	Jag känner personligen någon eller några som skattefuskar			Man har rätt att chansa/testa olika avdrag i deklarationen	Jag har förståelse för om en företagare, som känner till avdragsreglerna, köper snygga kläder för möten med kunder och drar av inköpet på företaget (ej avdragsgillt enligt lag)	Jag har förståelse för om en företagare, som inte känner till avdragsreglerna, köper snygga kläder för möten med kunder och drar av inköpet på företaget (ej avdragsgillt enligt lag)
	2015 a	2016 b	2017 c			
Oviktade uppgifter:						
Antal svar	884	831	1045	1047	530	516
Antal svar med uppfattning (skala 1-5)	686	645	820	839	444	446
Viktade uppgifter*:						
Andel av dem med uppfattning (%)						
(4+5) Instämmer	11	11	10	16	9	12
(3) Varken eller	6	5	6	18	10	8
(1+2) Instämmer ej	83	83	83	66	81	80
(5) Instämmer helt	7	7	7	8	6	6
(4)	3	4	4	8	3	6
(3)	6	5	6	18	10	8
(2)	8	7	9	15	10	14
(1) Instämmer inte alls	75	77	75	51	71	66
Medelvärde**	1.61	1.58	1.59	2.07	1.62	1.71
Felmarginal	0.09	0.10	0.09	0.09	0.12	0.12
Andel utan uppfattning (%)	21	20	22	22	18	15

Bas: Samtliga

* Svaren är viktade med avseende på kön och åldersgrupper. Antalet svarande i undersökningen har ställts mot populationstotaler från SCB (2016-12-31). Viktningen görs så att mängden information från varje grupp står i proportion till populationsstorlekarna.

** En bokstav efter medelvärdet anger att skillnaden i medelvärde gentemot den angivna kolumnen är statistiskt säkerställd.

Skatteverkets årliga undersökning till privatpersoner 2015-2017
Metod: Pappersenkät innehållande länk till webbenkät (valfritt inlämningsätt)

	Skatteverket är bra på att bekämpa skattefusket			Skatteverket behandlar alla skattebetalare på ett rättvist sätt			Det är troligt att Skatteverket skulle upptäcka om jag skattefuskade			Jag har förtroende för Skatteverkets sätt att sköta sin uppgift			Jag har förtroende för myndigheter i allmänhet		
	2015 a	2016 b	2017 c	2015 a	2016 b	2017 c	2015 a	2016 b	2017 c	2015 a	2016 b	2017 c	2015 a	2016 b	2017 c
Oviktade uppgifter:															
Antal svar	885	833	1045	885	834	1051	885	832	1047	881	832	1049	882	832	1048
Antal svar med uppfattning (skala 1-5)	459	424	592	551	505	685	650	579	791	786	747	954	833	791	992
Viktade uppgifter*:															
Andel av dem med uppfattning (%)															
(4+5) Instämmer	35	38	40	51	44	49	77	83	77	72	67	68	49	51	53
(3) Varken eller	38	31	31	22	25	24	15	10	13	20	23	22	32	31	29
(1+2) Instämmer ej	27	31	29	27	31	27	8	8	10	8	9	10	19	19	18
(5) Instämmer helt	15	19	16	27	25	25	53	61	54	37	36	35	20	21	22
(4)	20	19	24	24	20	24	24	21	23	35	32	34	29	29	31
(3)	38	31	31	22	25	24	15	10	13	20	23	22	32	31	29
(2)	13	16	17	14	14	12	4	5	5	6	6	6	12	12	11
(1) Instämmer inte alls	13	15	13	13	17	15	4	3	4	2	4	4	7	7	7
Medelvärde**	3.11	3.09	3.14	3.38	3.21	3.33	4.19	4.33ac	4.17	3.99	3.90	3.89	3.44	3.46	3.50
Felmarginal	0.12	0.13	0.11	0.12	0.13	0.11	0.09	0.09	0.08	0.08	0.08	0.07	0.08	0.09	0.08
Andel utan uppfattning (%)	50	51	46	38	40	36	29	32	26	10	9	9	5	4	6

Bas: Samtliga

* Svaren är viktade med avseende på kön och åldersgrupper. Antalet svarande i undersökningen har ställts mot populationstotaler från SCB (2016-12-31). Viktningen görs så att mängden information från varje grupp står i proportion till populationsstorlekarna.

** En bokstav efter medelvärdet anger att skillnaden i medelvärde gentemot den angivna kolumnen är statistiskt säkerställd.

Skatteverkets årliga undersökning till privatpersoner 2015-2017
Metod: Pappersenkät innehållande länk till webbenkät (valfritt inlämningsätt)

	Jag litar på de flesta människor			Om jag har behov av hjälp kan jag med förtroende vända mig till Skatteverket			Jag har förtroende för Skatteverkets förmåga att ta in skatt från medborgare och företag		
	2015 a	2016 b	2017 c	2015 a	2016 b	2017 c	2015 a	2016 b	2017 c
Oviktade uppgifter:									
Antal svar	883	832	1047	885	833	1049	882	834	1047
Antal svar med uppfattning (skala 1-5)	851	804	1014	767	700	932	758	702	927
Viktade uppgifter*:									
Andel av dem med uppfattning (%)									
(4+5) Instämmer	53	55	49	77	78	81	66	58	63
(3) Varken eller	27	28	30	16	15	14	21	26	25
(1+2) Instämmer ej	20	18	21	7	6	6	12	16	12
(5) Instämmer helt	18	19	15	45	44	46	30	28	29
(4)	36	36	34	32	34	35	36	30	34
(3)	27	28	30	16	15	14	21	26	25
(2)	11	11	13	5	4	2	8	10	7
(1) Instämmer inte alls	9	7	8	2	2	4	4	6	5
Medelvärde**	3.42	3.49c	3.35	4.14	4.15	4.17	3.80b	3.64	3.75
Felmarginal	0.08	0.08	0.07	0.08	0.08	0.07	0.08	0.09	0.08
Andel utan uppfattning (%)	3	3	3	13	15	11	13	15	12

Bas: Samtliga

* Svaren är viktade med avseende på kön och åldersgrupper. Antalet svarande i undersökningen har ställts mot populationstotaler från SCB (2016-12-31). Viktningen görs så att mängden information från varje grupp står i proportion till populationsstorlekarna.

** En bokstav efter medelvärdet anger att skillnaden i medelvärde gentemot den angivna kolumnen är statistiskt säkerställd.

Bilaga 7. Resultat från pappers-/webbenkäter 2015-2017, företag

Skatteverkets årliga undersökning till företag 2015-2017**Metod: Pappersenkät innehållande länk till webbenkät (valfritt inlämningsätt)**

	Har du haft kontakt med Skatteverket via telefon, brev, e-post eller personligt möte under de senaste 12 månaderna?			Har du besökt Skatteverkets webbplats under de senaste 12 månaderna?		
	2015 a	2016 b	2017 c	2015 a	2016 b	2017 c
Antal svar	726	706	976	721	700	973
Andel (%)						
(1) Ja	59	60	56	72	75	77
(0) Nej	41	40	44	28	25	23
Medelvärde*	0.59	0.60	0.56	0.72	0.75	0.77a
Felmarginal	0.04	0.04	0.03	0.03	0.03	0.03

Bas: Samtliga

* En bokstav efter medelvärdet anger att skillnaden i medelvärde gentemot den angivna kolumnen är statistiskt säkerställd.

Skatteverkets årliga undersökning till företag 2015-2017**Metod: Pappersenkät innehållande länk till webbenkät (valfritt inlämningsätt)**

	Bemötandet från Skatteverkets tjänstemän är bra		
	2015 a	2016 b	2017 c
Antal svar	425	415	539
Antal svar med uppfattning	391	387	498
Andel av dem med uppfattning (%)			
(1) Ja	96	97	95
(0) Nej	4	3	5
Medelvärde*	0.96	0.97	0.95
Felmarginal	0.02	0.02	0.02
Andel utan uppfattning (%)	8	7	8

Bas: Haft personlig kontakt med Skatteverket (via telefon, brev, e-post eller personligt möte) under de senaste 12 månaderna

* En bokstav efter medelvärdet anger att skillnaden i medelvärde gentemot den angivna kolumnen är statistiskt säkerställd.

Skatteverkets årliga undersökning till företag 2015-2017

Metod: Pappersenkät innehållande länk till webbenkät (valfritt inlämningsätt)

	Det är enkelt att hitta på Skatteverkets webbplats			Informationen på webbplatsen var tillräcklig för att lösa mina ärenden		
	2015 a	2016 b	2017 c	2015 a	2016 b	2017 c
Antal svar	519	523	746	518	524	743
Antal svar med uppfattning (skala 1-5)	513	516	734	514	518	732
Andel av dem med uppfattning (%)						
(4+5) Instämmer	61	59	62	66	69	72
(3) Varken eller	26	29	27	24	23	18
(1+2) Instämmer ej	12	11	10	11	8	10
(5) Instämmer helt	18	21	24	28	29	33
(4)	43	39	38	37	39	40
(3)	26	29	27	24	23	18
(2)	10	9	8	7	7	6
(1) Instämmer inte alls	2	2	2	4	2	3
Medelvärde*	3.65	3.67	3.74	3.80	3.88	3.92a
Felmarginal	0.08	0.08	0.07	0.09	0.08	0.07
Andel utan uppfattning (%)	1	1	2	1	1	1

Bas: Besökt Skatteverkets webbplats under de senaste 12 månaderna

* En bokstav efter medelvärdet anger att skillnaden i medelvärde gentemot den angivna kolumnen är statistiskt säkerställd.

Skatteverkets årliga undersökning till företag 2015-2017

Metod: Pappersenkät innehållande länk till webbenkät (valfritt inlämningsätt)

	Det är enkelt för företag att lämna uppgifter om olika skatter			Det är lätt att få information från Skatteverket			De kostnader och den tid det tar för ett företag att göra rätt för sig med skatterna är rimliga		Vårt företag är i stor utsträckning utsatt för företag inom branschen som skattefuskar			Det finns stora möjligheter för företag att fuska med skatten			Jag känner personligen företagare som skattefuskar		
	2015 a	2016 b	2017 c	2015 a	2016 b	2017 c	2016 a	2017 b	2015 a	2016 b	2017 c	2015 a	2016 b	2017 c	2015 a	2016 b	2017 c
Antal svar	723	703	977	723	701	977	703	973	728	706	979	727	707	979	727	709	980
Antal svar med uppfattning (skala 1-5)	577	587	805	634	645	873	605	822	501	489	702	515	486	681	551	549	779
Andel av dem med uppfattning (%)																	
(4+5) Instämmer	62	67	70	63	62	63	46	50	17	18	19	16	16	20	9	8	9
(3) Varken eller	26	23	23	25	26	27	30	28	12	15	13	23	23	22	5	5	6
(1+2) Instämmer ej	12	10	8	12	12	10	24	22	71	67	69	61	60	59	87	86	85
(5) Instämmer helt	29	29	34	21	22	24	17	21	9	10	10	7	6	8	5	4	6
(4)	34	37	36	41	40	39	28	29	8	8	9	9	10	11	4	4	3
(3)	26	23	23	25	26	27	30	28	12	15	13	23	23	22	5	5	6
(2)	8	7	5	9	9	7	14	14	16	18	19	27	28	26	13	10	10
(1) Instämmer inte alls	4	3	2	3	3	3	10	8	55	49	50	34	32	33	74	76	75
Medelvärde*	3.75	3.83	3.93a	3.69	3.69	3.74	3.29	3.41	2.00	2.12	2.10	2.27	2.30	2.36	1.53	1.50	1.55
Felmarginal	0.09	0.08	0.07	0.08	0.08	0.07	0.10	0.08	0.12	0.12	0.10	0.10	0.11	0.10	0.09	0.09	0.08
Andel utan uppfattning (%)	20	17	18	12	8	11	14	16	31	31	28	29	31	30	24	23	21

Bas: Samtliga

* En bokstav efter medelvärdet anger att skillnaden i medelvärde gentemot den angivna kolumnen är statistiskt säkerställd.

Skatteverkets årliga undersökning till företag 2015-2017

Metod: Pappersenkät innehållande länk till webbenkät (valfritt inlämningsätt)

	Jag känner en moralisk plikt att hålla mig till skattereglerna			För min egen del är det OK att andra företag skattefuskar om de har möjlighet till det			Det är enkelt att dra gränsen mellan vilka kostnader som ska räknas till företaget och vilka kostnader som är privata	Man har rätt att chansa/testa i deklarationen om gränsen är oklar mellan vilka kostnader som ska räknas till företaget och vilka kostnader som är privata	Jag har förståelse för om en företagare, som känner till avdragsreglerna, köper snygga kläder för möten med kunder och drar av inköpet på företaget (ej avdragsgillt enligt lag)	Jag har förståelse för om en företagare, som inte känner till avdragsreglerna, köper snygga kläder för möten med kunder och drar av inköpet på företaget (ej avdragsgillt enligt lag)
	2015 a	2016 b	2017 c	2015 a	2016 b	2017 c	2017 a	2017 a	2017 a	2017 a
Antal svar	730	709	978	730	708	980	976	979	491	488
Antal svar med uppfattning (skala 1-5)	705	684	951	665	658	908	928	835	437	422
Andel av dem med uppfattning (%)										
(4+5) Instämmer	94	95	96	1	1	1	76	10	6	9
(3) Varken eller	2	3	2	2	1	3	15	12	8	10
(1+2) Instämmer ej	3	1	2	97	97	97	9	78	86	81
(5) Instämmer helt	82	81	84	1	1	1	50	4	2	4
(4)	12	15	11	0	1	0	26	6	4	5
(3)	2	3	2	2	1	3	15	12	8	10
(2)	1	0	1	5	6	6	6	20	11	11
(1) Instämmer inte alls	2	1	1	92	91	91	3	58	74	70
Medelvärde*	4.71	4.74	4.77	1.13	1.14	1.14	4.15	1.77	1.48	1.61
Felmarginal	0.06	0.05	0.04	0.04	0.04	0.03	0.07	0.08	0.09	0.10
Andel utan uppfattning (%)	3	4	3	9	7	7	5	15	11	14

Bas: Samtliga

* En bokstav efter medelvärdet anger att skillnaden i medelvärde gentemot den angivna kolumnen är statistiskt säkerställd.

Skatteverkets årliga undersökning till företag 2015-2017

Metod: Pappersenkät innehållande länk till webbenkät (valfritt inlämningsätt)

	Skatteverket är bra på att bekämpa skattefusket bland företagen			Skatteverket behandlar alla företag på ett rättvist sätt			Det är troligt att Skatteverket skulle upptäcka om mitt företag skattefuskade			Det är troligt att Skatteverket skulle upptäcka om ett företag i min bransch skattefuskade	Jag har förtroende för Skatteverkets sätt att sköta sin uppgift		
	2015 a	2016 b	2017 c	2015 a	2016 b	2017 c	2015 a	2016 b	2017 c	2017 a	2015 a	2016 b	2017 c
Antal svar	730	708	981	730	708	981	731	707	491	488	731	704	978
Antal svar med uppfattning (skala 1-5)	392	384	544	411	416	594	532	515	364	323	672	653	919
Andel av dem med uppfattning (%)													
(4+5) Instämmer	40	45	44	50	48	48	82	84	87	64	76	73	74
(3) Varken eller	39	32	36	28	25	24	12	11	7	22	19	21	18
(1+2) Instämmer ej	21	23	19	22	26	28	5	5	6	14	5	6	8
(5) Instämmer helt	16	17	18	24	21	22	56	57	58	29	36	34	35
(4)	24	28	26	26	27	26	26	28	29	36	40	39	39
(3)	39	32	36	28	25	24	12	11	7	22	19	21	18
(2)	13	17	12	14	14	14	2	2	2	9	4	4	5
(1) Instämmer inte alls	8	6	8	8	12	13	3	3	3	5	1	3	3
Medelvärde*	3.27	3.33	3.35	3.44	3.31	3.29	4.30	4.32	4.36	3.75	4.06	3.98	3.99
Felmarginal	0.11	0.11	0.10	0.12	0.12	0.11	0.08	0.08	0.10	0.12	0.07	0.07	0.06
Andel utan uppfattning (%)	46	46	45	44	41	39	27	27	26	34	8	7	6

Bas: Samtliga

* En bokstav efter medelvärdet anger att skillnaden i medelvärde gentemot den angivna kolumnen är statistiskt säkerställd.

Skatteverkets årliga undersökning till företag 2015-2017

Metod: Pappersenkät innehållande länk till webbenkät (valfritt inlämningsätt)

	Jag har förtroende för myndigheter i allmänhet			Om jag har behov av hjälp kan jag med förtroende vända mig till Skatteverket			Jag har förtroende för Skatteverkets förmåga att ta in skatt från företag		
	2015 a	2016 b	2017 c	2015 a	2016 b	2017 c	2015 a	2016 b	2017 c
Antal svar	731	707	980	731	706	980	731	707	980
Antal svar med uppfattning (skala 1-5)	685	675	938	677	670	925	604	606	828
Andel av dem med uppfattning (%)									
(4+5) Instämmer	48	47	48	81	79	81	69	65	70
(3) Varken eller	31	35	32	13	15	13	22	26	22
(1+2) Instämmer ej	22	19	20	7	6	6	8	9	8
(5) Instämmer helt	17	15	18	49	47	50	31	26	32
(4)	31	31	30	31	33	31	38	38	38
(3)	31	35	32	13	15	13	22	26	22
(2)	15	14	15	5	5	4	7	7	6
(1) Instämmer inte alls	6	5	6	1	1	2	2	2	3
Medelvärde*	3.37	3.38	3.39	4.22	4.19	4.22	3.91b	3.79	3.90b
Felmarginal	0.08	0.08	0.07	0.07	0.07	0.06	0.08	0.08	0.07
Andel utan uppfattning (%)	6	5	4	7	5	6	17	14	16

Bas: Samtliga

* En bokstav efter medelvärdet anger att skillnaden i medelvärde gentemot den angivna kolumnen är statistiskt säkerställd.

**Bilaga 8. Resultat från pappers-/webbenkäter 2015,
privatpersoner. Könsuppdelad statistik.**

**Skatteverkets årliga undersökning till privatpersoner 2015. Könsuppdelad statistik.
Metod: Pappersenkät innehållande länk till webbenkät (valfritt inlämningsätt)**

	Har du haft kontakt med Skatteverket via telefon, brev, e-post eller personligt möte under de senaste 12 månaderna?		Har du besökt Skatteverkets webbplats under de senaste 12 månaderna?	
	Kvinnor a	Män b	Kvinnor a	Män b
Antal svarande	458	421	457	420
Andelar i procent				
(1) Ja	38	36	59	58
(0) Nej	62	64	41	42
Medelvärde*	0.38	0.36	0.59	0.58
Felmarginal	0.05	0.05	0.05	0.05

Bas: Samtliga

* En bokstav efter medelvärdet anger att skillnaden i medelvärde gentemot den angivna kolumnen är statistiskt säkerställd.

Skatteverkets årliga undersökning till privatpersoner 2015. Könsuppdelad statistik.
Metod: Pappersenkät innehållande länk till webbenkät (valfritt inlämningsätt)

	Bemötandet från Skatteverkets tjänstemän är bra	
	Kvinnor a	Män b
Antal observationer	162	144
Andelar i procent		
(1) Ja	97	92
(0) Nej	3	8
Ingen uppfattning	12	11
Medelvärde*	0.97	0.92
Felmarginal	0.03	0.05

Bas: Haft personlig kontakt med Skatteverket (via telefon, brev, e-post eller personligt möte) under de senaste 12 månaderna
* En bokstav efter medelvärdet anger att skillnaden i medelvärde gentemot den angivna kolumnen är statistiskt säkerställd.

SAS-projekt: \\nas-grp01.rsv.se\Huvudkontoret\Attitydundersokningar\Årliga undersokningar - postal+webb\2016\SAS\Databearbetning och analys - nytt data - jag känner en morali plikt.egg
Program: Resultat könsuppdelat

**Skatteverkets årliga undersökning till privatpersoner 2015. Könsuppdelad statistik.
Metod: Pappersenkät innehållande länk till webbenkät (valfritt inlämningsätt)**

	Det är enkelt att hitta på Skatteverkets webbplats		Informationen på webbplatsen var tillräcklig för att lösa mina ärenden	
	Kvinnor a	Män b	Kvinnor a	Män b
Antal observationer	237	221	237	220
Andelar i procent				
(4+5) Instämmer	75	63	73	73
(3) Varken eller	19	25	15	16
(1+2) Instämmer ej	6	12	12	11
Ingen uppfattning	4	2	1	1
(5) Instämmer helt	26	20	38	36
(4)	49	42	35	37
(3)	19	25	15	16
(2)	4	10	6	8
(1) Instämmer inte alls	2	2	6	4
Medelvärde*	3.93b	3.69	3.94	3.95
Felmarginal	0.12	0.14	0.15	0.15

Bas: Besökt Skatteverkets webbplats under de senaste 12 månaderna

* En bokstav efter medelvärdet anger att skillnaden i medelvärde gentemot den angivna kolumnen är statistiskt säkerställd.

Skatteverkets årliga undersökning till privatpersoner 2015. Könsuppdelad statistik.
Metod: Pappersenkät innehållande länk till webbenkät (valfritt inlämningsätt)

	Det är enkelt att deklarerat		Det är lätt att få information från Skatteverket		Det är OK att folk arbetar svart		Personer i min omgivning skulle tycka att jag gjorde fel om jag arbetade svart		Jag känner någon som arbetat svart under det senaste året		Jag känner någon som anlitat svart arbetskraft under det senaste året	
	Kvinnor a	Män b	Kvinnor a	Män b	Kvinnor a	Män b	Kvinnor a	Män b	Kvinnor a	Män b	Kvinnor a	Män b
Antal observationer	455	423	455	420	460	421	461	423	456	423	457	423
Andelar i procent												
(4+5) Instämmer	82	80	72	65	3	5	68	56	20	37	21	27
(3) Varken eller	11	12	22	25	8	9	17	20	8	5	5	5
(1+2) Instämmer ej	7	7	7	11	89	86	15	24	72	58	74	67
Ingen uppfattning	8	9	23	19	9	5	15	14	17	16	18	16
(5) Instämmer helt	59	52	36	28	2	3	46	33	16	30	16	19
(4)	24	29	35	37	1	2	22	23	4	7	5	8
(3)	11	12	22	25	8	9	17	20	8	5	5	5
(2)	5	4	5	8	21	24	6	13	7	8	6	9
(1) Instämmer inte alls	1	3	1	3	68	62	9	11	66	50	68	58
Medelvärde*	4.32	4.22	4.00b	3.79	1.46	1.60	3.90b	3.54	1.99	2.59a	1.95	2.21a
Felmarginal	0.10	0.11	0.11	0.12	0.09	0.10	0.14	0.15	0.18	0.20	0.17	0.18

	Det finns stora möjligheter för någon i min ekonomiska ställning att undanhålla inkomster		Det finns stora möjligheter för någon i min ekonomiska ställning att göra felaktiga avdrag		Jag känner en moralisk plikt att hålla mig till skattereglerna		För min egen del är det OK att folk skattefuskar om de har möjlighet till det		Jag känner personligen någon eller några som skattefuskar	
	Kvinnor a	Män b	Kvinnor a	Män b	Kvinnor a	Män b	Kvinnor a	Män b	Kvinnor a	Män b
Antal observationer	460	423	462	422	462	424	462	423	461	423
Andelar i procent										
(4+5) Instämmer	6	11	9	12	92	89	4	2	7	15
(3) Varken eller	4	12	7	17	3	5	2	3	5	7
(1+2) Instämmer ej	90	77	84	72	4	7	94	95	88	78
Ingen uppfattning	31	21	36	26	4	3	8	5	23	20
(5) Instämmer helt	3	7	4	7	81	68	3	1	4	10
(4)	4	4	4	5	11	20	1	1	2	4
(3)	4	12	7	17	3	5	2	3	5	7
(2)	13	16	14	19	1	2	8	10	9	8
(1) Instämmer inte alls	77	61	70	53	3	5	87	85	79	71
Medelvärde*	1.43	1.80a	1.59	1.93a	4.67b	4.46	1.26	1.23	1.44	1.76a
Felmarginal	0.12	0.14	0.13	0.15	0.08	0.11	0.08	0.07	0.11	0.15

Bas: Samtliga

* En bokstav efter medelvärdet anger att skillnaden i medelvärde gentemot den angivna kolumnen är statistiskt säkerställd.

**Skatteverkets årliga undersökning till privatpersoner 2015. Könsuppdelad statistik.
Metod: Pappersenkät innehållande länk till webbenkät (valfritt inlämningsätt)**

	Skatteverket är bra på att bekämpa skattefusket		Skatteverket behandlar alla skattebetalare på ett rättvist sätt		Det är troligt att Skatteverket skulle upptäcka om jag skattefuscade		Jag har förtroende för Skatteverkets sätt att sköta sin uppgift		Jag har förtroende för myndigheter i allmänhet	
	Kvinnor a	Män b	Kvinnor a	Män b	Kvinnor a	Män b	Kvinnor a	Män b	Kvinnor a	Män b
Antal observationer	461	424	462	423	461	424	458	423	458	424
Andelar i procent										
(4+5) Instämmer	41	31	54	49	82	72	74	69	50	49
(3) Varken eller	39	38	25	19	13	17	20	21	32	32
(1+2) Instämmer ej	21	31	21	32	5	11	6	10	18	20
Ingen uppfattning	57	44	44	32	32	26	10	10	5	6
(5) Instämmer helt	19	13	31	24	58	49	38	36	20	21
(4)	22	19	22	25	24	24	36	33	30	28
(3)	39	38	25	19	13	17	20	21	32	32
(2)	9	17	9	17	2	6	4	8	13	12
(1) Instämmer inte alls	12	14	12	14	3	5	2	3	5	8
Medelvärde*	3.27b	2.99	3.52b	3.27	4.33b	4.06	4.04	3.93	3.46	3.42
Felmarginal	0.18	0.16	0.17	0.17	0.11	0.14	0.10	0.11	0.11	0.12

	Jag litat på de flesta människor		Om jag har behov av hjälp kan jag med förtroende vända mig till Skatteverket		Jag har förtroende för Skatteverkets förmåga att ta in skatt från medborgare och företag	
	Kvinnor a	Män b	Kvinnor a	Män b	Kvinnor a	Män b
Antal observationer	461	422	461	424	460	422
Andelar i procent						
(4+5) Instämmer	54	53	79	76	71	63
(3) Varken eller	27	27	17	16	19	23
(1+2) Instämmer ej	20	20	5	8	10	14
Ingen uppfattning	2	5	12	13	16	10
(5) Instämmer helt	17	18	46	45	34	27
(4)	37	34	33	31	37	36
(3)	27	27	17	16	19	23
(2)	10	12	4	6	7	10
(1) Instämmer inte alls	10	8	1	3	4	4
Medelvärde*	3.42	3.42	4.19	4.09	3.91b	3.71
Felmarginal	0.12	0.12	0.10	0.12	0.11	0.12

Bas: Samtliga

* En bokstav efter medelvärdet anger att skillnaden i medelvärde gentemot den angivna kolumnen är statistiskt säkerställd.

**Bilaga 9. Resultat från pappers-/webbenkäter 2016,
privatpersoner. Könsuppdelad statistik.**

**Skatteverkets årliga undersökning till privatpersoner 2016. Könsuppdelad statistik.
Metod: Pappersenkät innehållande länk till webbenkät (valfritt inlämningsätt)**

	Har du haft kontakt med Skatteverket via telefon, brev, e-post eller personligt möte under de senaste 12 månaderna?		Har du besökt Skatteverkets webbplats under de senaste 12 månaderna?	
	Kvinnor a	Män b	Kvinnor a	Män b
Antal svarande	422	403	422	405
Andelar i procent				
(1) Ja	28	37	57	59
(0) Nej	72	63	43	41
Medelvärde*	0.28	0.37a	0.57	0.59
Felmarginal	0.05	0.05	0.05	0.05

Bas: Samtliga

* En bokstav efter medelvärdet anger att skillnaden i medelvärde gentemot den angivna kolumnen är statistiskt säkerställd.

Skatteverkets årliga undersökning till privatpersoner 2016. Könsuppdelad statistik.
Metod: Pappersenkät innehållande länk till webbenkät (valfritt inlämningsätt)

	Bemötandet från Skatteverkets tjänstemän är bra	
	Kvinnor a	Män b
Antal observationer	110	142
Andelar i procent		
(1) Ja	98	93
(0) Nej	2	7
Ingen uppfattning	15	12
Medelvärde*	0.98	0.93
Felmarginal	0.03	0.05

Bas: Haft personlig kontakt med Skatteverket (via telefon, brev, e-post eller personligt möte) under de senaste 12 månaderna
* En bokstav efter medelvärdet anger att skillnaden i medelvärde gentemot den angivna kolumnen är statistiskt säkerställd.

**Skatteverkets årliga undersökning till privatpersoner 2016. Könsuppdelad statistik.
Metod: Pappersenkät innehållande länk till webbenkät (valfritt inlämningsätt)**

	Det är enkelt att hitta på Skatteverkets webbplats		Informationen på webbplatsen var tillräcklig för att lösa mina ärenden	
	Kvinnor a	Män b	Kvinnor a	Män b
Antal observationer	209	222	208	222
Andelar i procent				
(4+5) Instämmer	64	68	76	77
(3) Varken eller	29	25	16	14
(1+2) Instämmer ej	7	7	8	10
Ingen uppfattning	4	4	6	2
(5) Instämmer helt	32	23	47	41
(4)	32	45	29	35
(3)	29	25	16	14
(2)	6	7	6	6
(1) Instämmer inte alls	2	0	2	3
Medelvärde*	3.87	3.82	4.14	4.05
Felmarginal	0.15	0.12	0.15	0.15

Bas: Besökt Skatteverkets webbplats under de senaste 12 månaderna

* En bokstav efter medelvärdet anger att skillnaden i medelvärde gentemot den angivna kolumnen är statistiskt säkerställd.

Skatteverkets årliga undersökning till privatpersoner 2016. Könsuppdelad statistik.
Metod: Pappersenkät innehållande länk till webbenkät (valfritt inlämningsätt)

	Det är enkelt att deklarerat		Det är lätt att få information från Skatteverket		Det är OK att folk arbetar svart		Personer i min omgivning skulle tycka att jag gjorde fel om jag arbetade svart		Jag känner någon som arbetat svart under det senaste året		Jag känner någon som anlitat svart arbetskraft under det senaste året	
	Kvinnor a	Män b	Kvinnor a	Män b	Kvinnor a	Män b	Kvinnor a	Män b	Kvinnor a	Män b	Kvinnor a	Män b
Antal observationer	424	406	423	406	424	408	425	407	421	407	424	407
Andelar i procent												
(4+5) Instämmer	82	80	67	66	7	7	65	57	24	32	19	25
(3) Varken eller	11	11	25	25	6	12	14	18	5	4	3	6
(1+2) Instämmer ej	7	9	7	9	87	82	21	25	70	64	78	68
Ingen uppfattning	4	7	25	19	7	6	16	12	16	17	18	17
(5) Instämmer helt	60	55	34	28	2	4	47	41	20	23	14	18
(4)	22	25	33	38	5	3	18	16	4	9	5	7
(3)	11	11	25	25	6	12	14	18	5	4	3	6
(2)	4	5	5	6	15	16	11	12	4	7	6	6
(1) Instämmer inte alls	3	4	2	3	72	66	11	13	67	56	71	63
Medelvärde*	4.31	4.22	3.92	3.81	1.49	1.64	3.80	3.60	2.07	2.35a	1.85	2.12a
Felmarginal	0.11	0.12	0.12	0.12	0.10	0.12	0.15	0.16	0.19	0.20	0.16	0.18

	Det finns stora möjligheter för någon i min ekonomiska ställning att undanhålla inkomster		Det finns stora möjligheter för någon i min ekonomiska ställning att göra felaktiga avdrag		Jag känner en moralisk plikt att hålla mig till skattereglerna		För min egen del är det OK att folk skattefuskar om de har möjlighet till det		Jag känner personligen någon eller några som skattefuskar	
	Kvinnor a	Män b	Kvinnor a	Män b	Kvinnor a	Män b	Kvinnor a	Män b	Kvinnor a	Män b
Antal observationer	424	406	426	407	424	407	425	408	424	407
Andelar i procent										
(4+5) Instämmer	7	10	7	14	92	86	2	6	9	13
(3) Varken eller	7	11	9	13	3	5	2	5	2	8
(1+2) Instämmer ej	86	79	83	73	5	9	96	89	89	79
Ingen uppfattning	29	18	30	21	3	3	6	5	21	19
(5) Instämmer helt	4	7	3	7	82	68	0	4	7	8
(4)	2	3	4	7	10	18	2	2	2	6
(3)	7	11	9	13	3	5	2	5	2	8
(2)	7	14	9	18	1	2	6	10	5	8
(1) Instämmer inte alls	79	65	74	55	4	7	90	80	83	70
Medelvärde*	1.46	1.72a	1.54	1.94a	4.66b	4.38	1.17	1.40a	1.44	1.72a
Felmarginal	0.12	0.13	0.13	0.14	0.09	0.12	0.06	0.10	0.13	0.14

Bas: Samtliga

* En bokstav efter medelvärdet anger att skillnaden i medelvärde gentemot den angivna kolumnen är statistiskt säkerställd.

Skatteverkets årliga undersökning till privatpersoner 2016. Könsuppdelad statistik.
Metod: Pappersenkät innehållande länk till webbenkät (valfritt inlämningsätt)

	Skatteverket är bra på att bekämpa skattefusket		Skatteverket behandlar alla skattebetalare på ett rättvist sätt		Det är troligt att Skatteverket skulle upptäcka om jag skattefuscade		Jag har förtroende för Skatteverkets sätt att sköta sin uppgift		Jag har förtroende för myndigheter i allmänhet	
	Kvinnor a	Män b	Kvinnor a	Män b	Kvinnor a	Män b	Kvinnor a	Män b	Kvinnor a	Män b
Antal observationer	426	407	426	408	424	408	425	407	426	406
Andelar i procent										
(4+5) Instämmer	37	38	50	40	85	80	69	66	47	53
(3) Varken eller	33	30	26	24	11	9	23	23	36	25
(1+2) Instämmer ej	30	33	24	36	4	11	8	11	16	21
Ingen uppfattning	59	44	49	32	35	29	11	7	6	2
(5) Instämmer helt	22	17	31	20	69	54	39	33	19	23
(4)	15	21	18	20	16	26	31	33	28	30
(3)	33	30	26	24	11	9	23	23	36	25
(2)	14	18	8	18	2	8	5	6	11	13
(1) Instämmer inte alls	16	15	16	18	2	3	2	6	5	8
Medelvärde*	3.14	3.06	3.41b	3.06	4.48b	4.20	3.98b	3.81	3.45	3.47
Felmarginal	0.21	0.17	0.19	0.17	0.12	0.13	0.11	0.12	0.11	0.13

	Jag litar på de flesta människor		Om jag har behov av hjälp kan jag med förtroende vända mig till Skatteverket		Jag har förtroende för Skatteverkets förmåga att ta in skatt från medborgare och företag	
	Kvinnor a	Män b	Kvinnor a	Män b	Kvinnor a	Män b
Antal observationer	424	408	425	408	426	408
Andelar i procent						
(4+5) Instämmer	55	54	79	78	62	55
(3) Varken eller	28	27	17	14	27	25
(1+2) Instämmer ej	16	19	5	8	12	20
Ingen uppfattning	4	2	17	12	17	13
(5) Instämmer helt	19	18	43	45	33	23
(4)	36	36	36	33	29	32
(3)	28	27	17	14	27	25
(2)	9	12	3	5	7	12
(1) Instämmer inte alls	7	7	1	2	5	8
Medelvärde*	3.51	3.46	4.16	4.14	3.78b	3.51
Felmarginal	0.11	0.12	0.10	0.11	0.12	0.13

Bas: Samtliga

* En bokstav efter medelvärdet anger att skillnaden i medelvärde gentemot den angivna kolumnen är statistiskt säkerställd.

**Bilaga 10. Resultat från pappers-/webbenkäter 2017, privatpersoner.
Könsuppdelad statistik.**

**Skatteverkets årliga undersökning till privatpersoner 2017. Könsuppdelad statistik.
Metod: Pappersenkät innehållande länk till webbenkät (valfritt inlämningsätt)**

	Har du haft kontakt med Skatteverket via telefon, brev, e-post eller personligt möte under de senaste 12 månaderna?		Har du besökt Skatteverkets webbplats under de senaste 12 månaderna?	
	Kvinnor a	Män b	Kvinnor a	Män b
Oviktade uppgifter:				
Antal svar	516	524	512	520
Viktade uppgifter*:				
Andel (%)				
(1) Ja	34	30	61	63
(0) Nej	66	70	39	37
Medelvärde**	0.34	0.30	0.61	0.63
Felmarginal	0.04	0.04	0.04	0.04

Bas: Samtliga

* Svaren är viktade med avseende på kön och åldersgrupper. Antalet svarande i undersökningen har ställts mot populationstotaler från SCB (2016-12-31). Viktningen görs så att mängden information från varje grupp står i proportion till populationsstorlekarna.

** En bokstav efter medelvärdet anger att skillnaden i medelvärde gentemot den angivna kolumnen är statistiskt säkerställd.

Skatteverkets årliga undersökning till privatpersoner 2017. Könsuppdelad statistik.
Metod: Pappersenkät innehållande länk till webbenkät (valfritt inlämningsätt)

	Bemötandet från Skatteverkets tjänstemän är bra	
	Kvinnor a	Män b
Oviktade uppgifter:		
Antal svar	158	156
Antal svar med uppfattning	134	130
Viktade uppgifter*:		
Andel av dem med uppfattning (%)		
(1) Ja	96	92
(0) Nej	4	8
Medelvärde**	0.96	0.92
Felmarginal	0.03	0.05
Andel utan uppfattning	14	17

Bas: Haft personlig kontakt med Skatteverket (via telefon, brev, e-post eller personligt möte) under de senaste 12 månaderna
 * Svaren är viktade med avseende på kön och åldersgrupper. Antalet svarande i undersökningen har ställts mot populationstotaler från SCB (2016-12-31).
 Viktningen görs så att mängden information från varje grupp står i proportion till populationsstorlekarna.
 ** En bokstav efter medelvärdet anger att skillnaden i medelvärde gentemot den angivna kolumnen är statistiskt säkerställd.

**Skatteverkets årliga undersökning till privatpersoner 2017. Könsuppdelad statistik.
Metod: Pappersenkät innehållande länk till webbenkät (valfritt inlämningsätt)**

	Det är enkelt att hitta på Skatteverkets webbplats		Informationen på webbplatsen var tillräcklig för att lösa mina ärenden	
	Kvinnor a	Män b	Kvinnor a	Män b
Oviktade uppgifter:				
Antal svar	277	310	276	308
Antal svar med uppfattning (skala 1-5)	263	305	269	304
Viktade uppgifter*:				
Andel av dem med uppfattning (%)				
(4+5) Instämmer	63	66	71	74
(3) Varken eller	29	24	18	15
(1+2) Instämmer ej	8	10	11	10
(5) Instämmer helt	26	19	40	33
(4)	37	47	31	41
(3)	29	24	18	15
(2)	7	6	6	6
(1) Instämmer inte alls	2	4	5	4
Medelvärde**	3.79	3.72	3.95	3.92
Felmarginal	0.12	0.12	0.14	0.13
Andel utan uppfattning (%)	6	2	2	2

Bas: Besökt Skatteverkets webbplats under de senaste 12 månaderna

* Svaren är viktade med avseende på kön och åldersgrupper. Antalet svarande i undersökningen har ställts mot populationstotaler från SCB (2016-12-31). Viktningen görs så att mängden information från varje grupp står i proportion till populationsstorlekarna.

** En bokstav efter medelvärdet anger att skillnaden i medelvärde gentemot den angivna kolumnen är statistiskt säkerställd.

Skatteverkets årliga undersökning till privatpersoner 2017. Könsuppdelad statistik.
Metod: Pappersenkät innehållande länk till webbenkät (valfritt inlämningsätt)

	Det är enkelt att deklarerera		Det är lätt att få information från Skatteverket		Det är OK att folk arbetar svart		Personer i min omgivning skulle tycka att jag gjorde fel om jag arbetade svart		Jag känner någon som arbetat svart under det senaste året		Jag känner någon som anlitat svart arbetskraft under det senaste året	
	Kvinnor a	Män b	Kvinnor a	Män b	Kvinnor a	Män b	Kvinnor a	Män b	Kvinnor a	Män b	Kvinnor a	Män b
Oviktade uppgifter:												
Antal svar	521	527	521	525	522	527	521	527	522	527	522	526
Antal svar med uppfattning (skala 1-5)	486	490	408	432	484	495	442	456	430	445	418	442
Viktade uppgifter*:												
Andel av dem med uppfattning (%)												
(4+5) Instämmer	82	80	71	67	5	6	69	59	24	28	20	23
(3) Varken eller	11	12	21	23	7	8	13	19	5	7	5	7
(1+2) Instämmer ej	7	8	8	9	88	87	18	22	71	65	76	71
(5) Instämmer helt	56	54	31	28	2	3	50	36	20	20	15	17
(4)	27	26	40	39	3	3	19	23	4	8	4	6
(3)	11	12	21	23	7	8	13	19	5	7	5	7
(2)	3	6	6	5	15	17	11	13	8	9	4	6
(1) Instämmer inte alls	3	2	1	4	73	70	8	9	64	57	71	65
Medelvärde**	4.28	4.24	3.93	3.83	1.45	1.52	3.92b	3.64	2.08	2.26	1.88	2.04
Felmarginal	0.10	0.10	0.10	0.10	0.09	0.09	0.13	0.13	0.17	0.16	0.15	0.15
Andel utan uppfattning (%)	8	8	20	18	8	6	14	13	18	15	20	16

Bas: Samtliga

* Svaren är viktade med avseende på kön och åldersgrupper. Antalet svarande i undersökningen har ställts mot populationstotaler från SCB (2016-12-31). Viktningen görs så att mängden information från varje grupp står i proportion till populationsstorlekarna.

** En bokstav efter medelvärdet anger att skillnaden i medelvärde gentemot den angivna kolumnen är statistiskt säkerställd.

Skatteverkets årliga undersökning till privatpersoner 2017. Könsuppdelad statistik.
Metod: Pappersenkät innehållande länk till webbenkät (valfritt inlämningsätt)

	Det finns stora möjligheter för någon i min ekonomiska ställning att undanhålla inkomster		Det finns stora möjligheter för någon i min ekonomiska ställning att göra felaktiga avdrag		Jag känner en moralisk plikt att hålla mig till skattereglerna		För min egen del är det OK att folk skattefuskar om de har möjlighet till det		Jag känner personligen någon eller några som skattefuskar	
	Kvinnor a	Män b	Kvinnor a	Män b	Kvinnor a	Män b	Kvinnor a	Män b	Kvinnor a	Män b
Oviktade uppgifter:										
Antal svar	522	521	520	526	522	527	519	528	521	524
Antal svar med uppfattning (skala 1-5)	363	412	365	411	500	501	484	488	393	427
Viktade uppgifter*:										
Andel av dem med uppfattning (%)										
(4+5) Instämmer	6	10	13	15	95	86	1	3	7	13
(3) Varken eller	7	9	9	16	3	5	1	4	5	7
(1+2) Instämmer ej	86	81	78	70	3	9	98	93	88	79
(5) Instämmer helt	4	7	7	5	83	66	1	2	4	9
(4)	2	3	7	10	12	20	1	1	3	4
(3)	7	9	9	16	3	5	1	4	5	7
(2)	10	17	12	18	0	4	7	9	7	10
(1) Instämmer inte alls	77	64	66	52	2	4	91	84	81	69
Medelvärde**	1.47	1.73a	1.76	1.97a	4.73b	4.40	1.13	1.28a	1.42	1.75a
Felmarginal	0.11	0.13	0.14	0.13	0.07	0.10	0.05	0.08	0.11	0.13
Andel utan uppfattning (%)	33	22	32	24	5	6	7	7	26	18

Bas: Samtliga

* Svaren är viktade med avseende på kön och åldersgrupper. Antalet svarande i undersökningen har ställts mot populationstotaler från SCB (2016-12-31). Viktningen görs så att mängden information från varje grupp står i proportion till populationsstorlekarna.

** En bokstav efter medelvärdet anger att skillnaden i medelvärde gentemot den angivna kolumnen är statistiskt säkerställd.

**Skatteverkets årliga undersökning till privatpersoner 2017. Könsuppdelad statistik.
Metod: Pappersenkät innehållande länk till webbenkät (valfritt inlämningsätt)**

	Man har rätt att chansa/testa olika avdrag i deklarationen		Jag har förståelse för om en företagare, som känner till avdragsreglerna, köper snygga kläder för möten med kunder och drar av inköpet på företaget (ej avdragsgillt enligt lag)		Jag har förståelse för om en företagare, som inte känner till avdragsreglerna, köper snygga kläder för möten med kunder och drar av inköpet på företaget (ej avdragsgillt enligt lag)	
	Kvinnor a	Män b	Kvinnor a	Män b	Kvinnor a	Män b
Oviktade uppgifter:						
Antal svar	521	526	283	247	238	278
Antal svar med uppfattning (skala 1-5)	417	422	238	206	208	238
Viktade uppgifter*:						
Andel av dem med uppfattning (%)						
(4+5) Instämmer	15	17	5	14	9	15
(3) Varken eller	17	19	9	11	8	8
(1+2) Instämmer ej	68	64	86	75	83	77
(5) Instämmer helt	9	7	3	9	5	6
(4)	6	10	2	6	4	8
(3)	17	19	9	11	8	8
(2)	12	17	10	10	11	16
(1) Instämmer inte alls	56	46	77	65	72	62
Medelvärde**	2.01	2.14	1.45	1.83a	1.59	1.82
Felmarginal	0.13	0.13	0.13	0.20	0.17	0.17
Andel utan uppfattning (%)	22	22	16	20	14	16

Bas: Samtliga

* Svaren är viktade med avseende på kön och åldersgrupper. Antalet svarande i undersökningen har ställts mot populationstotaler från SCB (2016-12-31). Viktningen görs så att mängden information från varje grupp står i proportion till populationsstorlekarna.

** En bokstav efter medelvärdet anger att skillnaden i medelvärde gentemot den angivna kolumnen är statistiskt säkerställd.

Skatteverkets årliga undersökning till privatpersoner 2017. Könsuppdelad statistik.
Metod: Pappersenkät innehållande länk till webbenkät (valfritt inlämningsätt)

	Skatteverket är bra på att bekämpa skattefusket		Skatteverket behandlar alla skattebetalare på ett rättvist sätt		Det är troligt att Skatteverket skulle upptäcka om jag skattefuskade		Jag har förtroende för Skatteverkets sätt att sköta sin uppgift		Jag har förtroende för myndigheter i allmänhet	
	Kvinnor a	Män b	Kvinnor a	Män b	Kvinnor a	Män b	Kvinnor a	Män b	Kvinnor a	Män b
Oviktade uppgifter:										
Antal svar	520	525	523	528	522	525	522	527	521	527
Antal svar med uppfattning (skala 1-5)	263	329	314	371	380	411	467	487	493	499
Viktade uppgifter*:										
Andel av dem med uppfattning (%)										
(4+5) Instämmer	38	41	54	45	82	73	69	67	56	50
(3) Varken eller	36	27	24	23	11	14	23	21	29	30
(1+2) Instämmer ej	25	32	22	31	7	13	8	12	15	20
(5) Instämmer helt	18	14	28	23	61	47	37	32	25	19
(4)	20	26	27	22	21	26	32	35	31	31
(3)	36	27	24	23	11	14	23	21	29	30
(2)	15	18	10	14	4	7	5	7	10	12
(1) Instämmer inte alls	11	14	12	18	3	6	3	5	5	9
Medelvärde**	3.20	3.09	3.49b	3.20	4.32b	4.02	3.96	3.83	3.59b	3.40
Felmarginal	0.15	0.15	0.15	0.15	0.11	0.13	0.10	0.11	0.11	0.11
Andel utan uppfattning (%)	53	39	41	30	29	23	11	8	5	6

Bas: Samtliga

* Svaren är viktade med avseende på kön och åldersgrupper. Antalet svarande i undersökningen har ställts mot populationstotaler från SCB (2016-12-31). Viktningen görs så att mängden information från varje grupp står i proportion till populationsstorlekarna.

** En bokstav efter medelvärdet anger att skillnaden i medelvärde gentemot den angivna kolumnen är statistiskt säkerställd.

Skatteverkets årliga undersökning till privatpersoner 2017. Könsuppdelad statistik.
Metod: Pappersenkät innehållande länk till webbenkät (valfritt inlämningsätt)

	Jag litar på de flesta människor		Om jag har behov av hjälp kan jag med förtroende vända mig till Skatteverket		Jag har förtroende för Skatteverkets förmåga att ta in skatt från medborgare och företag	
	Kvinnor a	Män b	Kvinnor a	Män b	Kvinnor a	Män b
Oviktade uppgifter:						
Antal svar	521	526	522	527	521	526
Antal svar med uppfattning (skala 1-5)	506	508	462	470	450	477
Viktade uppgifter*:						
Andel av dem med uppfattning (%)						
(4+5) Instämmer	52	46	82	80	66	60
(3) Varken eller	30	31	15	12	24	26
(1+2) Instämmer ej	19	23	3	8	10	14
(5) Instämmer helt	18	13	46	45	30	28
(4)	34	33	35	35	36	31
(3)	30	31	15	12	24	26
(2)	11	14	2	2	6	8
(1) Instämmer inte alls	7	9	1	6	3	6
Medelvärde**	3.44b	3.27	4.23	4.11	3.83b	3.68
Felmarginal	0.10	0.10	0.08	0.11	0.10	0.11
Andel utan uppfattning (%)	3	3	11	11	14	9

Bas: Samtliga

* Svaren är viktade med avseende på kön och åldersgrupper. Antalet svarande i undersökningen har ställts mot populationstotaler från SCB (2016-12-31). Viktningen görs så att mängden information från varje grupp står i proportion till populationsstorlekarna.

** En bokstav efter medelvärdet anger att skillnaden i medelvärde gentemot den angivna kolumnen är statistiskt säkerställd.